

CONSTITUCYJE
SEYMU WALNEGO
ORDYNARYINEGO
SZESZNIEDZIELNEGO
w Grodnie Roku Pańskiego
MDCCXXVI.

Dnia Dwudziestego Osmego Września
ZŁOZONEGO

CUM GRATIA & PRIVILEGIO S. R. M.

VARSAVIÆ Typis S. R. M. Scholarum Piarum.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku

FUW0115281

5t-146

K-226/86

W Imię Pańskie Amen.

AUGUST Wtory z BOZEY Łáski KROL
Polski, Wielki Xiáze Litewski, Ruski, Pru-
ski, Mazowiecki, Zmuydzki, Kijowski, Woł-
hyński, Podolski, Podláški, Inflantski, Smo-
leński, Siewierski y Czerniechowski; á Dzie-
dźiczny Xiáze Saski y Elector.

WSzem w obec y káżdemu z osobna komu
o tym wiedzieć náleży do wiadomości po-
daiemy. Iż *inherendo Legi publicæ* Seymu
immediate przeszłego Warszawskiego, Re-
assumpcyą teraźnieyszego Seymu zá Uniwersałami
Nászymi złożyliśmy, ktoremu *vim & valorem* Sey-
mu sześciedzielnego zá zgodą wszystkich Stánów
przyznaiemy, y Constytucye niżej opisane postána-
wiamy.

Diploma.

AVGUST Wtory z BOZEY Łáski KROL
Polski, Wielki XIÁZE Litewski, Ruski,
Pruski, Mázowiecki, Zmuydzki, Kijowski,
Wołhyński, Podolski, Podláški, Inflantski,
Smoleński, Siewierski, y Czerniechowski; á
Dziedźiczny XIÁZE Sáski y Elektor.

A

Wszem

Szem w obec y káżdemu z osobná komu o tym wiedzieć náleży, teraz y ná potomne czasy oznaymuiemy. Iż iáko dotąd naypierwszy y naygruntownieyszy Pánowaniá Nászego przez wszyttek czas ná miłości y propensyi zácnych Obywatelow Koronnych y W. X. Lit. zálczyt y fundament záłożywszy, o Rozszerzenie Granic Rzpltey *per recuperationem avulsorum* zá zgodá wszyttekich Stánów stáraliśmy się y stárac nie prze-staiemy; ták zábiegaiác wszelkim pretextom, z ktorychby iákiekolwiek suspicye álbo diffidencye *inter Majestatem & Libertatem* urość mogły, reásumuiác *vincula Pactorum Conventorum*, tudzież *antiora Diplomata Nostra*, slubuiemy, y *Verbo Regio* przyrzekamy; iż spadaiącą ná Krolow Polskich y ná Stány Koronne y W. X. Lit. oraz *ad Corpus* Rzpltey zdawna przyłáczoną Prowincyá Kurlandzká, *post sera fata moderni Ducis Ferdinandi, ultimi Possessoris sine prole mascula decedentis, secundum Pacta subiectionis aeternae, avellere* nikomu nie dópuściemy; *substitutionem novi cuiuscunq; Principis infeudandi, ani separatim ani conjunctim, prescindendo omnem spem quibusvis Competitoribus*, z Stánami Rzpltey, nie pozwolemy, zá dney ássistencyi, ani protekcyi *directe sive indirecte cuiusvis* nie damy, y owšem Ordynans Graffowi Moryczowi Salkiemu do iáko nayprédzszego wyiázdu z Kurlandy posylámy, y że tam wiécy znaydowác się nie bédzie, ani się interessowác do niey *sub quocunq; obtentu, colore vel titulo quæsito* nie ma, ásssekuruiemy. Wypraktykowane czyli zfabrykowane *ex coetu privato & prohibito in favorem* tegoż Graffa Moryczá iákiekolwiek Instrumentá, odebrać od niego, y ieszcze ná tym Seymie oddác Stánom Rzpltey, *tantum nulla, vitiosa & insubsistentia*; tudzież Kurlandczykow, sámych tylko Authorow, Fabrykatorow y Praktykantow tychże Instrumentow, w Sádach Nászych Relacyinyh według wydánych Mandátow ládźić deklaruiemy. Które to *Diploma* ręká naszą podpisané y Pieczęćiami Koronná y W. X. Lit. stwierdzone, do rák Urodzonego Marszáka Poselskiego oddác, y nie tylko *in volumen Legum* inserowác, ále y do Metryk, Grodow káżdego Woiewodztwá podác pozwálamy. Działo się w Grodnie
Dniá

Dnia XI. Mieściacá Pázdzierniká Roku Pánkiego MDCCXXVI.
Pánowania Nászego XXX. Roku.

AVGVSTVS REX.

Pospolite Ruszenie y Okazowanie.

PRzeſtrzegaiąc *in omnes casus ſecuritatem* Rzpltey, Poſpolite Ruszenie do przyſzłego da Pan Bog Seymu w rękach Nászych zoſtawuiemy, o którym dawnieyſze Conſtytucye *in omnibus Punctis* reasſumuiemy; Aby zaś Stan Szlachecki do ſłużby woienney tym lepiey ſpoſobił ſię w konie y Rynſztunki, Popiſy *aliàs* Okazowanie dawnemi Prawami poſtánowane, uchwalamy y poſtánawiamy.

Securitas Seymow Wálnych.

CHcąc dawne Prawá y Conſtytucye o Seymach Wálnych Szeſćioniedzielných nienárulzenie *in ſuo robore & executione* záchować, Limity, ktore *ex neceſſitate* conjunktur przeſzłych, *pro hac ſola & nunquam practicanda vice* náſtąpić muſiały, aby nápotym pod żadnym pretextem y Tytułem nie ſtáwały, *authoritate preſentis Conventûs* zázakuiemy, *non derogando* iednák *Legibus* o Seymach Extraordynáryinych dwuniedzielných, *in caſu extreme & indiſpenſabilis neceſſitatis*. Przy tym Seym Ordynáryiny *immediatè* náſtępuiący, według Alternáty ná Wielkie Xięſtwo Litt. przypadaiący w Grodnie, *in termino lege novellâ preſcripto*, to ieſt, Anno 1728, złożyć deklaruiemy, oraz Conſtytucyą *Anni* 1690. o Porządku ſeymowania, oſobliwie reſpektem łáczenia ſię piáciu dniami Stánów Rzeczypoſpolitey przed Concluzyą Seymu, reasſumuiemy, y záchować we wſzytkim obiecuiemy.

Xięſtwo Kurlándzkie.

POnieważ według doſwiádczenia powszechnego wſzytkie Páńſtwá y Národy ſkupione y ziednoczone *in unum*, pod

Jednostaynym Rządem y Pánowaniem, *Corpus* daleko zwy-
 kły bywać mocniejszy, szczęśliwszy y sposobniejszy do obro-
 ny y konserwacyi pospolitey, aniżeli rozdzielone; Przeto
*inherendo Pactis aeternis Subjectionis, & Incorporationis absolu-
 tissimae & plenissimae*, bez żadney namniejszy Referwacyi, li-
 berè, ritè, ac legitimè ab utrinquè stabilitis, & jurata fide con-
 firmatis, tudzież stosując się do Konstytucyi Anni 1589. de-
 ficiente stirpe mascula terażniejszego Xcia Ferdynanda ex linea
*Kietleriana procedentis, salvo per omnia Iuribus, Possessionibus
 ac Prerogativis* tegoż Xiążęcia poki żyć będzie, (kto-
 remu *homagium*, dyspensując Konstytucyą Anni 1683. ob re-
 spectum provecie etatis & singularia erga Rempublicam merita,
 etiam przez Posła swego prestare pozwalamy, hoc iednak
 precauato, że to służyć nie powinno *Successoribus* iego, in-
 quantumby *ex lumbis illius directè descendentes* existere mieli)
 pomienione Xieństwo Kurlandzkie y Semigalskie zdawna in-
 korporowane y przyłączone ad *Corpus Reipublicae, cum omni-
 bus attinentijs & contingentijs suis antiquis*, do Korony Pol-
 skiej y W. X. Lit. przyłączamy y incorporuiemy; za spol-
 nych y nierozdzielnych Obywatelow Koronnych y W. X. L.
 pierwey przyiętych przyimuiemy, z Prawami, Przywilejami
 y wolnościami im nadanymi przedtym, do wszystkich Praw,
 Honorow, Prerogatyw, y wolności Koronnych y W. X. Lit.
 przypuszczonych *pariter* przypuszczamy, iednostaynymi siła-
 mi, Pośilkami y Wojskami całej Rzpltey *contra omnes usur-
 pationes & quosvis insultus hostiles* zastępować, bronić y za-
 łczycać obiecuiemy. *Insuper* iako *omnem prorsus novi Prin-
 cipis infeudandi substitutionem post fata* pomienionego Xiążę-
 cia Ferdynanda *in casum deficientis stirpis masculae in perpetu-
 um* ekskluduiemy y abroguuiemy, tak *attentata* przeciwko Inhibicyom,
 Mandátom y Reskryptom Názym, miánowicie *usurpati* nie náleżyćcie *ultimi Conventiculi,
 cum omnibus Actibus*, wdaiącemi się *in materiam eventualis
 Successionis*, znośiemy, kassuiemy, y one za nieważne *ex vi-
 tio nullitatis, & insubsistentiae naturalis, stante pro nunc directo
 & supremo, in futurum* zaś *utili & immediato Dominio Nostro
 & Reipublicae, perpetua & irrevocabili* lego deklaruiemy. A
 że Graff Morycz nie posłusznym Ordynansom Názym y wo-

li Rzpltey *circa effectuationem Diplomatis Nostri*, ná terażnieyszym Seymie *traditi* pokazał się; Tedy onego nie tylko *ex Ditionibus* Prowincyi Kurlandzkiey, tudzież Krolestwa Polskiego y W. X. Lit. *proscribimus*, ále też *pro Hoste Reipublice & Inwindicabili capite* ogłaszamy y kondemnujemy. *Liberum exercitium Augustanae confessionis*, z którą *ad Rempubicam accesserunt*, & *per Pacta subjectionis sibi caverunt, cum pacifico usu & conseruatione* teyże Religij, *ceterisq; illius Ritibus, secundum obloquentiam duntaxat eorundem Paſtorum*, ásssekurujemy; Ubeśpieczając, iż *ad mutationem* oney, nikogo *per vim* przymuszać nie dopuścimy, *salvo jure & usu Religionis Romano-Catholicae in formula Regiminis praescripto*, & *per Constitutionem Anni 1678 approbato*.

Tákże, áby *Defideria* y Reprezentácye Stánów wszystkich Prowincyi Kurlandzkiey *ratione* domowego porządku y innych uſtáw, *ad bonum ordinem & internum Regimen* potrzebnych, tym śnádniej y skuteczniej áccomodowane *pro iustitia, commodo & utilitate Vniuersorum* bydź mogły, zá zgodą wſzech Stánów, Kommiſſarzów Náſzych *ex Senatorio Ordine*: Wielebnego X. Krzysztofa ná Ślupowie Szembeká Biskupa Warmińskiego y Sambińskiego, Wielmożnych Kázmierzá z Koźielska Ogińskiego Trockiego, Stániſława Donhoffa Połockiego, Hetmaná Polnego W. X. Lit., Stániſława Chomętowskiego Mazowieckiego, Hetmaná Polnego Koronnego Woiewodów. *Ex Ordine Equestri*, z Máley Polſki; Urodzonych Jáná ná Tykoćinie y Tyczynie Branickiego, Chorążego Koronnego Krośńskiego Stárostę, Jákuba ná Skrzynnie Dunina, Regentá Koronnego, Stárostę Radoszyckiego, Ożarówſkiego Stolniká Krakowskiego, Wielopolſkiego Łankorońskiego, Kálinowskiego Winnickiego Stárostów, Karwowskiego Podczáſzego Wiſkiego y Sędziego Grodzkiego Brańskiego. Z Wielkiej Polſki; Urodzonych Maximiliáná z Tęczyná Oſſolińskiego, Podskarbiego Nádwornego Koronnego, Sandomirſkiego Stárostę, Stephaná Garczyńskiego Chorążego, Alexandra Łódzie Ponińskiego Łowczego Wſchowſkich, Nákwaskiego Ciechanowskiego, Szembeká Tolkmieckiego Stárostów, Kraśińskiego Cześniká Ciechanowskiego; Z W. Xtwá Litt. Urodzonych Kázmierzá ná Bychowie, Łą-

brownie y Zasláwíu Sápíechę Generała Artylleryi W. X. Lit.
 Wołpińskiego Stárostę, Michała Xiążęcia ná Nieświeżu y
 Olyce Radziwiłła Przemyńskiego, Jozefa de Campo Scipioná
 Lidzkiego, z Kozielska Ogińskiego Gorzdowskiego Stáro-
 stów, Walá Chorążego Grodzińskiego, Antoniego Eperye-
 szego Pułkownika Nászego, nie tylko dlá wyfluchania, exa-
 minowania y áccomodowania tychże *desideriorum* & *reprae-
 sentationum*, ále też *primario* & *principaliter* dlá uformowania y
 ułożenia Ordynacyi teyże Prowincyi, tudzież Powiatu Piltyń-
 skiego *respectu quo ad Iura sua*, przytym dlá uprzátnienia y
 uspokoienia iákichkolwiek niezgod, *exorbitancyi*, kontro-
 wersyi y pretenzyi domowych y postronnych, *cum potestate*
 sádzenia y karania *Summario Processu* tych Kurlandczyków,
 którzyby *rebeldes Iuribus Reipublicae* álbo Powadze Kommiss-
 sarskiey po tey Konstytuicyi tamże w Kurlandyi pokazali się,
 ordynujemy; *salvâ Relatione* & *approbatione* ná Seymie przy-
 szłym, Którym, Wielebnemu, Wielmożnym y Urodzonym
 Kommissarzom, áby Wielmożni Hetmáni oboygá Národów,
assistentiam militarem pro exigentia necessitatis, salvâ disciplina
militari per novellam Legem praescripta, pod Komendą Regi-
 mentárzów godnych, tak z Koronnego, iáko y Litewskiego
 Woyská dodáli, *authoritate presentis Conventus* nákazujemy;
 którzy to Regimentárze z Dywizyámi w Kommendách swo-
 ich będącymi ná Granicy Kurlandzkiey stánąć, y dálszego or-
 dynansu tychże Wielebnego, Wielmożnych y Urodzonych
 Kommissarzów czekać maia. Pomienionych zaś Wielebne-
 go, Wielmożnych y Urodzonych Kommissarzów Nászych
 obowięzujemy, áby tę Kommissyá *primo vere*, náznaczywszy
termin per Innotescentiales suas, & *proprio ere* ná nie się wy-
 brawszy, *sinè ullo sumptu etiam ex Senatûs Consilio assignan-*
do, áni Skárbu, áni Woiewodztw, *salvo beneficio suspensionis*
 spraw ich *in quovis Subsellio*, expedyowali; *Instrumentum*
Pseudo-Electionis & *omnia alia Iuribus Reipublicae nociva ex*
Actis eliminant. Oraz Obywatelom całego Xięstwa Kurlandz-
 kiego, Semigalskiego, y Powiatu Piltyńskiego, *in genere* &
specie wśzystkim, korespondencyi, Praktyk, Negocyacyi wśze-
 lákich z Postronnemi Potencyámi & *quasvis innovationes,*
Machinationes, vel molimina in praerudicium Iurium Reipubli-
 ce

ca sub quocunq; titulo, colore vel pretextu, directe sive indirecte Autoritate publica teraźnieyszego Seymu, sub pœnis criminis lese Majestatis, Perduellionis, ceterisq; rigoribus in legibus descriptis, zakazujemy, ktorym rygorom wszyscy Factores, Coõperatores & Assistentes, ieźliby się iacy in futurum pokazali, cujuscunq; Nationis, subjacere powinni w Sądach Seymowych.

Poselstwo do OYCA Świętego z Reassumpcyą Praw *pro Iure Patronatûs & pro Indemnitate Jurisdictionis Reipublicæ contra Cortesanos.*

Jakośmy zawnie Naywyższych Pasterzow Kościoła Świętego y Zwierzchność Stolicy Apostolskiej od Przodkow Nászych do tych czas szanować y wenerować zwykli, tak y teraz tę Nászą y Rzpltey ku Stolicy Apostolskiej chcąc świadczyć rewerencyą, rónniamy do Oycá S. Poselstwo, ná ktore Wielmoźnego Jána z Tęczyná y Czekarzewic Tárła Woiewodę Lubelskiego, Grábowieckiego, Medyckiego, Jásielskiego Stároste, Generála Leytnántá Infanteryi Woysk Nászych ordynuiemy, y przez tego Posła Nászego upraszać Oycá S. będziemy, áby Nam Wolnym Národom *in Iuribus Cardinalibus Majestatis & Reipublicæ, nec non Patronatûs*, ubliżać nie pozwalał, oraz te *Prejudicia & Gravamina*, ktore tak od Zakonnikow wdzierających się w Opactwa, iáko y innych Duchownych uzurpujących *Beneficia* bez Prezent Nászych Krolewskich ponośiemy; tudzież w aggrawacyách Woiewodztwa Krakowskiego, y innych Woiewodztw y Ziem Prowizyami od Summ Wyderkaffowych; w poćiągnienu Spraw Swieckich do swego Duchownego Sądu, w Appellacyách, Inhibicyách, Sądom Swieckim z Konsystorzow y Nuncyatury często założonych, y inne *abusus* Jurisdykcyi Nuncyaturskiej, *internam quietem* tego Krolestwa wzruszające, áby świętobliwie odwrócić y oddálic raczył; *circumscribendo* Trybunał *Nunciature ad instar* innych Nuncyatur w Państwach Kátolickich znajdujących się, oraz *abrogando* wszystkie *abusus & exorbitantias* teyże Nuncyatury, *cum summo gravamine & prejudicio*

prejudicio Statûs secularis & Ecclesiastici, a oraz Prærogative Legati Nati: Gwoli czemu o rewokacyą teraźniejszego Nayprzewielebniejszego w Bogu Xiędzâ Nuncyuszâ, *serio & indilate instabimus.* Przytym reasumuiemy wszystkie Prawa y *Statuta*, ktorými *Iura Patronatûs Nostri Regij* są warowane, tak w Koronie iako y w W. Xtwie Lit. osobliwie Statut Albrachtâ *Anni* 1496. Alexandra 1505. Zygmuntâ Augusta 1550. Konstytucyâ *Anni* 1641. & *Pactis Conventis*, y ostatnim Traktâtem *Anni* 1717. ubezpieczone. Statut takżę *de Cortesanis Anno* 1538. & 1540. postanowiony, Konstytucyâ *Anni* 1641. reasumowany odnawiamy, y według opisanія Iego *in contravenientes*, aby *pœne irremissibiliter extendantur*, mieć chcemy; Opactw y innych *Beneficia* Duchownych, Prezentacyi Naszey, nikomu bez Prezenty y Nominacyi Naszey dzierżec nie pozwolemy, y do Exekucyi to Prawo Wielmożnym Ministrom *Statûs*, y Hetmanom przywoǳić zlecamy, aby *ad amovendos usurpatores & cohibendos abusûs Nunciature*, gdy tego bęǳie potrzeba, ludzi dodali; nieposłusznych y przeciwnych dawniejszym Prawom, y tey Konstytucyi, tak same Osoby, iako też Dobra *cum prejudicio Patronatûs Nostri* uzurpowane sekwestrowali, *facta factis opponendo.*

Trybunał Skarbowy.

ZAchowuiąc wcale y nienaruszenie tak regularną płacą Konstytucyâ *Anni* 1717. postanowioną, iako też *Disciplinam militarem* tamże opisaną, dla wykonania *Sancitorum* przeszłej y teraźniejszey Konstytucyi, Trybunał Skarbowy *pro eodem tempore & loco* sześciu niedzielny, do drugiego Seymu doszłego *per Cadentias solitas* postanawiamy, do ktorego z Senatu, z Małey Polski: Wielbnego Xiędzâ Szaniawskiego Biskupa Chełmskiego, Wielmożnych Ierzego Lubomirskiego Krakowskiego, Jânâ z Tęczynâ y Czekarzewic Târłâ Lubelskiego Woiewodow, Urodzonego Mikołaiâ Sołtykâ Kâsztełânâ Przemyckiego; z Wielkicy Polski, z Senatu: Wielmożnych, Frânciszka Bielińskiego Woiewodę Chełmińskiego, Łodzie Ponińskiego Gnieźnińskiego, Mikołaiâ Podolskiego Płockiego

kiego, Kázimierzá Rudzińskiego Czerckiego Kásztelanow zá Kommissarzow ordynuiemy, náznáczáiąc ná každého *Salarium* ze Skárbu Koronnego podług dáwnego zwyczáiu, ná który Trybunał zácháwszy się Wielebny w Bogu, Wielmożni, Urodzeni Kommissarze *in assistentia* Wielmożnego Podskarbiego W. Koronnego, lub *Officij Ipsius*, ktore wedlug dáwnych zwyczáiw *circa immunitates* zachowane bydz powinno; po wykonáney przed Ziemstwem, lub *vacante hoc Iudicio* przed Urzędem y Grodem Radomskim Rothą Trybunałką, wedlug Konstytucyi Trybunału Skárbowego *Anni 1685.* z przydátkiem w Konstytucyi *Anni 1717. de Disciplina militari* wyrażonym, przysiedze, y po obránym *è medio sui*, lub *ex Senatorio Ordine*, lub też *ex Equestri* Márszałku, áternátę Prowincyi záchowuiąc, áby raz był z Máley Polski, drugi raz z Wielkiej Polski Márszałek, záchynáiąc iednak przyszły Trybunał od Máley Polski, (co się ma rozumieć y záchowác *alternatim* o trzymániu Piorá przy Regentách) wszelkie *Sancita* w Konstytucyi *Anni 1717. tit.* TRYBUNAŁ SKARBOWY opisáne exeqwować będzie, Liqwidácy zás Chorągwi y Regimentow z popisami y lustrácyami przez Urodzonych Kommissarzow ná Leżách iáko náypilniey odpráwionemi konfrontuiąc, áby się żadná defraudacya w kompletách nie dziaála. A dla tego Urodzeni Kommissarze względem Popisow *secundum prescriptum Novellæ Legis* spráwić się *tenebuntur* we wszystkim, konfrontacya zás podánych przez Deputatow Woyská *utriusq. Authoramenti* ná Trybunałe Skárbowym Regestrow, powinna się odpráwić *circa liquidationem in Stuba Iudicij* przy Deputowánych Urodzonych Kommissarzách y Pisarzu Skárbowym. *Iuramenta* zás przy stóliku *Officij, in presentia Iudicij* wykonywane bydz powinny. A w którym Woiewodztwie dla zerwánia Seymiku Gospodárskiego nie byłoby Kommissarzá, tedy Popis y Inqwizycyá pierwszy Senátor lub Urzędnik w Woiewodztwie ná ow czás przytomny, *in tempore prescripto*, odpráwić będzie powinien, y ná Trybunał Skárbowy odeśláć. Aiáko *ex Equestri Ordine* Urodzeni Kommissarze bywali od Woiewodztw *salariați*, tak y nápotym Woiewodztwá y Ziemie *providebunt*. Tenże Trybunał w żadne máterye sobie, *Práwem, ac Nouellâ lege ad exequendum* nie podáne, wdáwać

wdawać się nie powinien, ani też takich deklaracyi, ktoreby się na wyraźnych Konstytucyach nie fundowały, pisać y promulgować, y żadnych impozycyi ani na Skarb, ani na Woiewodztwá, ani na kogo innego nie ma stanowić *sub nullitate attentatorum*. A lubo *ultra concessam facultatem* Trybunały przeszłe Skarbowe różne impozycye na Traktamenta Woyskowe y inne *Expensa* stanowili, iednak *preterita commissa indulgendo*, Wielmożnego Poskárbiego W. Koronnego obliguemy, aby przeszłe Summy na Traktamenta *pro Annis* 1720. 1722. 1525. & 1726. záległe, za każdy Rok według dyspozycyi Izby Kommissarskiey wypłacić; *in futurum* zaś implikancyą Skárbu Koronnego *tollendo* postanawiamy, aby Wielmożny Podskárbi W. Koronny Dwádzieścia Tysięcy złotych Polskich summy *quotannis* ze Skárbu Koronnego na dyspozycyą Trybunału Skarbowego wypłacał; z ktorey to Summy na każdego Kommissarzá Woyskowego Summa Trzy Tysiące złotych Polskich *cedere* powinna, *residuum* iedenásćie Tysięcy Złotych Polskich *in parte* na Deputátow Chorągwiánnych y Regimentow, także ich Dyrektora, y inne osoby *obsequio* Trybunału Skarbowego *ex antiquo* destynowane. A że Izba Kommissarská Trybunału *solita praxi* bez *Expensy* obeysć się nie może, tedy Wielmożny Podskárbi W. Koronny *itidem* na takowe *Expensá* Trzynásćie Tysięcy Pięćset złotych *quotannis* *providebit*, co *in Calculo publico acceptari* powinno; z ktorey to summy Urodzonemu Instygátorowi lub Vice-Instygátorowi Koronnemu, który z nich *ab Inchoatione* Trybunału aż do zakończenia będzie *presens*, pułtorá Tysiącá Złotych Polskich náznączamy. A do tego *reassumitur Constitutio Annorum* 1676. & 1677. o Trybunałach Skarbowych Rádomskich, oraz *Executio* Konstytucyi *Anni* 1717. *sub tit.* Trybunał Skarbowy, w Interesie Krolewicá IMci Jakubá *demandatur*.

Ordynacya Piechoty Łánowey.

Piechotá Łánowá *quondam robur militiae*, ponieważ *per incuriam temporum* y różne na Rzpltą *Symptomata*, do tey extenuacyi przyszła, że z niey teraz máłe *subsidium* Rzeczypospolitey; Przeto stosując się do Konstytucyi *Annorum* 1638.

1647. & *precipue* 1649. o Wybráncách Łánów Wybránieckich, z Stárostw y Dzierzaw Nászych postánowionych, á dotąd do Exekucyi nie przywiedzionych, áby *in omnes casus ingruentes* Rzeczpospolitá *ex Fundo* pomienionych Łánów wybránieckich *antiquitus* znáydujących się, *subsídium* & *robur* regularney Milicyi mieć mogła, do lepszego y skuteczniejszego porządku przyprowadzając; z każdego Łánu wybránieckiego ośiádłego, lub przez Stárostów, Dzierzawców, lub przez kogokolwiek zázywánego, ná Erekcya Piechoty Authóramentu Cudzoziemskiego po Złotyeh Polskich sto, zá zgodą wszech Stánów postánawiamy, tak áby Wybráncy z Łánów przez się ośiádłych, iáko y Stárostowie y Dzierzawcy, Łány *ex antiquo* Wybránieckie trzymájący, pomienioną kwotę dwiema Ráthami *ad normam* Regularney Plácy, pierwszą záczynájąc Ráthę dnia Piętnástego *Septembris*, w Roku nástępującym Tysiącnym Siedmsetnym Dwudziestym siódmym; drugą dnia piętnástego *Martij subsequenter*, y tak *consecutive*, z Prowincyi Wielkopolskiej do Piotrkowá, á z Máłopolskiej do Lubliná, *circa Officiá Castrensia* bez żadney Extorfii y bez Grofzowego, *per spatium* trzech Niedziel wypłacájąc, zá kwitámi Assygnátaryuszów oddáwali, *sub Executione militari*: Do ktorey nowo erygowáney Piechoty Officyerom (których sáma tylko Szlachtę, Kátolików, w Woiewodztwách y Ziemióch ośiádłych, *muneris ejusdem idoncos* pod władzą y zá rekommendacyą Hetmańską záwsze mieć chcemy) Listy Przypowiednie z Kancelláryi nászey wydác deklárujemy. A że teraz *quantitatem* Łánów Wybránieckich *in generalitate* & *particularitate* wiedzieć nie możemy: Przeto Inwestygacyą y Redukcyą onych Kommissyi Radomskiej zlecamy, ná którą Kommissyą Urodzeni Kommissarze z Ziem y Woiewodztw ná Trybunał Radomski obráni, Táryffy spráwiedliwe Łánów Wybránieckich ośiádłych, *à parte* zá pustych (ná których ośiádłość *ad Instantiam cujusvis* Przywileie z Kancelláryi Nászey wydác kázemy, áżeby zá osadzeniem onych podobná solucya *importari* mogła) tak zdáwná iáko y teraz gdzie nie sá oblátowane, przez Stárostów y Dzierzawców (którym rzetelnie pod winą Tysiącá grzywien *in casu* zataienía ktorego Łánu ośiádłego, w Trybunále Radom-

skim *ad Instantiam* Instygatora *repetenda*, wcześniej przed Commissyą przysłał *per Oblatam* do Grodu *proprij Districtus*, a w Woiewodztwach Pruskich *in defectu* Grodow, *ad Acta Civitatis* *lege presenti* podać nakazujemy) *authentice* wyięte, komportować *tenebuntur*; Także Taryffy, które tylko znalesć się mogą, y Lustracye, Skarb Koronny iako y Rotmistrze przeszli pomienionej Piechoty Łanowej, inwestygowane y opisane Łany pod Juramentem tamże wykonanym, iako zadnych Łanow na szkodę Rzeczypospolitey nie utaili, osobiście komportować mają, *sub poena Mille Marcarum Polonicalium*, *seorsivè* na káždego nieposłusznego, w Trybunale Koronnym *ex Registro Fisci ad Instantiam* Instygatora Koronnego *irroganda*; z których Taryff y Lustracyi komportowanych, iako y Inwestygacyi pod Juramentem zeznanej, Trybunał Rádowski w Roku przyszłym 1727. przypadający, *judicialiter* redukować, & *in unum* wszystkie Łany, iako *ex antiquo* były, zkomputowawszy, opisać, Taryffę inwestygowanych Łanow *per Oblatam* tamże w Radomiu, iako y *ad Archivum* Skarbu Koronnego, *in Ordine* do wydania dyspartymentow *ad instar* Płacy Regularney na Regimenty uformowane, oddać powinien będzie. A z tych uformowanych Regimentow Sześćdziesiąt ludzi *pro Praesidio* Zámku Krákovskiego Wielmożni Hetmani Koronni kommitterować mają pod Komendę Urodzonego Stárosty Krákovskiego. Odtąd zaś Sołtyśi po Dobrách Naszych zostający, żadney solucyi do Urodzonych Rotmistrzow, ani żadney usługi onym czynić nie mają.

Commissya z Cesarzem IMcią.

JZ wiele Rzeczypospolitey należy na konserwacyi Sąsiedzkiej Przyjaźni z Postronnemi Potencyami: Przeto dla assekrowania tym gruntowniejszego *Bona Vicinie* z Cesarzem IMcią *in Ordine* do kontynuacyi konferencyi, bez wdawania się w nowe iákiekolwiek Kondycye, albo *ligamenta*, przy Nayprzewielebniejszym Prymasie Koronnym y W. X. L. tudzież przy Wielmożnych Ministrach *Status* y Hetmanach *utriusq. Gentis*, Kommissarzow Naszych, z Senátu: Przewielebnego w Bogu X. Konstantego Felicjana Szaniáwskiego Krákovskiego, Wielebnych Krzysztofa Szembeká Kujawskiego y Pomorskiego,
Pance-

Pancerzyńskiego Wileńskiego, Andrzeja Załuskiego Płockiego, Krzysztofa Szembeką Warmińskiego y Sambińskiego, Gośiewskiego Smoleńskiego Biskupów; Z Małej Polski: J. W. Xcia Janusza Wisniowieckiego, Kasztelana Krakowskiego, Wielmożnych Jerzego Lubomirskiego Krakowskiego, Jozefa Potockiego Kijowskiego, Stefana Humieckiego Podolskiego Woiewodów; Kazimierza Steckiego Kijowskiego, Dębińskiego Woynickiego, Urodzonego Miączyńskiego Chełmskiego Kasztelanów. Z Wielkiej Polski: Wielmożnych Radomickiego Poznańskiego, Szołdrskiego Kąlińskiego, Wielopolskiego Sieradzkiego, Załuskiego Płockiego Woiewodów; Ponńskiego Gnieźnieńskiego, Trzcíńskiego Rawskiego, Urodzonego Mielżyńskiego Szremskiego, Kasztelanów. Z W. Xtwą Lit. Wielmożnych Xiążęcia Kazimierza Czartoryjskiego Kasztelana Wileńskiego, Kazimierza Ogińskiego Woiewodę, Jana Frideryka Sápiehę Kasztelana Trockich, Cetnera Smoleńskiego, Xiążęcia Radziwiłła Nowogrodzkiego, Sápiehę Brześcińskiego Woiewodów. *Ex Equestri Ordine* z Małej Polski, Urodzonych Jana Branickiego Chorążego, Seweryna Rzewuskiego Podczászego, Alexándra Szembeką Stolniką, Lubomirskiego Oboźnego, Jakuba Dunina Regentą Koronnych; Antoniego Trypolskiego Kijowskiego, Pepłowskiego Podolskiego Podkomorzych; Wielopolskiego Krakowskiego, Małachowskiego Opoczyńskiego, Potockiego Hállickiego Stárostów; Łętowskiego Chorążego, Ożarowskiego Stolniką Krakowskich, Karola Odrowąża Hrábię Sedlnickiego. Z Wielkiej Polski: Urodzonych Maximiliána Ossolińskiego Podskarbiego Nádwornego Koronnego, Jana Skarbka Rudzkiego Czerckiego, Franciszka Aloyzego Łoskiego Warszawskiego, Adama Wilkowskiego Sochaczewskiego Podkomorzych; Pawła Józsewskiego Stárostę Płockiego, Stefana Garczyńskiego Chorążego, Piotra Sokolnickiego Cześnika Wschowskich, Stefana Szołdrskiego Woiewodzicą Kálińskiego, Adama Zákrzewskiego Chorążego Łęczyckiego, Pisarza Grodzkiego Poznańskiego, Gąsiorowskiego Stárostę Radzieiowskiego, Poniátowskiego Podczászego Łęczyckiego, Rychłowskiego Chorążycą Sieradzkiego. Z W. Xtwą Lit. Urodzonych Michała na Czereij Sápiehę Pisarza Polnego, z Kozielską Ogińskiego Podstolego, Kazimierza Sápiehę Generała

rała Artyleryi W. Xstwą Lit., Wołpińskiego, Xiążęcią Michała Radziwiłła Przemyskiego, Jozefa *de Campo* Scyp oną Lidzkiego, Strutyńskiego Wilkomirskiego Starostów; Chomińskiego Oszmiańskiego, Mirskiego Brassławskiego, z Kozielską Ogińskiego Kowieńskiego Marszałków; Michała Aloyzego Słowickiego Pisarza Ziemskiego Wileńskiego, z Kozielską Ogińskiego Borysowskiego, Zawiżę Semilyjskiego Starostów nąznacząmy, *absentiā nonnullorum non obstante, salvā Relatione & approbatione* ną Seymie przyszłym.

Commissya z Cárową JMcią.

JAko do zachowania y utrzymania wiecznego pokoju z Cárową JeyMcią y Pánstwem Jey, prawdziwe y státeczne mamy *studium*, tak wszelákie Pretensye Rzeczypospolitey z okazji Traktatu Sojusznego, y przeszłych konjunktur zachodzące chcąc *finaliter* uspokoić, *circā assistentiam* Nayprzewielebniejszego Prymasa Koronnego y W. Xtwą Lit., Wielmożnych Ministrow *Statís*, y Hetmanow Obojga Náródów, do traktowania z Ministrami Carowey JeyMci, Z SENATU; Przewielebnego X. Konstantego Felicjana Szaniáwskiego Krakowskiego, Wielebnych Krzysztofa Szembeká Kujáwskiego, Panczerzyńskiego Wileńskiego, Stefaná Rupniewskiego Łuckiego, Ożgę Kijowskiego y Czerniechowskiego, Gośiewskiego Smoleńskiego Biskupow. Z Małey Polski: J. W. Xiążęcią Januszá Wiśniowieckiego Kasztelaná Krakowskiego, Wielmożnych Michała Potockiego Wołhynskiego, Stephaná Humieckiego Podolskiego, Janá Tárła Lubelskiego Woiewodow; Steckiego Kijowskiego, Urodzonego Mikołaiá Sołtyka Przemyskiego Kasztelanow. Z Wielkicy Polski: Wielmożnych Szółdrskiego Kaliskiego, Dąbskiego Brzeskiego Kujáwskiego, Załuskiego Płockiego, Głębockiego Rawskiego Woiewodow; Skrzyńskiego Łeczyckiego, Boruckiego Brzeskiego Kujáwskiego, Trzcíńskiego Rawskiego Kasztelanow. Z W. Xtwą Lit. Wielmożnych Xciá Kazimierzá Czartoryskiego Kasztelaná Wileńskiego, Záranka Starostę Zmudzkiego, Poćieciá Witepskiego, Zabę Mińskiego Woiewodow, Oskirkę Nowogrodzkiego, Marcyaná z Kozielską Ogińskiego Witepskiego Kasztelanow. *Ex Equestri Ordine* z Małey Polski; Uro-

dzonych Jákuha Dunina Regentá Koronnego, Antoniego Trypolskiego Kijowskiego, Pepłowskiego Podolskiego, Podkomorzych; Olszańskiego Owruckiego, Kálinowskiego Halickiego, Ledochowskiego Łomżyńskiego Chorążych; Czackiego Wołhyńskiego, Kossakowskiego Czerniechowskiego Stolnikow: Woroniczá Stárostę Ostrzkiego, Szczesnego Wielhorskiego Kasztelanicá Wołhyńskiego, Missunę Pułkownika Nászego, Lubienieckiego Podczászego Nowogrodzkiego. Z Wielkiej Polski: Urodzonych Maximiliáná Ossolińskiego Podskarbiego Nádwrnogo Koronnego, Sołłohubá Łowczego W. Xtwá Lit. Grabskiego Łęczyckiego, Zbojńskiego Dobrzyńskiego, Adama Wilkowskiego Sochaczewskiego Podkomorzych; Zákrzewskiego Chorążego, Jána Chryzostoma Rádoiewskiego Podczászego, Ostrowskiego Cześniká Brzeskich Kuiáwskich, Szembeká Stárostę Tolkmickiego, Alexandra Poninśkiego Łowczego Wschowskiego, Jozefa Radomickiego Kasztelanicá Poznáńskiego, Jároszewskiego Pisarzá Grodzkiego Płockiego, Woyciechá Miąskowskiego. Z W. Xtwá Lit. Urodzonych Xiążęciá Mikołaiá Radziwiłłá Miecznika, Massalskiego Pisarzá, Pakosza Chorążego Nádwrnogo W. Xtwá Lit. Lindorffa Stárostę Mściśławskiego, Tyfzkiewiczá Ciwuná Wileńskiego, Kazimierzá *de Campo* Scypioná Marzáłká Lidzkiego, Walá Grodzińskiego, z Kózielská Puzynę Upitskiego Chorążych, Szyszkę Stolniká y Podstarościę, Grodzkiego Lidzkiego, Orzeszkę Pińskiego, Wołodkowiczá Mińskiego Woyskich; Lenkiewiczá Pisarzá Ziemskiego Mozyrskiego, deputuiemy *absentiâ nonnullorum non obstante, salvâ Relatione & approbatione* ná przyszłym Seymie.

Commissya z Koroną Szwedzką.

NA pokazanie przed całym Światem Propensyi Nászey do státecznego Pokoju y przyiaznego Sásiedztwá z Krolem JMciá, y całym Krolestwem Szwedzkim, przy Nayprzewielebniejszym Prymasie Koronnym y W. X. L. oraz przy Wielmożnych Ministrach *Statús* y Hetmánách Oboygá Národow. Z Senátu: Przewielebnych X. Skárbká Arcybiskupa Lwowkiego, X. Felicyana Konstantego Szaniáwskiego Krakowskiego, Wielmożnych Szembeká Kuiáwskiego, Panczerzyńskiego Wileńskie-

go, Fredra Przemyckiego, Hofiusz Kámienieckiego, Go-
 śiewskiego Smolenskigo, Węsła Infantkiego Biskupow.
 Z Małey Polski: Jásnie Wielmożnego Xiążęcia Janusza Wi-
 śniowieckiego Kásztelana Krákowskiego; Wielmożnych Je-
 rzego Lubomirskiego Krákowskiego, Morstyná Sandomir-
 skiego, Stefana Humieckiego Podolskiego, Jana Tárta Lu-
 belskiego Woiewodow; Myszkowskiego Sandomirskiego,
 Tárta Lubelskiego Kásztelanow. Z Wielkiej Polski: Wiel-
 możnych Wielopolskiego Sieradzkiego, Warszzyckiego Łę-
 czyckiego, Fránciszka Bielińskiego Chełmińskiego, Piotra
 Przebendowskiego Malborskiego, Czapkiego Pomorskiego
 Woiewodow; Rádomiczkiego Poznánskiego, Kretkowskiego
 Chełmińskiego Kásztelanow. Z W. X. L. Wielmożnych
 Kázimierz z Kozielsk Ką Ogińskiego Woiewodę, Jana Fryde-
 ryka Sápiechę Kásztelana Trockich, Tyzynausa Mścislá-
 wskiego, Zabę Mińskiego Woiewodow, Kryszpiná Zmudz-
 kiego, Nestorowiczá Brześciáńskiego Kásztelanow; *Ex*
Equestri Ordine z Małey Polski; Urodzonych Jana Bra-
 nickiego Chorążego, Seweryna Rzewuskiego Podczáłzego,
 Lubomirskiego Oboźnego Koronnych; Łętowskiego Cho-
 rążego Krákowskiego, Wielopolskiego Lánckoronńskiego,
 Dębińskiego Cichowskiego, Málińskiego Nowogrodzkiego
 Stárostaw; Kampenhausá Generála Májorá Nászego, Of-
 olińskiego Pułkownika Artylleryi Koronney, Olszánskiego
 Cześnika Kijowskiego, Krosnowskiego Stolnika Gostyńskie-
 go, Karwickiego Kásztelanica Závicholskiego, Marcína Jślo-
 wickiego. Z Wielkiej Polski: Urodzonych Fránciszka Ma-
 ximiliana Ofolińskiego Podskárbiego Nádworneho Koron-
 nego, Kuczborskiego Podkomorzego Zákroczymskiego,
 Skárbka Łęczyckiego, Chełmickiego Dobrzyńskiego Cho-
 rążych; Szymánowskiego Wyszogrodzkiego, Fábiana Szá-
 niáwskiego Socháczowskiego Stárostaw; Wilczewskiego Cho-
 rążego Wiskiego, Fránciszka Strzeleckiego Pisárzá Grodz-
 kiego Káliskiego, Kárczewskiego Pisárzá Ziemskiego Czer-
 skiego, Dąbskiego Woiewodzicá Brzeskiego Kujawskiego,
 Józefa Swiniárskiego, Kozuchowskiego. Z W. X. L.
 Urodzonych Poćciá Oboźnego, Kopciá Pisárzá W. X. L.
 Sákowiczá Witepskiego, Chrzánowskiego Brześciáńskiego
 Podko-

Podkomorzych; Deszpota Zienowiczá Stárostę Olszmiańskie-
go, Piestrzyckiego Ciwuna Korszewskiego, Judyckiego Cho-
rążego, Chaleckiego Podkomorzycá Rzeczyckich; Eperve-
szego Pułkowniká, Ostreykę Pisárzá Ziemskiego Smoleńskie-
go, Wołłowiczá Stárostę Feydańskiego, Buynickiego Pod-
czászego Połockiego Stárostę Duckiego, dla odnowienia y
potwierdzenia dawnieyszych Pákt wiecznych dezygnuiemy,
absentiâ nonnullorum non obstante, y ad eum finem porozu-
mieć się o czasie y miejscu traktowania deklaruiemy, *salvâ*
Relatione & approbatione ná Seymie przyszłym.

Commissya z Dworem Berlińskim.

Ponieważ tak dawno zaczęta Negocyacya Wielmożne-
go Jana Jerzego Przebendowskiego Podskarbiego Wiel-
kiego Koronnego ze Dworem Berlińskim dotąd skutku swe-
go nie wzięła; Przeto do zakończenia oney zupełnego, to
jest do Eliberacyi Elbląga, y zastáwnych Kleynotow, do
traktowania względem wykupná Drahima, y windykowania
ludzi gwałtem pozabieranych, uprzątnienia *quorumvis con-*
tra Pacta anteriora attentatorum, y do uspokojenia wśzel-
kich zachodzących Pretensyi, przy Náyprzewielebnieyszym
Prymásie Koronnym y W. X. L. przy Wielmożnych Mi-
nistrách *Statús* y Hetmanach Oboygá Narodow. *Ex Senatu:*
Przewielebnego X. Konstántego Felicyana Szaniáwskiego
Krakówskiego, Wielebnych Szembeká Kujawskiego, Zafu-
skiego Płockiego, Szembeká Warmińskiego, Horaimá
Zmudzkiego, Kretkowskiego Chełmińskiego, Szaniáwskiego
Chełmskiego Biskupow. Z Máley Polski: Wielmożnych Je-
rzego Lubomirskiego Krakówskiego, Jana Jabłonowskiego
Ruśkiego, Jozefa Potockiego Kijowskiego, Micháła Poto-
ckiego Wołhyńskiego, Jordana Bráclawskiego, Jozefa Lu-
bomirskiego Czarniechowskiego, Woiewodow; Jozefa Soł-
tyká Bełskiego, Urodzonego Kráśińskiego Wiślickiego Ká-
sztelánow. Z Wielkiej Polski: Wielmożnych Szoldrskiego
Káliskiego, Dąbskiego Brzeskiego Kuiawskiego, Rádomic-
kiego Jnowróclawskiego, Generála Wielkopolskiego, Zafu-
skiego Płockiego, Franciszka Bielińskiego Chełmińskiego, Pio-

trą Przebédowskiego Malborskiego, Czapskiego Pomorskiego Woiewodow, Poninckiego Gnieźnińskiego, Bagniewskiego Elbląskiego Kąsztelanow. Z W. X. Lit. Wielmożnych Xiążęcia Kążimierzą Czartoryskiego Kąsztelana Wileńskiego, Kążimierzą Ogińskiego Trockiego, Xiążęcia Rądziwiłłá Nowogrodzkiego Woiewodow, Jana de Campo Scipiona Smoleńskiego, Szemiota Połockiego, z Kozielska Puzynę Mściławskiego Kąsztelanow. *Ex Equestri Ordine* z Małey Polki: Urodzonych Jana Branickiego Chorążego, Jakubá Duniná Regentá Koronnych, Wyżycznego Podkoniuszego W. X. L. Szembeká Chorążego Sandomirskiego, Rusockiego Skárbniká Krąkowskiego, Rostworowskiego Stolniká Podląskiego, Karwowskiego Podcząszego Wiskiego Sędziego Grodzkiego Branckiego, Zaleskiego Łowczego Drohickiego, Bekierskiego Generálá, Polanowskiego Podstolego Bułkiego, Platera Woyskiego Infantkiego, Kościuszkę. Z Wielkiej Polki: Urodzonych Frąnciszká Máximiliáná Ossolińskiego Podskarbiego Nądwornego Koronnego, Jana Skárbká Rudzkiego Czerskiego, Frąnciszká Aloyzego Łoskiego Wąrszawskiego, Adama Wilkowskiego Sochączewskiego, Podkomorzych, z Kozielska Puzynę Wiskiego, Przerądowskiego Rozańkiego, Ossolińskiego Drohickiego Stárostaw, Zábickiego Zakroczymskiego, Brzezińskiego Nurkiego, Grąbowskiego Michałowskiego Chorążych, Glinkę Sędziego Ziemskiego, Sułkiego Łowczego Łomżyńskich, Wągrodzkiego Podcząszego, Antoniego Rądzickiego Sędziego Ziemskiego Zakroczymskich, Krąsińskiego Pułkowniká Nąszego, Ciećiszewskiego Pisarzá Ziemskiego Liwskiego, Wolskiego Skárbniká Rąwskiego, Łopáckiego Kąpitáná Artylleryi Koronney. Z W. X. L. Urodzonych Odąchowskiego Skárbnego W. X. L. Rudominę Podkomorzeego Braśląwskiego, Oskierkę Stároste Mozyrskiego, Bułháká Podstárościego Grodzkiego Słonimskiego, Krolikowskiego Instygátorá W. X. L. Puzynę Stároste Wisztyńskiego, Wołodkiewiczá Krąycznego Mińskiego, Deszpótá Zienowiczá Stároste Sznitowskiego, Korfáká Pisarzá Grodzkiego Nowogrodzkiego, Kołontáiz Podcząszego Wołkowyskiego, Sużiná Stolniká Brześciąńskiego, Ząwiszę Stároste Semilyiskiego, Eperyeszeego Pułkowniká

wniká Nászego zá Kommisárzow, nánáczamy *absentiá non-nullorum non obstante, salvâ Relatione & approbatione transactionum* ná Seymie przyszlým. *Hoc adjecto*; iż *in casu denegate Iustitiæ ex parte* pomienionego Dworu, Seym extraordinaryny dwuniedzielny z wydaniem dwoygá Wićci zá iedne ná Pospolite Ruszenie złożyć powinni będziemy dla otrzymania tym prędzey y pewnieyszey satisfakcyi.

Wykupno Stárostwá Drahimskiego.

Ponieważ Woiewodztwá, Poznánskie y Káliskie nieznośną do tych czas ponoszą krzywdę w płaceniu pogłownego zá Stárostwo Drahimskie, które *in bucusque Iure hypothecæ* u Dworu Berlińskiego zástawne; Tedy zá prozbą Urodzonych Posłow Ziemskich tychże Woiewodztw, y zá zgodą wszech Stánów to Stárostwo wykupić pozwalamy, które *ad dispositionem* pomienionych Woiewodztw, *in eodem Iure*, iáko teraz Dwor Berliński trzymá, náleżec będzie *usque ad subsequendam* od Rzeczypospolitey u tychże Woiewodztw Poznánskiego y Káliskiego *Exemptionem*. Dláczego żadnych Przywileiów ná to Stárostwo, Kancellárye Násze wydawác nie będą. A dla przędzego pomienionego Stárostwá wykupienia, Kommisárzow ninieyszym Seymem nánáczamy *ad exolvendam summam Capitem in Bonis per Pacta hærentem*, Jáko to: Wielmożnych Ludwiká Szoldrskiego Káliskiego, Jana Rádomickego Inowrocławskego Woiewodow; Władysławá Rádomickego Poznánskiego, Adama Poninśkiego Gnieźnińskiego,

Ez

Uro-

Urodzonego Prokopá Lipkiego Rogozińskiego Káasztelánów; Urodzonych Fránciszká Rádzewskiego Podkomorzego Poznáńskiego, Stefaná Gárczyńskiego Chorążego, Piotrá Sokolnickiego Cześniká, Alexandrá Ponínskiego Łowczego Wschowskich; Jozefá Rádomiczkiego Poznáńskiego, Antoniego Walknowskiego Wieluńskiego Káasztelánicow; Władysława Skorzewskiego Pułkowniká Naszego, Stefaná Szoldrskiego Woiewodzicá Káliskiego, Iana Chryzostomá Rádoiewskiego Podczászego Brzeskiego Kuiáwskiego Surrogatora Poznáńskiego, Adama Zákrzewskiego Chorążego Łęczyckiego Pisarzá Grodzkiego Poznáńskiego, Fránciszká Strzeleckiego Pisarzá Grodzkiego Káliskiego, Woyciechá Miaskowskiego, y Iozefa Swiniarskiego; Ktorzy to Kommissarze do Eliberowania y odebrania pomienionego Stárostwá Drahimskiego, *Instrumentum Commissionis* z Kancellaryi Nászey Koronney odebrawszy, *unius vel plurium absentia non obstante, dummodo sex adsint, plenissimo robore gaudere* powinni.

A ponieważ doniesioná Nam krzywdá Sukcesorow niegdy Urodzonego Iákubá Miaskowskiego, w Summie poságowey Urodzoney Ostenowny zaniešioná, záczyt pomienionym Wielmożnym y Urodzonym Kommissarzom zlecamy, áżeby zá doskonałym rozeznaniem tey krzywdy, skuteczney dopomnieli się y nie odwłoczney Satisfakcyi. *Insuper* Miásto Stołeczne Násze Poznań, Kálisz, Wschowę, *circa Antiqua Iura & Privilegia* konserwuiemy.

Trybu-

TRYBUNAŁ

Główny Koronny.

Stofuiąc się do Prává wyraźnego y do Konstytucyi *Anni* 1578. oraz poślednieyszich, ktorými Rzeczpospolita *Correkturę* Trybunału Koronnego wárowała, á zważywszy wszelkie *Subsellij illius & aliorum minorum subselliorum abusus*, względem Spráwiedliwości y Práv, *exinde* Honorow, Fortun, do tego Sądu *recurrentium* uszczerbek, żeby *abbinc juxta suam Spheram* y według dawnieyszich Práv tá Jurysdykcyá utrzymywała się, á Páństwá *debita Iustitie administratione firmentur*, zá powłzechną Stánów Rzeczypospolitey zgodą stánowimy.

Constit.
1578.

Obieranie ná ten Trybunał Sędziów, álboli Deputátów z Woiewodztw y Ziem *juxta prescriptum legum in omni Puncto observandum* záchowuimy, áżeby Osoby zgodne, uczciwe, Prává Koronne rozumiejące, Possessye w swoich Woiewodztwach lub Ziemiącach przed rokiem niezmyślone mające, *Processibus, Condemnationibus, & Convictionibus Iuris & facti non obnoxie*, wczasie Právem opisanym, to jest po lát czterech *inclusivè* determinowanych, á nie prędzey, *etiam accedente consensu omnium* Funkcyi takowych: (ieżeli oneż *in antecessum* ná sobie mieli) ná tenże Trybunał *juxta Antiquas leges*, po Woiewodztwach y Ziemiącach *practicas*, obierane bywały. Co y ná Duchownych z swych Kápitul Deputátów ściagać się ma. Także y w Elekcyi Márszałká toż sámo *observari* powinno; oraz áby z iednego Domu y Imienia, chyba áz po wyisćiu lát czterech obrány bydz mogli, postánawiamy. A inquantumby *contra prescriptum Legis presentis* obráni byli, y funkcyi pretendowali, áby do nich *non admittantur* wárujemy, *sub nullitate* przeciwney temu Právú Elekcyi. *In casum* záś *fatorum* Deputátá Duchownego inny ná mieyscu iego do tegoż Trybunału obierány bydz nie ma, *secus*, nie będzie *admissibilis*. Czego *seriam animadversionem* Urzędóm Ziemskim, Grodzkim w Woiewodztwach tych, przed ktorými *Iuramenta* cisz Deputáci

Constit.
1616.
Fol. 3.
Obieranie
Deputátów.

Deputáci
Duchowni áz
po lát czterech. y
Márszałek z
iednego Domu áz po 4.
látach bydz
może.

In casum factorum
Deputátá inny
obrány bydz
nie ma.

Przysięgi
Deputatów.

Trybunalscy odprawować zwykli, zlecamy. Więc luboby na pierwszy Reassumpcyi Trybunału Juramentow nie expectowali, za przybyciem onychże do Trybunału Piotrkowskiego, albo Lubelskiego, też animadwersyą tenże sam Trybunał, aby *presenti dispositioni satisfiat*, mieć będzie. A stawiwszy się na Pierwszą do Piotrkowa Kadencyą, powinni będą, ciż Deputáci obrani, w terminie y miejscu przysiędze Trybunalskiej nāznaczonym, przed Przysięgą swoją, Instrumenta Elekcyi swojej, lub *Lauda* z Grodow swoich autentyczne, (iako gdzie *usus* niešie) z Podpisami y Pieczęcią Marszałkǎ y Assessorow z każdego Powiatu po iednemu, których *Legē presentī adjungimus*, do Ziemstwa z Grodem zasiaćcego oddać. A gdyby który Deputat później przyiachał, (byle nie dla uniknienia objekcyi) takież dokument Elekcyi swojej przed przysięgą do Ziemstwa podać ma, y przysięgę *apertā Stuba* wykonać. A in *casum*, gdyby ziechał Obijcient, a Deputatǎ nie zǎstał, Protestacyą *contra Actum*, lub Condemnatę na też Osobę w Ziemstwie zostawić powinien, którą też wagę mieć będzie, iakoby *per presentem* zǎrzuconǎ była. Ziemstwo zaś, wprzod ie *ad publicum clarā voce* czytać ma, áżeby *ad hocce Sacrarium Iustitie illegitimē* nikt wchodźić nie wǎżył się; dopieroż pomienieni Sędziowie *Authentico & legitimo impedimento carentes*, Rothǎ Deputackǎ prawem opisanǎ, przydǎwszy te słowǎ, przysięgǎć będą: *Iuxta presentem Correctionem Tribunalis Regni iudicabo, eamq; in omnibus punctis observabo, & ab alijs pro posse observari curabo, nec in Electione Marschalci à quopiam dependentiam habebo.* A takowe *Lauda* lub Attestacye, *excipiens Iuramenta*, w Księgi Ziemskie Sieradzkie *intra spatium* iednego tygodniǎ zǎwsze ingrossować kǎże. Do czego y Duchowni Deputáci *obligantur*, áby podobnym sposobem od Kǎpituł swoich do Ziemstwa *ad promulgandum & ingrossandum* oddǎwali Attestacye.

Obiekcyja
Deputatom.

Additament
do przysięgi
Deputatom.

Lauda y
Przysięgi
Deputatow
Actis ingrossantur.

Irrealis Testimonij pana.

A iezeliby Marszałek Seymikowy z Assessorami, *irreale Laudum* albo Attestacyą dał temu Deputatowi, któryby nie był *legitimē electus*, tedy iako tenże Deputat *illegitimum*, tak Marszałek z Assessorami *irreale testimonium perhibentes, ad instantiam cuiusvis Nobilis Possessionati* tegoż Woiewodztwǎ (gdy:

(gdyby im to prawnie przez Inkwizycyą w swoim Woiewodztwie nąznaczoną dowiedziono było) przez tenże Trybunał każdy z nich na Cwierć Roku siedzeniem wieży w Grodzie swojego Woiewodztwa skarány byǳ ma.

Inquantumby zaś *Obijciens & manifestans* w dowiedzeniu Objekcyi *succumberet*, pœnâ *talionis* kárany, a pomienieni Sędziowie *taliter deducât legitimitate* Elekcyi swoich, do Przysięgi y mieyscá swojego w tym Trybunale przypuszczeni byǳ máią.

Ieżeliby ktoremu Deputátowi *Condemnatę* któżkolwiek, Protestacyą zaś *contra Actum Electionis in legitimo loco & tempore juxta Constitutionem Anni 1601. Fol. 750.* przez Szlachcicá Osiąǳłego w tymże Woiewodztwie, będącego ná tymże Seymiku, uczynioną, przed Juramentem zarzucił, tedy *Obijciens ullo modo* przez Trybunał, lub Ziemstwa, lub *per subordinatas personas ab Objectione aby non arceatur, presenti lege serió cavemus, sub pœna sessionis Turris per Duodecem septimanas & Ducentarum marcarum Parti, Iudicio verò per medium.*

A ktoryby Deputat *à Iuramento & Functione* raz *remotus & abjudicatus* był, *amplius* do niey w tym Trybunale *admitti* nie powinien, y Deputátem nie będzie mógł byǳ potym, aż po czterech lećiach. *Condemnatę* zaś, gdyby kto zakwitowaną albo zkassowaną *in retrusionem* Deputatá złośliwie zarzucił, sześcía Niedziel wieży *unâ cum vadío Capitaneali Parti, Iudicio verò per medium* kárany byǳ ma.

Reásumuiąc także Konstytucyą *Anni 1616.* o Deputatách Trybunałskich Koronnych postanawiamy, iż ktoby niebył *præsens* ná Elekcyi Deputáckiey, żadnym sposobem obrány byǳ nie ma ná Trybunał Deputátem, a choćby był obránym, mieyscá *in illo subsellio* mieć nie powinien, y ieżeliby się ważył takim nie przyzwoitym *ad Functionem sese obtrudere* sposobem, powinien *subesse pœne Infamie & incapacitatis Honorum & Officiorum in perpetuum.*

Woiewodztwo Wołhyńskie lubo dotąd sześcía Deputátow miewało, odtąd iednak trzech tylko miewać będzie, którzy *in singulis Districtibus*, w Łucku, w Włodzimierzu, y w Krzemieńcu, po iednemu iednego dnia, w czásie prawem

*Succubito
Obijciens.*

Ab Objectione nemo arceatur. 1601. fol. 750.

*Abjudicatio
Deputata.*

*1616.
Absentes non
eligantur.*

*Trzech tylko
Deputatów
z Wołhyń-
skiego.*

opisanym, obierani bydz maia, a obrani *legitimè* przysięgac będą rothą innym Deputatom zwyczajną; po wykonaney przysiędze, *plenâ activitate* wszyscy trzech *gaudere* maia, y do partycypacyi *Adjudicatorum equaliter* nalezeć będą.

Marzalkowie Lubelscy y Deputaci *absint* przy Elekcyach y Ministri iako y Hetmani. 1670.

Deputaci pod czas Funkcyi z nikim sádzić się nie mogą.

Ani tych spraw do ktorych nalezeł, sádzić nie powinni.

Deputaci Dobrze kupować nie mogą.

Electio Marzalka per votum secreta.

Marzalkowie, y Deputaci Trybunału Lubelskiego, y Radomskiego, także *Ministri Status & Belli utriusq. Gentis*, na Elekcyą Marzalka do Piotrkowa y Radomia aby nie zieżdzali, *quovis titulo vel pretextu, serió inhibemus*.

Reassumuiac *in toto Constitutionem Anni 1670. fol. 22.* deklaruiemy: Iz Deputat tak Duchowny iako y Swiecki, iak prędko obranym będzie, *ab Electionis suae Actu* aż *ad determinationem* czasu funkcyi swoiey, w Trybunałach, ani w Grodzie y Ziemstwie, z nikim sádzić się nie może *ex Actore tu suo*, tak w swoiey, iako Zony swoiey, y Dzieci swoich sprawie, ani w takowych sprawach, w ktorychby do Ewikcyi pociągany bydz miał, albo do Sukcessyi nalezał; Marzalkowie zaś y Deputaci, w ktore Sprawy przed Funkcyą wchodzili, tych Spraw aby pod czas Funkcyi nie sádzili, *sub nullitate Decretorum inhibemus*.

Waruiemy y to, ażeby Marzalkowie y Deputaci pod czas Funkcyi swoiey żadnych Dobr, ani Dziedzictwem, ani iakimkolwiek sposobem nie nabywali, ani kontraktowali *in Ordine* do nabycia (oproc Arendy dla wygody swoiey) *sub nullitate* takowych transakcyi, ktore *pro cassabilibus* miec chcemy.

Zabiegaiac *in futurum* wszystkim *abusibus*, ktore się dotad *circa Electionem* Marzalkow praktykowaly, oraz uwalniaiac Elktorow od nienawisci, ktoraby zaciągali, przez iawne y glosne suffragia u Candydatow y Competytorow o Laskę Trybunałską, *praescindendo* ichże *ambitum*, tudziez subiekcyi y dependencyi wszelkich, takowy sposob wynayduiemy, y za zgodą *Omniū Ordinū* postanawiamy: Po wykonaney przez Deputatow *juxta Turnum* Kapitul, Wojewodztw, y Ziem przysiedze, Ziemstwo Trybunałskie Sieradzkie, spisany Regestr iednąż ręką, z Imieniem y Przewiskiem wszystkich Deputatow tey Prowincyi, na ktorą Alternatą Łaski przypada, kazdemu z Deputatow *utriusq. Provincie* do rąk odda, z ktorego Regestru pod kazdym Deputatem przestrzyżonego, Deputat

putat każdy wyiawszy ná przestrzyżoney kartce Kandydatá, ktorego tylko *ex instinctu* Duchá Świętego będzie *aptum & idoneum* y cnotliwego baczył (*reliquum*, unikając inwestygacyi, każdy swego Regestru *eo instanti* spaliwszy) cedując Elektá swego włoży *in Archivum occultum*, ktore zamknięte bydz powinno przez Ziemstwo Sieradzkie *in hunc finem comparatum*; Jak się obeydą wszyscy Deputáci, y iuz karteczki *cum Nominibus* upodobanych Kandydatow *in Archivum* wrzuca, ná ten czas oneż Prezydent z Dwoma Swieckimi Deputatami oboiey Prowincyi Pierwszemi, *in mensam Iudicij aperte* wysypią, & *pluralitatem* kartek, ná iednego z Deputatow, *omnibus presentibus* zkonfrontuią, y ktory *persuperabit suffragijs*, ten Marszałkowski mieysce zasiędzie y Láskę odbierze; a *in casum Paritatis Suffragiorum*, podobnym sposobem też Suffragia powtorzone bydz mają; żaden zaś Deputat, *sub nexu Iuramenti*, ná siebie samego nie powinien dawać *Suffragium*.

Obieranie Vice Marszałka iako nie iest *de lege, penitus in futurum abrogamus*, salvo szczegulnie *moderno ejus Prerogative Possessore*, ale *in absentia* Marszałka, pierwszy Deputat teyż Prowincyi Láskę zawsze trzymać ma.

Obieranie Vice Marszałka *colli-*
tur.

Deputáci áżeby tym pilniey Spraw słuchali, notowali y nie spuszczali się ná rekapitulacye Marszałkowskie, pomienione rekapitulacye Spraw cále znośimy y ordynuiemy; áżeby Marszałkowie tylko *ex stallo* tego Woiewództwa Vota swoje dávali, z ktorego Deputatami stąnęli. A gdyby ktory Sędzia Marszałká rekwirował, tedy drugi y trzeci raz *libertatem* kreskowania się Trybunałom zostawuiemy. W Sentencyách zaś do Dekretu, gdy iaka Categorya álbo okoliczność przez Sędziow opuszczoną będzie, tedy *ad insinuationem* tego ktory Dekret pisze; álbo ktoregokolwiek Deputatá, takowa trudność *per pluralitatem* wszystkich Sędziow *resolvi* ma.

Rekapitulacye Marszałkowskie *ab-*
rogantur.

Ad accelerandam Iustitiam mieć chcemy, áżeby o godzinie z raná siódmej, po południu o drugiej, prawem opisanej 1669. Láská punktualnie bywała ná Ratuszu, a gdy Complet Deputatow ná Ratusz się zeydzie, nie czekając Marszałka, pierwszy *ex Turno* Deputat zasiądszy, sądzić będzie powinien.

Láská o ktorey godzinie ná Ratuszu bydz ma.
1669.

Regeſtr De-
putaſci trzy-
mać będą w
Piotrkowie.

A ponieważ tą teraźniejszą Ordynacją Regeſtra *Palatina-
tuum* uſtaſnawiają ſię, tedy *non obſtante Alternata* Łaski, De-
putaſci z Prowincyi Wielkopolskiej aby trzymali Regeſtra w
Piotrkowie, tak Woiewodzkie iako Taktowe, y inne Ordyna-
ryjne Czwartkowe y Szrodowe, które ſię *ſub Tractu* owego
Woiewodztwa ſądzić będą, dotąd, poki ſię to Woiewodz-
two, z którego ieſt który Deputatem ſądzi, mieć chcemy,
& *in caſum* żeby nie miało które Woiewodztwo Deputatą,
na ten czas naybliſzszego Woiewodztwa Deputat z doſu (ie-
dnak teyſze Prowincyi) tenże Reieſtr do ręki ſwoich weźmie.

Regeſtra Mi-
litarium y in-
ſze kto trzy-
mać ma.

Regeſtra zaś *Militarium, paritatis votorum, Remiſſarum,
Caſſandarum*, y inſze *ultra Palatinales* przypadające, tak w
Piotrkowie iako y Lublinie, Deputat pierwſzy z Prowincyi
tych, gdzie ſię Trybunały ſądzić będą, a z tego Woiewodz-
twa, które ſię tey kadencyi *ex Turno ſuo* ſądzić nie będzie,
trzymać powinien. *In caſu* zaś, żeby z tego Woiewodztwa
Deputatą nie było, tedy Deputat naſtępującego Woiewodz-
twa *ſupplere* mieysce iego ma; Y tych Rejeſtrów do Goſpod
brać nie mają, ale ie do Ziemſtwa oddawać powinni, *ſub
amotione* od Rejeſtru.

Rejeſtrów do
Goſpod brać
nie ma.

Tak dyspozy-
cyą y w Lu-
blinie.

Toż ſię ma rozumieć o Trybunale Lubelskim, w którym
choćby Marſzałek był z Prowincyi Wielkopolskiej, Ma-
łopolscy Deputaſci *juxta premiſſam methodum*, Rejeſtr trzymać
będą, a to dla tego, żeby ſwemu Woiewodztwu byli *in Re-
ſponſione in caſu alicujus inconvenientie*. A do Inkwiſycyi
Marſzałek *ex utraq;* *Provincia ſecundum Turnum* nazywać bę-
dzie powinien Deputatów, *in ſolis cauſis merè violata ſecuri-
tatis, intra moenia Civitatis commiſſe*.

Do Inkwiſy-
cyi *ex Turno*
Deputaſciną-
znaczeni
bydź mają.

Do Comportacyi *rerum mobilium*, y liqwidacyi *Summa-
rum*, Deputaſci *abhinc* nie mają bydź nazywani, lecz ſame
tylko Strony comportować ſobie w Grodach, lub w Trybu-
nałach, *juxta exigentiam cauſe*, y Rejeſtra *ad deciſionem Iudi-
cij* wzaiemnie ſobie podpisywać mają; któryby zaś Deputat
etiam nazywany *ex Stuba*, ważył ſię przeciwko temu Prawu do
comportacyi y liqwidacyi implikować, takowy *pro cauſato dam-
no tanquam pro corruptione*, na przyſzłym Trybunale *ad Inſtan-
tiam Partis injuriatae* ſądzony bydź ma. A do liqwidacyi
Iurium & ſummarum Trybunał Grody nazywać będzie po-
winien,

Do Compor-
tacyi y liqwi-
dacyi *Summa-
rum*
Deputaſci nie
mają bydź
nazywani.

Do liqwidacyi
Grody
nazywane
bydź mają
*ſine depaſta-
tione*.

winien, które Grody depaktować Stron *cum Iuribus suis* stawających, wyciągając od Tyśiącą *salarium*, nie powinny.

Sentencye w Sprawach, na które *pluralitas* zaydzie, od Marszałka y dwóch Deputatów podpisane, do Ziemstwa podawane bydz mają według Konstytucyi *Anni 1578. fol. 326.* Marszałek zaś wpisu przywołanego nie powinien *per Non sunt* zbijać, y do Kontynuacyi Rejestru dzwonić, ani teyże Sprawy w kontynuacyą puszcząć, pod rygorem o praktykowaniu Spraw nizey opisanym.

Deputáci Duchowni, w każdych Swieckich sprawach, procz Taktów, *Arianismi*, y swoich Rejestrow *active* wotować nie powinni, ani żadnych Praktyk czynić, a któryby się taki znalazł, od Prezydenta *mediante sententiâ totius Stubæ, ad suum Loci Ordinarium pro sumendis pœnis* odesłany, y tam *juxta qualitatem delicti*, osądzony bydz, *et à functione removeri* ma. A ieżeli by sam Prezydent *similium abusu* *redargueretur et convinceretur*, ma bydz także *à Collegio Spirituali ad suum Loci Ordinarium delatus, et similibus pœnis similiter mediante sententia totius Stubæ, subiacere* powinien; Ktory rigor y na Marszałka *extendi* ma, *remanente directione*, przy pierwszym *ex Turno et Alternata* Deputacie. Pod też animadwersyą y drudzy Swieccy Deputáci podpadać mają, *et convicti in præmissis, à Collegio et Functione removeri* powinni.

Zaden z Deputatów, ani nawet ci, ktorzy mają Urzędy Podkomorskie, Ziemskie, lub Grodzkie, w Osobach swoich na Condescensye, Commissye, Exekucye, y Lokacye deputowani albo nâznaczeni bydz, a dopieroż iedzić y expedyować onych nie mają, poki Funkcyi Deputackiey nie skończą, *secus in illo termino Pars non comparens*, żadney Kontrawencyi nie podpadnie, y takowy *Actus expeditus, etiam consentientibus Partibus*, ważny bydz nie ma.

A że częste *Præjudicia* Stronom *in lite* będącym Trybunały zwykły czynić, przez Ugodę skrzynki z Osobami Processami wielkimi okrytemi, tak, iż Stronie wielki y kosztowny proces *in cassum* wychodził; Przeto takowych Ugód Trybunału z iedną Stroną, z krzywdą drugiey, *in perpetuum* zakazujemy, y *abusus* znośiemy *sub nullitate* takowych sublacyi.

Gz

Tenże

Sentencye do Dekretow od Deputatów podpisywane bydz mają. 1578. fol. 326. Continuacye Spraw znoszą się.

Deputáci Duchowni w Taktach y swoich Rejestrach *active* wotować mają y w Rejestrze Arianiſmi.

Zâbieżenie praktykom wszelkim.

Marszałek Praktyk czynić nie ma.

Deputáci na Condescensye iedzić nie powinni.

Zâgodzenie skrzynki *prohibetur.*

Sądy po Gos-
podach.

Tenże Trybunał Koronny Sądow żadnych po Gospodach, iako *legibus cautum est*, odprawować nie powinien, ani w Compromissy żaden Deputat wchodzić nie ma, *stante functione sub nullitate Indicari*.

Od zączęty
Sprawy De-
putat wycho-
dzić nie po-
winien.

1616. fol. 3.

Przyprowadzając też do dobrego porządku Sądzenie Spraw w Trybunale Koronnym, y zabiegając tym, które się praktykowały, inconveniencyom, postanawiamy; aby żaden Deputat, iak się sprawa z Rejestru przywołana zącznie, nie wychodził z Izby, aż po przeczytany Stronom Dekrecie według Konstytucyi *Anni 1616. fol. 3.* A który przy Kontrowersyach przytomnym nie będzie, Sentencyi w teyże Sprawie dawać nie powinien.

Deputat
Complet zry-
wający.

Ktoryby zaś Deputat Swiecki lub Duchowny, *in retrusum* Sprawy, aby się z kadencyi swoiey nie sądził, Complet zerwał, y z Izby wyszedł, taki *à Functione per illud Iudicium removeri* powinien, *et amplius non admitti*; tenże rygor káry ná Deputatá Duchownego y Swieckiego ściągąć się ma, któryby po trzy razy rekwirowany, dla dopełnienia Completu ná Ratusz przyść nie chciał, wyjąwszy prawdziwą chorobę, którą *ad eum casum Iuramento Corporali evinci* powinna, a po zprorowadzonym Complecie, też sama zączęta sprawá *ante omnes continuari* powinna.

Utrzymanie
sekretu.

Obligantur także *ex nexu Iuramenti* Deputáci Duchowni y Swieccy, aby secreta *Stube*, pod żadnym pretextem, *quo-
cunque titulo et modo, nutu vel gestu, directe, vel indirecte* re-
welować nie wáżyli się, *sub pœna Abjudicationis*.

Limita Try-
bunału.

Limity Trybunału, przed czasem Prawem opisany, aby nie wáżył się Laskę trzymający czynić, ani Sąd Ziemski oney zápisować, *sub pœna duorum Millium Marcarum* postanawiamy, o co ná następuiący Trybunał *ad cuiusvis Instantiam* przypozwány, *pœnâ specificata* kárány bydz ma. *Exceptis* iednak *veris casibus Hostilitatis et pestilentie*.

Ná Ustępy
nemo admit-
tatur.

Deputáci Piotrkowscy w Lublinie, tudzież Lubelscy w Piotrkowie podczas ustępów przy sądzeniu Spraw w Izbie zostawać nie powinni; toż y o wszystkich Arbitrach *cujus-
cunq; conditionis* rozumieć się ma.

Luity do
skrzynki ná-
leżec máią.

A że trzymający Rejestr Deputáci, *anteriori praxi* Luity so-
bie przywłaszczáli, tedy *hunc abusum tollendo*, też Luity *ad
com-*

communem massam do skrzynki obracamy, á temuż Deputatowi Rejestr trzymającemu, za pracę drugą Łasę *ex communi cassa* nąznaczamy; A że lię y ten *abusus* trafiał *in Causis Positionis*, że Luita *pro parte Iudicij per quemlibet in comparisonem intrantem* płaćć nakazywano, tedy to znosząc waruicemy, aby tylko *originaliter Actor & Citatus* do płacenia ich *teneatur*.

Luita *simplex Parti, Iudicio verò per medium in Terminis solutionis vel extraditionis aut Condescensionis*, á nie przy inszych Dekretách, iako bywało, przysądzana byđź ma.

Adberendo także *Constitutioni Anni 1670*. Sąd Trybunałski, nie więcej *in vim pœnarum*, náđ *vadium simplex* przysądzać sobie y brać powinien, *Partibus* iednąk *injuriatis, juxta causarum merita, pœnas seu Vadia æquivalentia* przysądzać może; á ieżeli by większe grzywny Trybunał miał przysądzić *pro parte Iudicij*, do solucyi ich żaden obligowany nie będzie, á w Rejestrze *pœnaliu* Kondemnata o te grzywny otrzymaną waloru mieć nie ma, ani *Contraventionis pœnis tali Decreto* podpadać Strona nie powinna; tudzież nie może *ante cognitionem negotij* zachodzić *sublatio Processus, sub nullitate ejusmodi cassationis*.

Dekretá wszystkie czytane y publikowane byđź mają *instantaneè*, y oneż Ziemstwa naydaley *intra triduum*, bez dalszego zátrzymánia, *requirentibus* wydawać powinny, *sub rigore contra negligentes Officiales interposito, ex nunc ad Instantiam injuriati* przez Trybunał *extendendo*.

Dla częstych odmian Trybunałskich Gospod przydaie się, że co porządny Deputat náprawi, następca, álbo sam Gospodarz, *vitio malevolentie* zepsuie, przez co Miastá, w ktorych się Trybunały odprawuią, w ruinę idą; przetoż pomienione Miastá chcąc w lepszym porządku utrzymać, ordynujemy, áżeby odtąd wszystkie Capituly, Woiewodztwá y Ziemie, zkąd tylko Deputáci według Prawa byđź mają, *nominatim* Gospody swoje raz ná zawsze wyznaczone miały, y one ku wygodzie swojej konserwowały. Tę zaś Ordynacyą *pro lege perpetua* mieć chcemy, y stosując się do Prawa *Anni 1598. fol. 704.* nakazuiemy, áżeby Urodzeni Stárośtwie Nási Piotrkowski y Lubelski, álbo Urzędy ich, po skoń-

H

czonym

Luita.

Sąd Trybunału ultra vadium przysądzać nie ma pro sua parte.
1670.

Sublatio Processus non cognito negotio.

Publikacya Dekretow.

Gospody Deputatow.

1598. fol. 704.

Stároftowie
Gospody wy-
znacza.

1654. fol. 13.

Inwentarz
Kámienic.

Cudze Go-
spody.

czonym Trybunale w Piotrkowie y Lublinie, *intra spatium trium Mensium* w Roku następującym 1727. (wyjąwszy Kámienice, Domy y Dwory tak w Mieście iako na Przedmieściu, przez Konstytucyą *Anni* 1654. *tit: Deklaracya fol. 13.* libertowane, ktore przy Prawie ich zachowane mieć chcemy) Kámienice w Mieście, a Domy wygodne na Przedmieściu bez ochrony kogożkolwiek, według potrzeby wybrawszy, zwyczajnych Prezydenckiey y Marszałkowskiey Gospod nie odmieniając, *juxta ordinem Capituli*, Woiewodztw y Ziem, na każdego Deputatą tak Duchownego iako y Swieckiego, jednę Gospodę w Mieście bez przebijania Kámienic, na drugim tylko Piętrze, drugą na Przedmieściu dla ludzi y koni iego, a nie więcej; także dla Sędziów Ziemskich y Kancellaryi, iako y dla Ziemstwa Generału Kijowskiego z Kancellaryą jednę Gospodę w Mieście, a dla ludzi Prezydenta y Marszałka po dwie Gospody w Mieście, a po dwie na Przedmieściu, raz na zawżse wyznaczyli; Rejestr z napisaniem nazwiska Gospod y mieysc, ktora dla pierwszego y drugiego ktorey Kapituły, Woiewodztwa lub Ziemi Deputatą, wyznaczona będzie, porządnie zpisali, nikogo z pomienionych Kapituł, Woiewodztw y Ziem, nie opuściwszy, y on dla Informacyi Sędziow do Grodow swoich podali. Czego gdyby nie wykonali, *pænis tanquam Convulsores Legum subesse* mają. Po zakończeniu zaś Trybunału, Gospodarz Kámienice albo Domu, od Deputatą Gościa swego pod Inwentarzem stancyą odebrać ma, y jeżeliby iaka szkoda lub ruina przez tegoż Deputatą albo ludzi iego pokazała się, Deputat onę nadgrodzić będzie powinien, *Et è converso*, gdyby Gospodarz konserwacyi zaniedbał, a Następcy Deputatowi *in eo statu* stancyi nie oddał, iako ią od Antecessora Deputatą odebrał, w Sądzie Mieyskim *peremptoriè* sprawić się powinien.

A Marszałek iako y Deputaci żadnym pretextem do wakujących Gospod tych Woiewodztw lub Ziem, na ktorych Seymiki porwały się, interesować się nie powinni, *sub pænis Mille Marcarum Parti, Iudicio verò per medium, super Invasore* cudze y Gospody *irremissibiliter decernendis, Et ex Registro Pœnalarum vindicandis*, ale Gospodarze Kámienic y Domow według swego

swego zdania *usum* onych *per omnia liberum* mieć mają.

To też *pro Iustitia* stánowiemy, áby Deputáci Mieszczanom, Kupcom, y Rzemieśnikom Piotrkowskim y Lubelskim zádłużeni, po skończoney Funkcyi nie wyieżdżali, *donec persolverint cuiq; suum*, á to *sub pœna Banitionis perpetue* z Rejestru *Pœnaliaum* ná drugim Trybunále *publicanda*, *Ë ulteriori processu ex eodem Registro continuando*.

Deputáci
dłużnicy.

Wielkie *abusus in antecessum* też Miastá y Jurydykcyje onychże, Woiewodzkie, Ziemskie, Grodzkie, y Mieyskie odnośily, że Trybunały Koronne w tych Miastách, w Taxy y ustawy *Mercimoniorum Ë utensilium*, tudzież *liquorum*, przeciw wyraźnemu Prawu wdawały się, á przez Instygatorów y Żołnierzy *in obsequio* Trybunałów zostających, złotem do zmieniania monety Mieszczanow y Żydow nárzucali, y one *cum gravamine Ë præiudicio* uzurpowały, *Ë diversis modis ad persolvendas sibi pœnas vel honoraria* przymuszały; á tak *hunc abusum* znosząc y reasumuiąc dawnieysze Prawá, áby się Trybunał y od niego *dependentes*, *abhinc* w żadne táxy, nárzucania złotá y ustawy nie wdawali, waruiemy, *sub restitutione in Triplo Ë sub pœnis personalibus Ë Crumenalibus, super contravenientes extendendis*.

Trybunał od
wdawania się
w táxy at-
cetur.

Zeby iáko naylepszý porządek *Ë equitas* w Sądzeniu Spraw zachowana była, y *Farrago* Regestrow nie przeszka-
dzała, á każdy do tego Sądu Trybunałskiego przychodzący, pewnoś kadencyi Sprawy wiedział; więc Regestra Spraw *in antecessum* praktykowane, tak Szrodowych iáko y Czwartkowych dawnych wszytkich *generaliter* do Regestru Woiewodztw ordynujemy, y ktorekolwiek do tego czasu w tychże Regestrach nie rozśádzone zostały, áby przez Ziemstwa do Regestrow Woiewodztw *de novo* wpisane y wprowadzone były, tymże Ziemstwom zlecamy; y tak też sprawy dawne, iáko y świeże *juxta suas Cadentias Ë tempus, præsentí lege præscriptum*, sądzone bydz mają; tak iednak, áby tylko ieden Regestr *Simplicium salvo Arresto*, drugi *sine Beneficio Arresti, ex Terminis conservatis*, á nie więcej, náznaczony był. Dla czego wszelkie Regestra *Causarum ex Rejectionibus, Conservationibus, Continuationibus, Declarationibus Iudicij seu Mandato*, także *Ë Iudicium Deputatorum*, oraz *causas ejusmodi*,

Farrago Re-
gestrow zno-
si się.

H₂

zgoła

zgoła quovis pretextu & titulo, abusive in antecessum vocata & adinventata, znośiemy, y aby takowych Regestrow y konserwacyi formować, Trybunał y Ziemstwo nie wazyli się, serid przykazujemy.

Regestrum
Taktowe.

Regestrum Taktowe, ktoreto *Causis Iuris & successionum, sive Fundi, sive facti, violentiarum extra Iurisdictionem* Trybunałow patratarum, przeciwko Prawu zagęszczone były, y w nich się prawie omnis generis mieściły y sądziły sprawy, przez co expectationi Stron Iustitiam prestolantium wielka krzywda działa się; też Regestrum wyżej mianowane abrogando, deklarujemy Regestrum Taktowy ieden sub titulo tali: Regestrum causarum violatae securitatis, w którym mieścić się mają Sprawy merè violatae securitatis, recentis Criminis aut gravis excessus (ex termino Tacti verbali ex Mandato Iudicij) intra mœnia Civitatis & Suburbiorum commissi, ex citationibus adeuntium & redeuntium ex Iudicijs Tribunalitjs, także Incarceratorum & actualiter in carceribus existentium, oraz y Osob samych tylko Deputackich. Te wszystkie wzwyż mianowane genera Causarum complectendo, o godzinie szostey po południu (non involvendo quovis pretextu & titulo, Causas Iuris, & non obstante quavis Decretorum Tribunalitiorum conservatione, tum Partium scriptionibus, seu Limitationibus, sub nullitate Decretorum & Condemnationum, ac seorsim pœnis piaciũ set Grzywien, super Parte, ktoraby sprawę swoię wpisawszy onę prosequowala, Parti, Iudicio verò per medium decernenda) mieścić y sądzić się mają.

O Szostey
Takty.

Regestrum Ari-
anizmi.

1662 &
1685. fol. 20.

1678.

Regestrum Causarum Arianismi (w którym Sprawy Apostasie, Iudaismi, Atheismi, Heresis, Blasphemie, notoriequè Divini Nominis lesionis mieścić się mają) iako chce mieć Constitucya Anni 1662. & 1685. qualibet die de mane, inne Sprawy precedere ma, salvo pœnis contra Evocatores sancitis, in Constitutione Anni 1678. expressis, do ktorego Regestru iako y innych Taktowych, żadne Conserwacye, Rejekty, Skrypcye, Deklaracye, Continuuacye, stawiać nie powinny, ale z ktorego Regestru według Prawa zacięta Sprawa, w tym że Regestrum kończyć się ma. W tenże Regestrum Arianismi cause pretextuose Iuris, Decimarum, Censuum, & alie quavis Civiles Fundi, wpisowane y sądzone bydz nie mają sub nullitate

Z ktorego
Regestru za-
częta Sprawa
z tego Reges-
tru sądzić się
ma.

tate Decretorum & Condemnationum cum Poenis Arbitrarijs super Parte inscribente decernendis.

Regestrá Ordynaryine Prowincyi Máłopolskiej tak *Palatina*, iáko też *Militarium*, tudzież *Remissarum*, & *Officij Cassandarum*, podług Ordynacyi Konstytucyi 1670. Trybunału Koronnego Lubelskiego, iáko są w teyże Konstytucyi *suo ordine* położone, tak Duchowne iáko y Swieckie, *in eodem tenore & observantia Legis* mieć chcemy. A Regestr Ordynacyi Zámoylskiej wiednę Szrodę w każdy Miesiąc sądzony bydz ma, w Sprawách szczególnie tylko do Dobr tey Ordynacyi należących *alijs penitus exclusis*.

Regestrá Máłopolskie w Lublinie y Ordynacyi Zámoylskiej 1670.

Regestr Ordynacyi Zámoylskiej.

W Regestra Ordynaryine Woiewodztw, Spráwy *cujusvis generis ex Appellationibus, Remissionibus, Terminis Conservatis, Cassandarum Officij, Homicidiorum, Deductionum Nobilitatis, Expulsionum, Incarceratorium, Raptus, & quovis nomine nuncupate*, mieścić się powinny, tam zaś wpisane, rozsządzone bydz mają; á to *ad exclusionem Farraginis* zagęszczonych Regestrów. Dogádzając iednak Sprawiedliwości, áżeby *in Causis rei Indicate & Decretis Tribunalitjs evictis, tum ex Remissionibus ab executione* przychodzącym, przedszá satysfakcyá do skutku przywiedzioná bydz mogła, takowym Spráwom Regestr *ex Terminis Conservatis & Remissionibus*, dzień Szrodowy y Czwártkowy w każdy tydzień nánáczamy.

W Regestrá Palatinatum nie należące spráwy mieścić się nie powinny.

Porównyvájąc oráż Prowincyá Wielkopolská *ad normam* Trybunału Lubelskiego, ná Instancyá teyże Prowincyi Połlow, takową Regestrów Woiewodztw y Ziem Prowincyi Wielkopolskiej, czyniemy y stánowiemy Ordynacyá.

Czas Woiewodztwom Sądzenia się nánáczamy.

A náprzód Woiewodztwá Poznáńskiego y Káliskiego Spráwom *in genere* wszystkim tak Duchownym iáko y Swieckim, zaráz *ab inchoatione* Trybunału Piotrkowskiego *post Festum Sancti Francisci ad diem 15. Nouembris inclusive*, czas do sądzenia *cum distinctione* Regestrów iednego dnia, *sine beneficio Arresti & Conservatarum ex Remissionibus*, á drugiego *ex Arresto alternatim*; Prošty zaś do szoltey po Południu nánáczamy, w którym czasie Spráwy Duchowne *Compositi Indicij & mixti Fori* przed tegoż Regestru Woiewodzkiego *expiracyá*, przez sześć dni zupełne, *observatá alternatá* sądzone y expedyowane będą; A inquantumby tak Duchowne, iáko y Swieckie

Poznáńskie y Káliskie.

kie Sprawy, *hoc temporis interstitio* zupełnie odsądzić się nie miały, do drugiego Roku Woiewodztwa swego z swoiey Kadencyi odwołane bydź mają; podobnym sposobem y inne Woiewodztwa, porządkiem po sobie idące, sądzić się powinny.

Sieradzkie y
Ziemią Wieluńską.

Woiewodztwo Sieradzkie y Ziemią Wieluńską, à die 16. *Novembris ad Vigiliam Sancti Thome Apostoli* (do ktorego czasu Sądzenie Trybunału Piotrkowskiego *lege presenti* prorogujemy) sądzić się ma, *includendo* Sprawom Duchownym czas, *modo quo supra* naznaczony.

Reassumpcyja
Trybunału
po Nowym
Roku.

Postanawiamy także, iż corocznie Trybunał *in Crastino Circumcisionis Christi Domini*, to jest *die secunda Ianuarij* (*ni si dies Dominica impederit*) reassumowany bydź ma, w którym to czasie, *Cause Militarium* o szkody, wiołencye, *& de non servata disciplina Militari, non autem alie pretextuose*, *ad diem 18. ejusdem Mensis inclusivè*, a Sprawy *Paritatis votorum, Suspensionum, Senatorum, Nuntiorum, Commissariorum, Remissarum ex quo Index*, ktore w jeden Regestr wpisane bydź powinny, à die 19. *Ianuarij ad ultimam ejusdem, inclusis także causis Spiritualibus* (ktorym tak w Regestrze *Militarium*, iako y *Paritatis Votorum*, trzy dni na Cstatku przy dokończeniu Regestru naznaczamy) sądzone będą. Inquantumby iednak Sprawy *Paritatis Votorum, Suspensionum, Senatorum, Nuntiorum, Remissarum ex quo Index*, w tymże czasie rozsądzić się nie mogły, tedy *ad Regestra Palatinatum suorum* wpisane, y tamże rozsądzone bydź powinny.

Łęczyckie
Woiewodztwo.

Woiewodztwu Łęczyckiemu à die 1ma *Februarij ad ultimam Mensis ejusdem*, do sądzenia tegoż Woiewodztwa, *cum inclusione* Spraw Duchownych, iako wyżej mianowanym Woiewodztwom, naznacza się:

Brzeskie y
Inowrocławskie.

Ad Dominicam Palmarum protra-
ktio Trybu-
nału.

Woiewodztwom, Brzeskiemu Kujawskiemu, y Inowrocławskiemu à die 1ma *Martij* do skończenia Trybunału, który *ad Dominicam Palmarum* sądzić się ma, czas do rozsądzenia Spraw determinujemy, w którym czasie y Sprawy Duchowne *eâdem methodo* mieścić się mają. W drugiey zaś Kadencyi następującego drugiego Trybunału, od onegoż Reassumpcyi, Sprawy Ziemi Dobrzyńskiej y Woiewodztwa Płockiego,

Kadencyja
drugą.
Ziemią Do-
brzyńską y
Woiewodztwo
Płockie.

kiego;

kiego, *ad ultimam Octobris inclusivè* y Duchowne Sprawy *modo supra præmissis* expedyowane bydz maia.

Woiewodztwa Mazowieckiego *à die ima Novembris ad Vigiliam Sancti Thomæ Apostoli*, promiscuè wszystkich Ziem Sprawom do rozszdzenia czas nâznacza siê, w ktorym Duchowne Sprawy *juxta præscriptum tempus* w sześciu dniach szdzone bydz powinny, *non obstante Constitutione Anni 1589.* ¹⁵⁸⁹ *fol. 519.* w nastêpującym zaś Roku *à die 2da Ianuarij (nisi dies Dominica impedierit) Cause Militarium ad diem 18. ejusdem; à die verò 19. ad ultimam ejusdem Mensis, Paritatis Votorum, Suspensionum, Senatorum, Nuntiorum, Commissariorum, Remissarum ex quo Iudex, ad ultimam ejusdem, inclusis Causis Spiritualibus, modo w pierwszej Kadencyi descripto, szdzone bydz maia.*

Woiewodztwo Râwskie *à die ima Februarij ad ultimam ejusdem*, tak na Swieckie, iako y Duchowne Sprawy, do rozszdzenia czas miec bêdzie. Râwskie.

Woiewodztwom Pruskim *à die ima Martij generaliter* aż do Conkluzyi Trybunału, to iest *ad Dominicam Palmarum*, Duchownym y Swieckim, także do rozszdzenia *juxta Correctionem Iuris Prussie, ex dispositione legis presentis* nâznacza siê, *servato ordine*, aby Duchowne Sprawy w kazdym Woiewodztwie, tak, iako w Poznânskim y Kaliskim, przez sześć dni szdziły siê, *cum hac omnimoda cautione*, aby inszych Woiewodztw Sprawy w cudze *non involvantur* Woiewodztwa, ale kazdy z swoiey Kadencyi *proprij Palatinatus* wpisował siê, y Sprawy rozszdzone były bez wszelkiey inwolucyi Spraw innych, ani do nich zadnych Remiss, Konserwat, Rejekt, Trybunał czynić nie powinien, *sub pœnis de Evocatione sancitis, super Parte contraveniente vindicandis*. Y luboby Sprawy w Woiewodztwach swoich, *intra tempus sibi præfixum* odszdzic siê nie mogły, tedy drugiey Kadencyi w nastêpującym Trybunale czekać maia. Woiewodztwa Pruskie.

Tenże porzadek y obserwancyâ Prawâ, w Trybunale Lubelskim pod tymże rygorem, *servata ordinatione Constitutionis Anni 1670: quoad Regestra Palatina et alia ibidem expressa*, zachowany bydz ma; tamże Regestrâ Taktowe *absumptivè* zagêszczone iako w Prowincyi Wielkopolskiej, *similiter*

Porzadek
Regestrow w
Trybunale
Lubelskim.
1670.

ter znośiemy, ieden tylko Regestr Taktowy *merè violata securitatis*, iako wyżey opisałno iest, zostawiwszy; ktory nie do Instygatorá, ále do Ziemstwa, iako y wszelkie insze, náležć bę-
 dzie powinien.

A iezeliby w pomienione Regestrá, ożkolwiek *pretextuosas causas* wpisać ważył się, nie tylko Strona ale Patron iey, *pœnis arbitrarijs* karani bydź maia. Wszystkie Regestra tak Ordynaryjne Woiewodztw, iako y Taktowe, nie do Instygatorów, ále do Ziemstwa oboiey Prowincyi náležć, y za ich dyspozycyą wpisowane Sprawy y do wokandy podawane, *abbinc* bydź maia; A też Wokandy, áby ná Táblicę przy drzwiach *Stube Iudicialis* w sieni zawieszoną, każdego Regestru ná każdy dzień przypadającego (ile ná cały tydzień *proportionaliter* wystarczyć mogą) z Ziemstwá wydawane bywały, *propter notitiam omnium Patientium & Patronorum*, ordynuiemy; okrom tego Agenci do wypisania sobie Wokand z Regestrow *liberum accessum* zawsze mieć maia.

Zábiegaiąc oraz wszelkim fałszom Regestrowym, przykazuiemy, ázeby Regenci Kancellaryi, *principaliter & immediatè* dependuiący od Pisarza Ziemskiego, Sprawy pod liczbą wpisowali, y karty w Regestrach oprawnych wszystkie numerowane mieli, wpisuiącym się wszystkim áby ciż Regenci wpisy ich *sub numero, ut sonant*, z wyrażeniem wierzchniego y spodniego wpisu, ná kartkach z podpisem swoim *pro securitate* wpisow, *in vñm* rewerfow dawali. A tego, ktory pierwey wpisu *requirer*, sami własná ręką wpisać będą powinni zaraz, bez respektu ná kogożkolwiek, a przy konkluzyi Trybunału, że się według tego Prawa sprawili, y więcey nie brali nád Instruktarz *etiam ultro offerente Parte*, przysięgá. Za dowiedzionym zaś pierwszym w Regestrach fałszem, ciż Regenci *termino Tacto ad cuiusvis Instantiam citati, Trimestri sessione Turrica ac triplicato vadio Parti Actoreæ, Iudicio verò per medium, & abjudicatione Officij* karani bydź maia.

Ziemstwá, Regenci, od Extraktow, Pieczęci y Suscept, Aktykacyi, Instygatorowie zaś do skrzynki Adjudykac y grzywien w Sądach *Majoris subsellij*, więcey nád Instruktarz, tak od większey, iako y mnieyszey *Civilis & plebeie Conditio-*

Pœna super Partem pretextuosas causas inscribentem.

Regestrá Woiewodzkie do Ziemstwa náležć maia.

Wokanda ná Táblicy.

Porządek wpisow.

Przysięgá Regentow.

Depaktacye prohibentur.

nis ludzi brać nie powinni; A gdyby tak wytrzymowali kogożkolwiek, żeby onym, lub *Substituti Personis* więcej dać musiał, a potymby *per Terminum tactum* Strona ukrzywdzona upominała się o náddatek, y Juramentem ewinkowała, tym samym *in triplo restitutio* Stronie à *delinquente*, & *ab Officio ejus privatio subsequi per Decretum* powinna, *una cum pœnis Personalibus*.

Co się zaś tycze Adjudykat, grzywien, Ziemstwa, Kancellaryi, Regentow, Patronow, Instygatorów, te wszystkie Prawem y porządkiem, iako jest w Prowincyi Wielkopolskiej opisany, y w Lublinie sprawowane y utrzymywane mieć chcemy, ieden tylko Regestr *Pœnaliū* przy Instygatorze Trybunalskim zostawiać.

Regestr *Pœnaliū* przy Instygatorze.

Zaden Regestr, ani nawet Takty zaczętey Sprawy przerywać nie powinny, która dotąd sádzić się ma, choćby dwa dni lub dłużej trwała, poki się nie rozśádzi zupełnie, według Konstytucyi 1616. fol. 3.

Przerywanie Sprawy.

1616. fol. 3.

Regestra, *cursu* teraz *circumscripto*, przywołane byǳ powinny, w czym iednego Deputatá *oppositionem per omnia observandam* mieć chcemy.

Circa Regestra unius *oppositio*.

Zadne Sprawy, oprócz samych win Sądowych, y komu wyżej jest pozwolono, w Regestr *Pœnaliū* mieścić się nie mają, *sub nullitate Decretorum, Condemnationum, Cassationum. & seorsim pœnis Crimenalibus, per Iudicium irrogandis super inscribente Parte*.

Sprawy ex Regestro *Pœnaliū*.

Z Regestru *Pœnaliū* aby żadne Kassaty nie stáwały, oprócz z procesu zakwitowanego *ex consensu Partium serio cavemus*.

Regestru *Pœnaliū* Kassaty.

Zábiegając szkodom y Expensom wszelkiej Kondycyi Osob y Stánow do Trybunału uciekających się, *providemus*: aby *in posterum* Ziemstwa Trybunalskie, tudzież Kancellarye y wszelacy Skrybenći, nie więcej od wszelkiej Expe-dycyi nád ieden Złoty od Arkusza z Induktą y Aktykacyą, ná którym *in qualibet facie* wierszow dwádziesćciá *strictiori charactere* wpisane mieścić się mają, pretendować y brać nie wáżyli się, *inhibemus*, a to *sub seria* Trybunału *animadversione & pœnis arbitrarijs Personalibus, ac refusione damni Parti injuriate, super depactante vindicandis & decernendis*.

Arkusz á taxa.

Ziemstwa ob-
servent praesentem dispo-
sitionem.

Ziemstwa Oboiey Prowincyi, aby *seriam attendentiam ob-
servande totius presentis Rzecypospolitey dispositionis* mieli,
honore & Conscientiâ tychże obliguiemy, y oneż samę aby
observent & adimpleant, mieć chcemy. Więc kiedy wszelką
czyniemy animadwersyą, aby *minus necessarijs expensis* do Spra-
wiedliwości *recurrentes non graventur*, deklaruiemy y mieć
chcemy; aby tylko dwóch Instygatorów Skrzynkowych,
dwóch *Securitatis* a nie więcej *Iudicio Tribunalitio ad pro-
spiciendam Securitatem* naznaczonych y przysięgłych było, *sub
pœna Proscriptionis & Infamie supernumerariorum & trans-
gredientium sua Officia.*

Instygatorów
tylko 2.
Skrzynko-
wych, 2. Se-
curitatis.

Przysięgi
przed Try-
bunałem
Urzędników
złożą.

Irrepperunt na Urzędy Ziemskie, iako to Podkomorskie,
Sędzkie, Podśędkowskie, Pisarskie, ktore *per Electionem* stawa-
ią, przed Sądem Trybunałów Koronnych, iako y przed Wiel-
możnymi Pieczętarzami Juramentą; więc że się to działo *con-
trâ expressam legem*, bo ci Urzędnicy w swoich Woiewodzt-
wach *coram Dignitarijs, Officialibus & Nobilitate* własnych
Woiewodztw y Ziem przysięgać powinni, a Grodzczy na Ju-
rydyce przed Starostą, Burgrabiowie zaś *coram Actis proprij
Districtus Castrensibus seu Terrestribus*; aby tedy *in futurum*
do podobnych Juramentow *coram Iudicio Tribunalitio* przy-
puszczeni nie byli, *serio lege presenti inhibemus, sub amissione
Officij.*

Officia Ziem-
skie depakto-
wać Stron
nie powinny.

*Officiales tam Graniciales & Terrestris, quàm Castrenses
(etiam Burgrabiales includendo) juxta præscriptum antiquæ le-
gis* powinni bydz *Nobiles & benè possessionati in suis Ter-
ritorijs, & non notati*, ktore to *Officia* tak w Sądach, iako y
na Kondescensyach, nie powinny depaktować Stron nad Pra-
wo y słuszność, *sub seria animadversione Iudicij Tribunalitij,
& pœnis arbitrarijs ad cuiusvis Instantiam super gravaminoso
Iudicio seu Officio decernendis.*

Incompetentia
plurimorum
Officiorum.

A ponieważ Exekucya Dekretow Trybunałskich częścią *re-
tardatur*, częścią do skutku przyść nie może, kiedy *in uno
subjecto duo Officia juridica hærent*, to iest, gdyby iedna Oso-
ba dwóch Grodow, albo Ziemstwa y Grodu, luboby przy
Ziemskim albo Grodzkim graniczny Urząd trzymała, choć
to w różnych Woiewodztwach, a Trybunał ustrzec się nie
może, żeby iedney Stronie iedno Officium, drugiey Stronie
drugie

drugie nie n znaczył, te z s *in uno Subiecto* znaydowałyby się; z czym stofui c się do Konstytucyi *Anni 1562.* o St ro stach Grodowych, tákowych Inkonweniencji pod Rygo-rem w tey ze Konstytucyi wyrazonym z kazuiemy, y pomie-
nione Officia incompatibilia in uno Subiecto abhinc abrogamus,
excepto Pisarzow Ziemskich Mazowieckich, ktorzy są razem y
 Grodzkiemi.

1562.

Waruiemy oraz, żeby nikt z cudzych wpisow Konde-
 mnat otrzymywać nie w zył się, *sub nullitate* onychże,  le
 każdy ma swego wpisu y Regestru czekać.

Kondemnata
z cudzego
wpisu.

Actor Cassande unius vel plurium Condemnationum, powi-
 nien *Iure vincenti in Bonis proprijs per Ministerialem Regni*
 pozew położyć, y Relacy  *coram Actis proprijs Districtus* ze-
 zn c, y on  *personaliter*  lbo *per Plenipotentem specialem* w
 Grodzie czterema Niedziel mi przed pr  wołaniem z Rege-
 stru Sprawy  pprobowa c *sub nullitate obtent  Cassationis.*
 Toz się ma rozumieć o wszelkich innych Relacyach wedł g
 Konstytucyi 1670. fol. 22. Tit. o Relacy ch.

Kondemnata
Cassatio.

1670. fol. 22.

Waruiemy t k e,  by z iednego wpisu iako wiele Konde-
 mnat otrzymywać, t k otrzymanych ile *in Actoratibus   Re-*
atibus distinctis kassowa c nie godziło się, *sub Rigore eodem  *
nullitate tákowych Kondemnata y Kassat,   *seorsiv  p na pe-*
cuniari  per Iudicium irrogand .

Wiele Kon-
demnat z ie-
dnego wpisu.

Kwity z Kondemnata *officios * przez Strony zezn ne, *in suo*
robore   valore w zne bydź maia, *sin  quibusvis p nis in*
Reconciliationem Legis przez Trybunał *irrogandis.*

Kwity z
Kondemnata.

Chec c mieć Praw  Oczyste *in rigorosa observantia* z -
 chowane, waruiemy, reasumuiąc Konstytucy  *Anni 1589.*
   eby Kondemnata *in subsellio legitimo* otrzymanemi, *quis*
quis ille sit, nie tylko w S dach wszelkich *  loco standi ar-*
ceatur,  le y ná Seymikach, Seymach, *voce Activa careat.*

Kondemnaty
  loco standi
arcere po-
winny.
1589.

N  Woznych, ktorzy częstokroć nie położywszy Pozwu
 Relacye zezn ia, gdy dowiedziono im będzie, *p na Cauter-*
isationis extendi powinna, ktorym iednak przy kł dzeniu
 Pozwu *securitatem omnem cavemus,*   ktoby one *violare* wa-
  ył się, *p nis Legibus descriptis personalibus   arbitrarijs* ka-
 rany bydź ma.

N  Wo-
 nych Ri-
gor, y ichże
Securitas.1576.
fol. 302.

Akt  Trybunałskie przez Ziemstwá swoje, Ziemie z s po

Aktow Try-
bunalskich y
innych po-
rządek y
Conseruatio.

(40)

Woiewodztwách sędzące się *per idem Iudicium*, Grodzkie przez Stároştow mieysc swoich, konserwowane, aktykowane, y intrologowane porządnie, także Protokoły y Regestra przy Księgach chowane bydz maia; A Komornicy y Regenci tego przestrzegać będą, aby nigdzie mieysc nie zostawiali próżnych, y wszystkie Acta aby indukowane były, *sub pœnis contra negligentes Officiales sancitis, in foro competenti vindicandis*.

Falsificationes
Actorum.

Zagęściły się po różnych mieyscá-h *Actorum publicorum fabricationes*, przez co *publica vacillat fides*, á tak fortuny y Honory Szlacheckie *in summum* przychodzą *discrimen*; więc zabiegając *in futurum* podobnym excessom, reásumuiąc dawniejszy Prawá, *serio* zlecamy Trybunałom Koronnym, aby *post objectum & manifestè deductum Crimen Fabricationis seu falsificationis circa Acta assidens*, czy to Pisarz, czy Regent, czy Susceptant, takową Fabrykacyą albo Falsyfikacyą przyimuiący, *pœná Capitis* był karany; A Strona *in cuius favorem intercessit Fabricatio*, aby w Sprawie tey upadała, & *pœnis Arbitrarijs* Trybunału karana była. A komu by to było *in antecessum* zádáno, á on się z tego nie wywiodł, tedy powinien *extra Capacitatem omnium Functionum* zostawać poty, poki się *sufficenter* nie wywiedzie. Ná zádającego zaś, á dowieść nie mogącego *Pœna Talionis irrogari* powinna.

Wieże po
Grodách.

Wielka się niesprawiedliwość y w tym pokazuje, że *in causis Homicidiorum*, lubo Trybunał *pro pœna publica sessionem Turris* náznaczy, nie tylko że mieysce siedzenia *pro libitu suo & affectatione* Strony odmienia, ále tez Wieże po Grodách *juxta prescriptum legis ad Pœnam facinorosorum* nie są *in hoc Statu*, iák bydz powinny, iż są spustoszone, á drugie ná folgę Mężoboycom reparować pozwalaią; Więc *Lege presenti serio injungimus*, aby Stároştowie Sądowi w Grodách swoich Wieże reparowali, y według Prawá *Fundum* od okná, którym wpuszczaią do Wieży, ná dwánáście łokci w głąb opárzyli. Także *securitati Actorum*, Kancellaryą porządną *providcant*, y Izby do sędzenia, aby lub nowe pobudowali, lub stare reparowali, á to *sub pœnis de negligentibus Officialibus, per Partem instigantem, seu ad cuiusvis Instantiam vindicandis*. A osádeni *in proprio Castro vel Palatinatu, ubi Crimen commissum*,

Kancellarye
porządne.

missum, Wieżę wyśiadać mają według Konstytucyi 1588.

Zagęlczone *contra positivam Legem*, od siedzenia Wieży, *tam in Criminalibus, quàm & Facti Causis* Relaxacye, wielce Sprawiedliwości y Prawom *præjudiciose*, aby od Trybunałów *in elusionem Legis & Favorem Partium* dawane nie były, *seriò præcavemus*. A luboby któżkolwiek one otrzymał, powinien *pro contraventione Decreto* bydź pozwany, & *in subsequenti Iudicio, duplici Pœnâ Sessionis Turris* karany.

1588.

Relaxacye
Wieży.

A że częstokroć *Personæ innocentes & honestæ temerariè* *incarcerantur*, y do Sądu Trybunałskiego *pretextuosè* dla przedzey Incidencyi Sprawy *inducuntur*; Więc Trybunały *instantaneè* (*seriò per Deputatos binos indagabunt*, iezeli *incarceratus* kuszenie *in Crimine recenti deprehensus*, albo *criminali Processu convictus & infamis* do Sądu sprowadzony, takowy zaś *absq̃ omni Dilatione* sądzony & *Pœnis promeritis* karany bydź ma; a iezeliby *incarceratus* niewinnym bydź pokazał się, ma *indilatè ex carceribus dimitti*, a ten który *innocentem incarceravit*, pro *Nobili Persona* według Konstytucyi 1588. karany bydź ma, a iezeliby był *plebejus, pœnis arbitrarijs* osądzony bydź powinien.

Incarcerati.

1588.

Patronowie y Ageni w Trybunałach powinni bydź Szlachtą, y przysięgli *juxtà Rotham inferiùs præscriptam*: *Ia N. Przysięgam Pánu Bogu w Troycy S. iedynemu, iż Stronie, która mię do Sprawy swoiey mokować będzie, wiernie służyć będę, zbytecznego salarium po niey wyciągać nie będę, wziąwszy salarium, od Sprawy nie odstąpię, ani Rady ná zwłokę Świętey Sprawiedliwości y przeciwko Prawu, ná wyniszczenie Stron pozyskujących się, Pryncypałom moim quovis colore & pretextu dawać będę. Dokumentow które mi do Sprawy powierzone będą, ná uniknienie Sprawiedliwości táic nie będę, tak mi Pánie Boże dopomóż &c.* A tę Przysięgę ná początku Trybunału tak w Piotrkowie iako y w Lublinie raz ná zawsze *coram Iudicio Terrestris in facie Iudicij Tribunalitij* wykonywać będą. Toż Prawo y następuiących do Palestry *stringere* powinno.

Przysięgá
Patronow.

Patronowie *causas* w Trybunale *promoventes*, ázeby *Officia quevis Granicialia, Terrestris, Castrensia, Burgrabialia, Vicegerentia*, ná Osobach swoich nie mieli, poki *in illa Palestra* zostawać będą, *presenti lege cavemus, sub privatione Officij & Abjudicatione Patrocinij*.

Incompati-
lia Officia z
Patroniza-
cyą.

L

Pátro-

Pátronowie z pretextu iákiego nieupodobania do Trybu-
nálu, *turmatim* gdyby za znową iáką wazyli się *deserere In-
dicium*, takowi *Termino Tactó conventi*, *pœnis personalibus*
dwunástu Niedziel Wiezy, *Et Crumenalibus* karani bydz
maia, y Pryncypałow swoich dla tego występku gdyby wzdá-
wać dopuścili, *causata damna* kompensować im powinni będą.

Quantitas
Pátronow do
Sprawy.

Indukta Spraw, áżeby *numeroſo concursu* Pátronow tłu-
miona nie była, y powtáranym wielomowstwem czasu nie
zábierała, mieć chcemy, áby do Spraw mnieyszych nád
dwoch, á do większych nád trzech Pátronow każda Strona
więcey nie záżywała, *sub animadversione Iudicij Et non ad-
missione plurium*; ileby zaś Pryncypałow do ſwoiey Spra-
wy przymowie się potrzebowali, słuchani bydz maia.

Woyny Pá-
tronowie ſłu-
żyć nie po-
winni.

Ták Pátronowie, iáko téż y Agencji Trybunálu Piotrkó-
wskiego, Lubelskiego, y Radomskiego, w ſłużbie Woienney
Polskiego y Cudzoziemskiego Authoramentu mieścić się po-
ty nie powinni, poki w Paleſtrze *actualiter* zoſtawac będą,
*sub abjudicatione Patrocinij Et privatione stipendiorum, ad In-
stantiam cuiusvis decernenda*. Co się y o Zołnierzach w Spra-
wach cudzych ſtawaiących, rozumieć ma.

Evocatio.

A iáko *Lege publica cautum est*, áby *extra ſuam Provin-
ciam* z Małey Polski do Wielkiej-Polski, *Et è contra*, nikt *evo-
catus* nie był, áni téż Miáſt do Sądu Trybunálskiego nie po-
ciagał; tak *inherendo Constitutionibus Annorum 1578. 1611.*
Et 1633. presenti Lege waruiemy, áby tak *Partes*, iáko *Iu-
dicialia Officia*, *in quavis Causa non evocentur quovis pre-
textu* (okrom *in casu*, żeby *Officium* Małopolskie w Wiel-
kiej Polſzcze, álbo *è contra*, miało *delinquere*) *sub pœnis Evo-
cationis Mille Marcarum Parti, Iudicio per medium, Et pœnis
personalibus arbitrarijs super contravenientem irrogandis, vigo-
re Constitutionis 1678. fol. 10.* Tákże dáwne Prawá *de Evo-
catione* z Ziemstw y Grodow reasumuiemy. Nie mniey w
Sprawy *Iuris Noſtri Regij* Trybunály wdáwać się, y onych
rozſadzać nie powinny, ále ie *ad Forum competens* odsyłać
maia *sub nullitate* tychże Dekretow.

1578. fol. 328.
1611. fol. 27.
1633. fol. 25.

1678. fol. 10.

Motio & Ap-
pellatio Sado-
wi dyshonoru
nie czyni.

In quantum by Sprawa *per motionem seu Appellationem aut
Remissionem, seu per Gravamen, à minori subſellio* do Trybu-
nálu *devoluta, à sententia eorum Officiorum retractata seu cassa-
ta*

była, *exceptis causis* w którychby się oczywiſty *Gravamen*, *Favor* & *Partialitas* Stronie, & *Affectatio* znaczna pokazała; tedy *juxta Statutum Regni*, *Fama* & *Honori illorum nocere* nie powinno, ani *pœnis post admiſſam appellationem personaliter* karani bydz maia.

W Sprawach wszelkich *circa Aresta* (ktore w Ziemſtwie *in Stuba*, nie po goſpodach, za przywołaniem Woźnego *expedyować* ſię powinny) *Remiſſ* żadnych *de currendo Aresto ad Stubam Iudicalem*, ani teſz *Areztow cum Remiſſione* z Piotrkowa do Lublina, & *è contrà*, czynić y zapiſować Ziemſtwa nie maia, ani *areztuiący recedere ab Aresto* nie powinien, *sub nullitate Condemnationis* & *pœnis arbitrarijs*.

Areztow przywołanie.

Remiſſy iſé nie maia.

Exekucye Dekretow *Condeſcenſionum*, *Condemnationum*, *de Iure* tak *Personis*, iako y *Bonis*, aby *Capitanei locorum* & *Vice-Capitanei*, *ſalvis Iuribus Palatinatûs Maſoviae*, albo ich *Vicesgerentes*, *vel Subdelegati Iurati* & *Burgrabij indiſpenſabiliter expediant ſine depactatione*, mieć chcemy. Co *per omnia* zachowuiac poſtawiamy, aby *Bona convicta in re* & *Summa liquida*, *ex tertia Condemnatione in Contumaciam ſuper Iure victa Parte obtenta*, a *in re judicata* za pierwszą *Kon demnata*, *proportionata iednak principali negotio* & *Proceſſibus perductis in Poſſeſſionem Iure vincentis Partis cum Inventario* oddawane *indiſpenſabiliter* były, *non attentis quibusvis Iurium oppositionibus*, *vel violentis impugnationibus* ſtarych lub nowych *Poſſeſſorow*, chyba żeby były ich *Iura* pierwsze, niſz *Proceſſ* zaczęty.

Exekucye Dekretow.

A *inquantumby* w których *Dobrach ſuperveniret fortis* & *inſuperabilis armata Impugnatio*, więc *in Termino ex Remiſſione*, *Pars Iure victa Pœnis pecuniarijs* & *Personalibus*, ſie dzeniem *Wieży* przez *Niedziel* cztery, y daley, *juxta qualitate facti* kárana, y do *Exekucyi Dekretow etiam admotâ manu forti*, przywie dziona bydz ma. A *Remiſſy ab Executionibus*, & *Traditiones Bonorum*, *ad propria Acta Iuriſdictionis*, *ubi Bona conſiſtunt*, *Officia Executorialia* & *Condeſcenſorialia* podawać maia; *ſalvis Iuribus* & *conſuetudinibus* *Woiewodztw Krakowſkiego*, *Kijowſkiego*, *Wołyńſkiego*, *Bracławſkiego* y *Czerniechowſkiego*.

Impugnatio armata.

Zagęſciły ſię *Sprawy w Trybunałach merè vexatoria*, y iuſz *Sprawy vexatoria*.

L2

acqwie-

ścąqwietowane y osądzone, które do tegoż Trybunału często-
kroć *intentantur*; w tym aby Trybunały *seriam animadversio-*
nem miały, y takowe *Personas litigiosas, personalibus pœnis*
Et refusione Litis expensarum merè juridicarum prœvio modera-
mine iudicij, ante comprobationem juratoriam Partis, karały,
mieć chcemy.

Decreta vim
Legis sapien-
tia.

1627. &
1638.

Dekretá które *vim legis sapiunt*, w Trybunałach według
dawnych Praw *in futurum* stawać nie mają, y owszem *reass-*
sumendo Constitutiones Annorum 1627. & 1638. żadney
Ezekucyi podlegać nie powinny, ále ná przyszłym Trybu-
nale kassowane bydz mają; wyiawszy te Dekretá, które *in*
parte, satisfactione aliqua są iuż ákceptowane.

Kommuni-
kacya Sum-
mariuszow.

W Sprawach *Iuris* zaczynających się, do Trybunału *in*
primo Termino przychodzących, dla skrocenia Processu, y zá-
bieżenia záęszczonym *de noviter repertis documentis*, Dekre-
tow Trybunałskich wielá Praw obwárowanych wzruszaniom,
mieć chcemy; ázeby Strony *litigantes* wzáiemnie sobie Sum-
mariusze dawály przed Sprawą, które Marszátek Trybunał-
ski, álbo przy Láscie będący Deputat podpisać ma; á ieżeli
by kto nowo wynálezionym Dokumentem ewinkuiącym cá-
łą Sprawę, lub którą Káttegoryą, chciał rzecz osádzoną
wzruszyć, takowy nayıpierwey przysiędz ma, iáko áni sam,
áni Pátron z woli iego, Dokumentu tego nie zátał, áni ich
mogli mieć *circa agitationem causæ*; potym iákie nástąpi *Iudi-*
catum, iuż żadna Strona więcej wzruszać nie powinna, áni
powtornie *ex noviter repertis documentis* Trybunały Spraw
żadnych sądzić nie mają, *sub nullitate Decretorum, Et sub*
pœnis personalibus Et pecuniarijs, contra convulsos Decreto-
rum Tribunalitiorum sancitis.

Indykcye.

Zábiegając, aby kápcye nieśluszne *inter litigantes* nie dzia-
ły się, Indykcye wszystkie, któreby do Sprawy przywołá-
ney, konnexyi nie miały, ábrogujemy; te zaś, któreby z ie-
dney wynikały Sprawy, & *unam eandemq. causam Et Bona*
afficere miały, mieścić się & *disjudicari* mogą; iednákie *in-*
dicentes, à Comparitione recedentem, sive in Contumaciam,
wzdawać wáżyć się nie mają, oprócz tego Aktora, którego
jest wpis, *sub nullitate Condemnationum Et pœna ducentarum*
Marcarum Parti, Iudicio verò per medium decernenda super ob-
tinente.

Zno-

Znosząc szkodliwe *diffugia litigantium*, w czynieniu Manifestacyi y zapisówaniu Relacyi, w Grodách *extra Districtum proprium* będących, *prævia Manifestatione* o nieprzyjęcie przeciwko własnemu Grodowi, *presenti Lege* wárujemy; aby wszelkie Protestacye, Relacye y Manifesty, przeciwko komukolwiek *cujuscunq; Statûs & Præminentie*, choćby y przeciw własnemu swemu Stároście lub Officyaliście, przyimowane były, *non tamen calumniosè; contra secus facientes*, do Suscepty y Kancellaryi należących, *statuimus pœnam sessionis Turris* Niedziel cztery, y Vadia dwoie Stronie dowodzący, *Iudicio verò per medium*. Ktoby zaś nie requirowawszy Grodu, skarżył się o nieprzyjęcie y Manifestacyą o to uczynił, *simili pœna Talionis* podlegać ma, *prævia deductione*.

Marzalek *sine consensu Stube* aby nikogo nie ważył się kazać brać pod Wartę, oraz *Partes litigantes* y Patronow za Grzywny aby pod tę Wartę nie brano, *serio inhibemus*; Ale komuby Trybunał czy to Plenipotencyą uczynił, czyli *Adjudicata sua* przekazał, w tymże lub następującym Trybunałe z Regestru *Pœnaliaum de Bonis patientium* windykować, y Dobra proporcjonalne, za pierwszą Kondemnátą, *prout jam in re judicata, per Executionem* odbierać pozwalamy, co się *de Vadijs* rozumieć ma; *Adjudicata* zaś y Luity, Pátronowie *salvâ repetitione* od Pryncypałow swoich, wypłacać powinni będą, y poki nie wypłacą *arcebuntur à loco standi*.

Præscindendo infirmitatis Dilationes y Suspenzy, reasumując Konstytucyą *Anni 1588.* wárujemy; aby *in omni subsellio* żadna Dylacya choroby nie sła *in his causis*, które *personalitatem* nie potrzebują, a gdzie *sine Personalitate* obeysć się nie może, tedy Patron zabierający się na tę Dylacyą, powinien *instantaneè* przysiędź, iako Pryncypał jego czynił o to do niego requizycyą, y nie má żadney wiadomości przeciwney tej Dylacyi, a Strona na tę Dylacyą zabierająca się, według dawnego Prawa na przyszłym Terminie spierać się ma. Ktoby zaś będąc Senátorem, Kommissarzem, Posłem albo Rezydentem *ad latus Regium*, tudzież *in publica functione actualiter per Constitutionem designatus*, zabierał się na suspenzę, aby tego *Beneficium* Prawa na Eluzyą Strony w Prawie będącey nie zażywał, stánowimy: że ktoby tego Prawa zażył, nie będąc *in Executione* Funkcyi swojej, gdy mu tego Strona przeciwna dowiedzie, na Senátora y Rezydentá *ad latus*, od Marzálka Koronnego, na Poslá od Marzálka Seymowego, na Kommissarzá od Marzálka Trybunału Skarbowego, atestacyą wziętą, iako ani z początku, ani przy determinacyi Seymu nie będąc, *hoc Beneficio Legis injuriavit* Stronę, taki przy incydencyi

In proprio Districtu Protestacye wszelkie *Actus*.

Marzalek *sine consensu Stube* Pátronow y Stron pod Wartę za Grzywny brać nie ma.

Dilationes Infirmitatis 1588.

Sprawy

Sprawy *ante omnia* tysiąc Grzywien Stronie, *Judicio verò per medium* wypłacić będzie powinien. Co się ma rozumieć y o Po-
 słach Wojskowych na Sejm wyprawionych, y o Żołnierzach na
 Kampaniach będących, y ich Exemptach Prawem pozwolonych.
 A Marszałkowie Koronni, Seymowi, y Trybunał Skarbowego,
 Radomskiego, iako do tych czas *intaminata fide* czynili, powin-
 ni będą Stronie *requirunt* *fidelissima* dawać *testimonia* y Atte-
 stacye według Konstytucyi 1659. 1661. 1662. Fol. 11.

1659. 1661.
 1662. fol. 11.

Kontrakty
 on suo robore
 zostawać po-
 winny.

Kontrakty zastawne y obligacye *Interpretationi* Trybunałów
 Koronnych ażeby nie podpadały, warujemy y stanowimy, aby
abbiñe tak Summy wszelkie, iako y Wyderkaffy, które *in*
futurum zaciągnięte będą, *monetâ in Contractu expressâ, valore au-*
tem in Regno currenti, wypłacone były, a *Possessores obligatorij* aże-
 by *de Proventibus Bonorum* do rachowania się pociągani nie by-
 li, ale też y *Pretentij*, *respectu non Correspondentiae Bonorum in*
Proventibus, do Dziedziców nie uzurpowali sobie, chyba żeby
 był addyament albo Reparacya Kontraktem warowane, lub
Processum, Decretis & Juramentis ewinkowane, *salvis Decretis &*
transactionibus anterioribus. To się zaś *Beneficium* ściagać nie ma
 do tego *Possessorâ*, któryby *per solum Processum in contumaciam*
 podane sobie Dobrą trzymał, gdyż taki *ad calculum per omnia*
tenebitur.

Kondeſcen-
 syc.

Na Kondescensyach uchraniając od próżnego kosztu y zawo-
 du Strony, *in casu* ziechania *Officij Condescensorialis ante occasum*
Solis w Terminie nazańczonym, byle toż *Officium* przez umyś-
 nego odezwało się że iedzie, *& à Legalitate aliqua* zatrzymane
 iest, *ad eum casum* Strona, *respectu non Condescensionis Officij* Kon-
 trawencyi podpadać nie ma, ale tenże sam *Actus* y przez iedne-
 go *ex Officialibus* może bydź przywołany y limitowany; *in cra,*
ſino zaś taż Kondescensya *vigore Legis presentis* kontynuowana
 bydź ma. *Inquantumby* zaś ktokolwiek na Kondescensyi, Ter-
 minem *de noviter repertis Documentis* Stronie wydany, *vexatoriè*
 tę Kondescensyą zbijał, a potym *hiſce noviter repertis documentis*
 Sprawy ſwoiey nie podniósł, tedy *ſubiacere* powinien *rigori ſupe-*
rius expreſſo, & pœnis de vexatoria actione interpoſitis.

Deductio No-
 bilitatis.

Trafiło się, że na Trybunałach *per Decreta favorabilia* różne
 Osoby bez dedukcyi na Seymikach pozyskały *paritatem Statûs*
Nobilitaris; przeto reâſſumując o tym dawne Konstytucye, *au-*
thoritate presentis Conventûs nie tylko tego *in futurum* zakazujemy,
 ale też komu napotym *paritatem Statûs Nobilitaris* wywodzić
 przydzie, aby się według tychże Konstytucyi na mieyſcach
ibidem opisałych wywodził, rozkazujemy.

Expulſye,
 Reindukcye.

Invaluerunt w Trybunał y te *Præjudicia*, że przeciwko wyraźne-
 mu Prawu o Expulſyach, miaſto Reindukcyi, *cum pœnis perſonalibus,*
& crumenalibus Kondescensye nakazują; tedy *Præjudicia* takowe cał-
 le znosiąc, Konstytucyą 1699. fol. 48. reâſſumujemy, y onę bez
 1699. fol. 48. wszelkiey explikacyi *ad literam* obſerwowaną mieć chcemy, *ſub*
nullitate Decretorum in contrarium temu Prawu *in futurum ſe-*
rendorum

rendorum; á takowym Sprawom *Expulsionum*, *non tamen pretextu osarum* w każdą Srzodę y Czwártek, *ante omnes alias causas* Regestru náznaczymy. Y iezeliby kto *pretextuosus documentis*, iáko by ná fundamencie Práva *de Expulsionibus* wygrał Reindukcyą, á przez Inkwizycyą *respectu violentiarum in Termino Reinductionis* pretextu pomieniony był mu dowiedziony, tedy pod to Práwo *Expulsi* opácznie podszywájący się, nie tylko *refusione Damnorum per Iudicium liquidandorum*, *prævia comprobatione Partis læsæ*, ále też *et personalibus pœnis duplicatis*, *Constitutione eadem præscriptis*, áby był kárany, wárujemy.

Reiekty *ad satisfactionem* w Grzywnách *in Constitutionem Loci standi* przysádzonych, znośiemy, których windykácyą z Regestru *Pœnalia* Sądowi y Stronom náznaczymy, á Správa zácztá *si ne interruptione* sádzić się powinna.

Prædicatam, á nie mniej *præjudiciosam legi et Iustitiæ decretandi formulam*, *utpote: sistendo Publicationem experiantur*; znośiemy *in perpetuum*.

Reásumuiąc Práva o bespieczeństwie Trybunálu Koronnego stánowiemy; ázeby w Trybunálách, strzelania, Tumulty, poiedynki y záadne Excesy nie bywały, ná Rátusz pod czas Sądów áby nie trzeźwi tak Deputáci, iáko y Strony, nie przychodźiły *sub animadversione Iudicij*. Wczym reásumuiemy Konstytucyą 1669. o zachowaniu w Tráktamentach modéstyi, y obserwowaniu dni powszechnych do sádzenia ordynowanych, y *conscientiam* Sędziów w tym obligamu.

Znosząc także nieprzystoiny zwyczáy, że Dámy y Mátrony rózne, nie máiąc żadnych Spraw w Trybunálách, táme záłożywszy rezydencyą bawią się, y Praktyki między Stronami przez Mężów y Deputátów czynić zwykły; przeto Státut w tey mierze *Casimiri Vislicie Anni 1368. fol. 10, in Herburto fol. 370. tit. Procurator*, reásumuiemy.

A lubo samá *conscientie teneritudo*, á dopieroż *Iuramenti Rortha, legibus præscripta*, káżdego Sędziego *ad observandam Iurisjurandi Religionem* obliguie: że iednak zágeszczone Korrupcye ná Trybunálách Swiętą Spráwiedliwóść *depravant*, á tak ná Páństwo Násze niebłogosłáwienstwo Boskie y káry niezliczone ściągáją się; więc *Rigorem* Konstytucyi *Anni 1699. de Corrupto* reásumuiemy, *adjungendo severiores personales pœnas*, to iest *Abjudicationem honoris, incapacitatem cujusvis functionis, et activæ vocis privationem*, które *super convicto corrupto Iudice, in Iudicio Tribunalitio ex Registro violatæ Securitatis irrogari et extendi máią, sine ulla relaxatione ad Instantiam cujusvis*, ná tym álbo nástępującym Trybunále.

A żeby skuteczniej Korrupcyom zábieżec, y teráznieyszą Stánów Rzeczypospolitey Trybunálu dyspozycyą mogliśmy utrzymać, powtorną przy skóńczeniu Funkcyi Deputáckiej

Reiekty *ad satisfactionem**Sistendo publicationem.*

Bespieczeństwa Trybunálu

1669.

Dámy w Trybunálách bawieć się nie powinny.

Státut. 1368. fol. 10.

Korrupcye.

1699.

Powtorná Przyściągá.

potrzebną Przysięgę *presenti lege prescribimus*, aby Prezydent, Marszałek, y wszyscy tak Duchowni, iako y Świeccy Deputáci, *nemine excepto, apertâ Stubâ*, przy determinácii Funkcyi w tymże Sądzie Trybunalskim, przy prezencji *Iudicij Terrestris, vel vacante Terrestris, Castrensis*, na Ratuszu onę wykonali *in eam Iuramenti Rotham*: *Iá N. Przysięgam Pánu BOGV w Troycy S. iedynemu, iako dosyć czyniąc Przysiędze moiej przy złączeniu Funkcyi wykonanej, według Iuramentu na tym Trybunale sprawiłem się. Sprawy iuxta Legem scriptam, documenta Partium, nullo favore, nec odio, nec metu unwozacy się, sądziłem, munera & honoraria quævis nie brałem, ani przyobiecanych nie akceptowałem, ani obiecanych pod czas Funkcyi, po skończoney Funkcyi brać od nikogo nie będę, Spraw nie praktykowałem, y według świeżo opisaney Korrekтуры dyspozycyi in toto sprawiłem się, y dosyć tej Funkcyi uczynilem.*

Rothy obiedwie *Iuramentorum* na Tablicy przy Krzyżu na Stole sądowym bydz zawsze powinny, czego Sąd Ziemi do-
glądać będzie.

A któryby Deputát odieżdżający, tej Przysięgi nie wykonałszy z Trybunału wyiechął, tak iako *Contemptor Legum de corruptiore & mala fide suspectus*, na Trybunał drugi *ad Instanciam cuiusvis* pozwany, *severioribus Pœnis* kárany, *& omnis Functionis incapax in perpetuum* osadzony bydz ma. A takowe *Iuramenta* ktokolwiek *ex Iudicibus judicialiter apertâ Stubâ* wykonał, *in Actis Terrestribus* zapisane bydz mają, y któryby tę powtórna Przysięgę przed Limitą wykonał, kontynuować Funkcyi swoiey daley nie będzie powinien.

Ze zaś *Judicibus Lex pro singulari Regula* zawsze bydz powinna, mieć chcemy, aby Trybunały *ad normam & Legem presentem Novellam in toto* konformujące się, terażniejszy Stánow Rzeczypospolitey postanowienie, y *abusum* Korrekturę *Sacrosanctę observent, impleant & exequantur, sub Rigore contra transgressores Legum superscripto.*

A iako wszelkie Prawa y Konstytucye na Seymie ustanowione, a *publicatione* onychże *vigorem suum* biorą *& Executionem* mieć powinny; tak Trybunał terażniejszy na blisko następującej Reassumpcyi Trybunału Lubelskiego, terażniejszą Seymu Dyspozycyą y Ordynacyą *in omnibus Punctis, clausulis, Præconditionibus, inviolabiliter observare, tenere & adimplere* powinien będzie. Co y na następujące w dalszym czasie Trybunały ściągac się ma, pokiby Rzeczpospolita inaczej nie dysponowała.

TABV-

Rothy Jura-
mentow na
Stole bydz
powinny.
Rigor na te-
go któryby
Przysięgi nie-
wykonał po-
wtórney.

Observatio
Legis presen-
tis.

Publicatio &
Executio
Sanctorum.

T A B U L A

Reductionis Adjudicatorum & aliarum pœnarum.

Od Dekretow Instancyi kázdey *Experian-*
tur, Prosequantur, Procede, Responde, dire-
cte responde, Productionis Plenipotentie, po
groszy - - - - -

A Lucro simplici sub pœna Banitionis -

A Lucro ulteriori Executionis. - -

A Lucro ultimariæ Executionis. - -

A Lucro iterato ultimariæ - -

A Lucro pœnarum Legum, videlicet Infamiæ,
captivationis. - - - -

Od Dekretow *Evasione, Dilationis, Infir-*
mitatis, Suspensionis, Adcitationis, Inquisitionis.

Od Dekretow *Comprobationis juratoricæ, Com-*
portationis, Executionis per omnes Instantias,
Reinductionis, Cassate seu approbatæ, Exdivisio-
nis, cassate Inscriptionis, cassate seu approbatæ
sententiæ Terrestris seu Castrensis, incompeten-
tis Actionis, Extraditionis rerum vel subditi, y
tym podobnych. - - - -

Od Dekretu *Condescensionis per utramque*
Partem. - - - -

Od Dekretu *ex Condescensione*, od Dekre-
tu *lectis Inquisitionibus, violentiarum, in cau-*
sa Necis, Deductionis Nobilitatis. - -

Od Dekretu *Solutionis Summæ ad Inscri-*
ptiones seu Contractus. - - - -

Od Dekretu *Liquidationis & Collocatio-*
nis Iurium in causa Potioritatis, od kázdego
Tyśiácá po Złotyeh trzy Ziemśtwu, á do
Skrzynki od cáłego Dekretu. - -

N

Pisárzowi Ziemskie- mu.		Do Skrzynki.	
Złote.	Grosze.	Złote	Grosze.
-	15.	-	15.
-	15.	1.	15.
-	15.	1.	15.
-	15.	3.	
-	15.	5.	
-	15.	4.	
4.	-	2.	
6.	-	2.	
40.	-	6.	
30.	-	6.	
6.	-	2.	
-	-	6.	
-	-	Pæ-	

*Pœnæ Iudiciales pro parte Iudicij tantum, ex-
ceptis Arbitrarijs, ktore Parti juxta quali-
tatem demeriti irrogari maia.*

	Grzywny.	Vadia.
I N Constitutionem Loci standi za zarzuconą Ziemią lub Grodzką Kondemnację in contumaciam otrzymaną; Stronie pœna duplex 14. Marcarum Polonicalium, Iudicio per medium.	14.	
Za zarzuconą Ziemią lub Grodzką Kondemnację post in-scriptam comparitionem vel temerarium Recessum, Stronie pœnam quadruplicem 14. Marcarum Polonicalium, Iudicio per medium.	28.	
Za Kondemnację Trybunalską in contumaciam, Stronie pœnam Quadruplicem quatuordecem Marcarum Polonicalium, Iudicio per medium.	28.	
Za Kondemnację Trybunalską post in-scriptam comparitionem & temerarium Partii recessum otrzymaną, Stronie medium vadij Capitanealis, Iudicio per medium Grzywien.	48.	
In sublationem Condemnationis Terrestris vel Castrensis in Contumaciam obtente, pœnam quadruplicem 14. Marcarum Polonicalium Stronie, Iudicio per medium.	28.	
In sublationem Condemnationis Terrestris vel Castrensis post in-scriptam comparitionem & temerarium recessum obtente, Stronie medium vadij Capitanealis, Iudicio per medium Grzywien videlicet.	48.	
In Sublationem Condemnationis Tribunalitæ contumacialis, Stronie vadium Capitaneale, Iudicio medium vadij Grzywien,	60.	
In sublationem Condemnationis Tribunalitæ post in-scriptam comparitionem vel temerarium Recessum obtente, Stronie pułtorą Vadia, Iudicio per medium, to iest Grzywien.	90.	
Pro contraventione Decreto Terrestris vel Castrensi, Stronie vadium simplex, Iudicio medium vadij, to iest Grzywien.	60.	
Pro Contraventione Decreto Tribunalitio Stronie duplex Vadium Capitaneale, Iudicio simplex.		
In casu repetite Contraventionis, quod sapit convulsionem Decretorum, pœnæ personales, to iest Sessionis Turricæ, per spatium duarum septimanarum irrogari maia, & solutio Vadij Capi-		

*Capitanealis duplicis, Iudicio verò simplicis, & refusio dam-
norum Iuramento per Partem evincendorum.*

Kondemnáty dawne *rite & legitime* przed terażniejszą
dyspozycją otrzymáne, *Parti per vadium, Iudicio per me-
dium* znoszone bydź mają.

W Kancelláryi Ziemskiej Try- bunálskiej.

OD Publikáty, od Extráktu iednego árkusza z In-
dukta, tak żeby *in una facie* było wierszow dwádzie-
ściá, ordynáryinym nierozwłoczonym chárakterem.

Woznemu od Publikáty Kondemnáty jakicykolwiek.

Od Pieczęci.

Zá blánkiet ná Pozew.

Od wpisu w ktorykolwiek Regestr.

Od suscepty Zapisow *perpetuitatis cuiusvis*.

*Ab Inscriptionibus temporalibus, scilicet obligationis Bo-
norum simplicis debiti.*

*A roborationibus Contractus seu scripti, & ad vitalitati-
bus à qualibet Parte.*

A Protestationibus, Manifestationibus in Copia porrectis.

Ab Arrestis inscriptis, Plenipotentis pro uno Anno.

Ab Oblatis Inscriptionum quarumvis.

*A presentatione Cadaverum cum obductione Vulnerum &
proclamatione Homicidarum.*

A Woznemu.

*Ab Oblatione Privilegiorum & quorumvis Rescriptorum
ex Cancellaria Regni.*

Od ktorych wyięcia *per Extractum* od Arkusza po Zło-
temu iednemu.

Od Pieczęci tychże Extráktow.

Od inszych zaś oblat z Ziemstwa álbo Grodu przy-
chodzących do Akt Trybunálskich po Złotemu.

A od Extráktow ich *ut supra* od Arkusza po Złotemu
tákie od zápieczętowania ich po Złotemu.

Nád ten zaś Instruktarz, żaden żeby się więcey przez się,
áni przez subordynowane Osoby bráć nie ważył.

N₂

Agdy-

Złote. Große

1.

--

6.

1.

6.

1.

2.

1.

1.

1.

1.

2.

3.

--

15.

4.

1.

Agdyby *quocunque modo* wziął, tedy *ad Instantiam* ukrzywdzonego *per Terminum Tactum seu per Citationem* odpowiadać z każdego Regestru, *etiam Pœnaliũ*, powinien w Trybunale, & *comprobanti Parti deferenti*, że od niey więcej wzięto, Sąd *in triplo* wrocić nakaże, *unà cum Privatione Officij* tego, komuby to dowiedziono, & *pœnis personalibus* zkarze.

Inkwizycye w Trybunale *in causis facti merè violatæ securitatis*, gdy będą wywodzone, Strony nie więcej Ruchającym Inkwizycyi Deputatom, nie każdemu z osobną, ale wszystkim od każdego świadka dádzą, nád Złotych sześć.

Zeby zaś tá Redukcyá płacenia *Adjudicatorum*, y grzywien każdemu *innotescat*, postanawiamy; aby Ziemstwa oboiey Prowincyi przy Regestrach ná Tablicy y w Kancellaryi Ziemskiej zawieszać onęz ná każdy Trybunał Regentom swoim nakazywały.

R E G E S T R A

Trybunału Piotrkowskiego.

Regestr Woiewodztw Wielko-Polskich *ex Arresto*.

Regestr tychże Woiewodztw *sine Beneficio Arresti*.

Regestr Woiewodztw tychże *Simplicium*.

Regestr Táktowy *causarum facti, violatæ securitatis, & merè incarcerationum*.

Regestr *Arianismi*.

Regestr *Causarum, merè Expulsionis & non prætentuosarum*.

Regestr *Fisci*.

Regestr *ex Remissionibus & Conservationibus*.

Regestr *Compositi Judicij*.

Regestr *Mixti Fori*.

Regestr *Militarium*.

Regestr *Pœnaliũ*.

Regestr *Paritatis Votorum*.

Oprocz

Oprocz Specyfikowanych Regestrow żadnego innego Piotrkowski Trybunał pozwolić sobie nie ma.

W Poniedziałek.

Ráno Regestr Woiewodztwa *ex Remissionibus & Terminis conservatis sine beneficio Arresti.*

Po południu Woiewodztwa *Simplices.*

Od szóstej w wieczor Tákty.

We Wtorek.

Ráno Regestr Woiewodztwa *ex Arresto.*

Po południu tenże sam.

W Wieczor Tákty.

We Szrodę.

Ráno Regestr *ex Conservationibus & Remissionibus sine beneficio Arresti.*

Tákże y po południu.

W Wieczor Tákty.

We Czwartek.

Ráno tenże Regestr *ex Conservationibus & Remissionibus.*

Tákże y po południu.

W Wieczor Tákty.

W którą Szrodę
y Czwartek Sprawy
non pretextuola-
rum Expulsionū
ante alias causas
sądzić się mają.

W Piątek y w Sobotę.

Też Regestrá *Palatinalia* iáko w Poniedziałek y we Wtorek sądzone byđź mają.

Causis Fisci non pretextuosīs ráz w Mieściąg, názna-
cza się dzień Czwartkowy po południu.

Kiedy ktorego Regestru *Simplicium* nie stánie po
południu, to ranny Regestr kontynuowany byđź ma.

*Arianis*mi Regestr *qualibet die* z ráná przywołány
pro exigentia causarum byđź ma, *juxta Constitutionem*
Anni 1670. Folio 21.

Ná końcu káżdey Kádencyi Regestru Woiewodztw, przez dni sześć zupełne, Duchowne Regestrá *compositi Iudicij & mixti Fori, alternatim* sądzone być mają, *non obstante cadentia* wszelkich innych Regestrów.

Kádencye Regestrów Woiewodztw w Trybunale Piotrkowskim.

Od záczenia Trybunału w Ponedziálek po S. Frán- ciszku <i>ad diem 15. Novem- bris</i> Regestr. - - -	Woiewodztwá Poznán- skiego y Káliskiego.
<i>A die 16. Novembris</i> do Wigilij S. Thomasza Re- gestr. - - -	Woiewodztwá Sierádzkie- go y Ziemie Wieluńskicy.
Po nowym Roku ná zác- iutrz <i>ad diem 18. v. m. Janu- arij.</i> Regestr - - -	<i>Militarium.</i>
<i>A die 19. Ianuarij ad ulti- mam ejusdem.</i> Regestr -	<i>Paritatis Votorum.</i>
<i>A prima Februarij ad ul- timam ejusdem.</i> Regestr	Woiewodztwá Łęczyc- kiego.
<i>A prima Martij ad Dómi- nicam Palmarum.</i> Regestr	Woiewodztwá Brzeskie- go y Inowrocławskiego.
Drugiego Roku od zác- czenia Trybunału po S. Fránciszkú <i>ad ultimam O- ctobris,</i> Regestr - -	Ziemi Dobrzyńskicy y Woiewodztwá Płockiego.

A ima ybris ad Vigiliam | Woiewodztwa Má-
S. Thomæ, Registr. - | zowieckiego.

Po Nowym Roku naza-
 iutrz *ad 18. Ianuarij. Reg.* | *Militarium.*

A die 19. Ianuarij ad ul-
timam ejusdem. Registr | *Paritatis Votorum, Suspend-*
tionum, Senatorum, Nuntio-
rum, Remissarum ex quo Iu-
dex.

A prima Februarij ad ul-
timam ejusdem. Registr | Woiewodztwa Ráwskiego.

A ima Martij ad Domi-
nicam Palmarum. Servatá | Woiewodztw Pruskich.

Alternatá Registrorum sine
Beneficio Arresti, & Arrestorá.

Podpisy Wielmożnych y Urodzo-
ných deputowanych do Correktury Try-
bunału, procz Deputatow tam ex Senato-
rio, quàm Equestri Ordine do Constitucyi
deputowanych.

Andrzej Załuski Biskup Płocki.

Ian Tarło Woiewoda Lubelski.

Z Małey Poliki.

Łętownski Chorąży Krako-
wski.

Lubomirski, Oboźny Koronny.

Małachowski, Stárostá Opo-
czynski.

Trypolki, Podkomorzy Kijo-
wski.

Potocki, Pisarz Polny Koron-
ny.

Maliński, Stárostá Nowogro-
dzki.

Z Wielkiey Polski.

Garczyński, Chorąży Wsche-
wski.

Radojewski, Surrogator Po-
znáński.

Zakrzewski, Pisarz Grodzki
Poznáński.

Grábbski, Podkomorzy Łęczy-
cki.

Poniatowski, Podczásy Łę-
czycki.

Kozuchowski, Poseł Wieluń-
ski.

O z

Kár-

Kárnowski, Podcząsy Wiński.

Wolfski, Skárbnik Ránski.

Kálinowski, Stárosta Winnicki.

Zakrzewski, Chorąży Brzeski Kujáwski.

Polónowski, Podstoli Buski.

Zboiński, Podkomorzy Dobrzyński.

Czácki, Stolnik Wołhyński.

Karczewski, Pisarz Ziemski Czerski.

Łoski Podkomorzy Wársáwski.

Wilkowski, Podkomorzy Sochaczewski.

Łopácki, Poseł Ciechanowski.

Dekláracya Dobr Dziedzicznych Miástecká Bobrownik y Dembliná *cum attinentijs.*

POnieważ ná Miásteckzo Bobrowniki y Wieś Demblin Dziedziczne *cum attinentijs* w Ziemi Stężyckiey leżące, Wielmożny niegdy Hieronym Auguśtyń Lubomirski ná ten czas Podskárbi Wielki Koronny, á potym Káasztelan Krákówki y Hetman Wielki Koronny *ex dispositione* Trybunałow Skárbowych Summy pewne Woyłka Koronnemu wyliczył *de proprio*; dla czego Sukcessorow Iego *pro legitimis Possessoribus* pomienionych Dobr *in antecessum* uznaliśmy; więc kiedy też Dobrá to iest Miásteckzo Bobrowniki y Wieś Demblin *cum omnibus ab antiquo attinentijs* przez Wielmożnego Iozefá Wándaliná z Wielkich Kończyc Mniszchá Márfzałká Wielkiego Koronnego, Sánockiego, Iáworowskiego Stároste *per cessionem* są nábyte; onemu sámemu y Sukcessorom iego *jure hereditario, uná cum jure Patronatús* Kościoła Bobrownickiego *in perpetuum* przyznáiemy, y one trzymać y záżywać pozwalamy, oraz wszystkie tráfakcye *eo nomine* uczynione stwierdzamy y ápprobuiemy.

Kom-

Commissya względem Szybu Solnego, Kunegundá nazwanego.

R Eassumuiąc Konstytucyą *Anni* 1635. fol. 24. Kommissarzow Nászych *ex Senatu*; Przewielebnego Konstantego Felicyaná Szaniáwskiego Biskupá, J. W. Xciá Januszá Wiśniowieckiego Kásztelaná Krákowskich; *Ex Equestri Ordine* z Máley Polski, Urodzonych Antoniego Trypolskiego Podkomorzego Kijowskiego, Janá z Málachowic Málachowskiego Stárostę Opoczyńskiego, Łętowskiego Chorążego Krákowskiego: Z Wielkieu Polski, Urodzonych Fránciszka Aloyzego Łoskiego Wárszawskiego, Adámá Wilkowskiego Socháczewskiego Podkomorzych; Nákwáskiego Stárostę Ciechanowskiego, ná obmyślenie rekompensy *per commutationem ex Iustitia distributiva*, *adinstar* Szybu Lubomirzá y Polwárku Lednicá, zá Dobrá Porębá, Domowi Wielmożnych Lubomirskich, także Wielmożney Xiężnie Sangušzkowey *de Domo* Lubomirskiey *secundum sortem*, która ieý należeć będzie, zá szyb solny (*& pro carentia* Prowentow) przedtym Swiercza á teraz Kunegundá nazywájący się, dezygnuiemy, *Salvâ Relatione & Approbatione* ná Seymie przyszlým. *Interim* w nádziciej teý zamiány, od Summy Wyderkaffowey ná tymże Szybie, y Wsi Swierczy zápisáney, Xięzy *Scholarum Piarum* Podolenieckim, Czynszu po Złotyeh dwá Tyśiące, czteryłta, corocznie, záczynáiąc á 1ma *Ianuarij* 1727. z Prowentow Nászych Wielickich wypłacać deklaruiemy.

Rewizya Konstytucyi Koronnych y Wielkiego Xięstwá Litewskiego.

C Hcąc áby Konstytucye Násze y Antecessorow Nászych łatwiey do ználeżenia Stanom Rzpltey y Prokuratorom, Praw Ziemskich *elucidari* mogły, które *multitudo in volumen Legum* przez Seymy tylko ułożeniem *variat*, áby sobie przeciwnych y znoszących się Praw, łatwieysza bydz mogła dystynkcya, przez Urodzonego Stániśławá Kozuchowskiego *ordine Alphabeti* zebrane, rewidowác rozkázuiemy; do ktorey Rewizyi *ex Ordine Senatorio*: Wielebnego Xiędzá Szem-

beká Biskupá Kuiáwskiego y Pomorskiego, Wielmożnych Iozefá Soltyká Bełskiego, Trzcíńskiego Ráwskiego, Iá-
ná *de Campo* Scypioná Smoleńskiego, Kásztelanow; *Ex E-*
questri Ordine z Máley Polski: Urodzonych Kárwowskiego
Podczászego Wiskiego, Sędziego Grodzkiego Bráńskiego,
Kázimierza Suffczyńskiego Pisárzá Ziemskiego Lubelskiego,
Dominiká Kościorká Bekierskiego Generała Májorá; Z Wiel-
kiey Polski Urodzonych Grábskiego Łeczyckiego, Adámá
Wiłkowskiego Socháczewskiego, Podkomorzych; Mokrono-
wskiego Chorążego Wárszawskiego; z Wielkiego Xięstwa Litt.
Urodzonych Michała Kopciá Pisárzá W. X. Litt. Michała
Aloyzego Sawickiego, Pisárzá Ziemskiego Wileńskiego, Dá-
nielá Kázimierzá Szyzkę Stolniká Lidzkiego, *unius vel plu-*
rium absentia non obstante, dummodo tres adjint, náznączamy.
A Ci Wielcni, Wielmożni y Urodzeni Deputáci *captato tem-*
pore & loco uważywšy istotę y rzetelność *compendij*, ręká-
mi własnemi podpilżą, y do Approbácii Nam ná przyszły
Seym podádżą.

Przywrocenie do Funkcyi Urodzo- nych Deputatow Wielko-Polskich.

Ponieważ Urodzeni Deputáci Poznáńskiego y Káliskiego
Woiewodztw, ná Trybunał terażniejszy zgodnie obráni,
dla oppozycyi sobie uczynioney, *non juxta prescriptum Con-*
stitutionis Anni 1601. fol. 750. tit: o Deputacie Podlaskim,
nie są do przysięgi przez Sąd Trybunałski przypuszczeni; Prze-
to tychże Urodzonych Deputatow Wielko-Polskich, do Fun-
kcyi pomienioney Deputackiey powagą Seymu tego przy-
wracamy, y áby przysięgę, iáko nayprędzey będą mogli wy-
konáli, Sądowi Trybunałskiemu *serio* zlecamy, *sub pœnu con-*
tra convulsos Legum sancitis. Taż sáma Konstytucya wy-
żey wyrażona *suffragari* ma Urodzonemu Deputatowi Ziemi
Dobrzyńskiej na tenże sáam Trybunał *legitime* obránemu.

**Pálác Nášz Moršztynowski z Grun-
támi y przyległościami do niego na-
leżącymi.**

PRawa wszystkie, Cessye y Zapisy, mocą ktorych nabyli-
śmy, y zapłacili Pałac nazwany niegdy Morstzynowski,
leżący w Warszawie, iako też y wszystkie inne Pałace, plá-
ce, gruntá, tudzież y Rezydencye, także y Pałac Marymont
ze wszystkiemi onych circumferencyami, Prawem wieczystym
nábyte y zapłacone, dla Nas y Sukcesorow ze krwi Nászey,
aby zostawały we wszystkiey mocy y wigorze nienaruszonym
wiecznymi czasy, wszystkie Stany wdzięczność swą ku Nam
świadcząc, zezwalają y approbują.

Approbacya Fundacyi Klasztoru Pánien Kármelitánek Bosych ná Wesołey przy Krákovie.

Fundacyą WW: Pánien Zakonnych Kármelitánek Bosych
ná Wesołey przy Krákovie, ktorą Wielmożny Ian ná Słu-
powie Szembek Káncierz Wielki Koronny, y Ewá Hrábina
z Leszná Małżonkowie *ex voto* uczynili, *authoritate presentis*
Conventus wiecznymi czasy approbujemy; á oraz pláce, ná
ktorych Kościół y Kłasztor ich stoi, *ab omni onere* uwalnia-
my.

Relaxacya Wieży Urodzonego Mi- kołaiá Oraczewskiego.

W Sprawie Urodzonego Janá Skárbká o zaboy Brátá ie-
go z Urodzonym Mikołaiem Oraczewskim przez De-
kret Trybunálski Lubelski Anno 1710. osádzoney, poniewaz
kwit zaszedł *à Parte injuriata*; tegoż Urodzonego Oraczew-
skiego *à Rigore* Dekretu pomienionego uwalniamy, y *pœnam*
publicam sessionis turris relaxuiemy, á oraz donacyą Dobr Cho-
mentowá w Woiewodztwie Sandomirskim leżących, przez
niegoż w Grodzie Chęcińskim zeznaną, approbujemy.

Gratitudo Urodzonemu Márszałko- wi Poselskiemu.

MAiąc osobliwy Respekt ná známienite *merita* Urodzo-
nego Stefána Potockiego Referendarzá Koronnego,
P 2 Márzał-

Márszałká Kołá Rycerskiego, *quâ sago, quâ Toga* od tak wielu lat nietylko *in antecessum* świadczone, ale też ná dwóch kádencyách Seymu terażnieyszego z osobliwą áplikacyą, & *cum dispendio notabili* zdrowia y Fortuny podięte, z Prowentow extraordynaryinych Summę ósmdzieśiát Tyśięcy Złotych Polskich náznáczamy, którą Wielmożny Podskárbi Wielki Korony iák náypředzey wypłáć powinien bédzić.

Nadgrodá Urodzonemu Máximilianowi Ossolińskiemu, Podskárbiemu Nadwornemu Koronnemu.

Z Tegoż Respektu wierne y życzliwe zaślugi tak z godnych Antecessorow, iáko też z włásney Osoby Urodzonego Fránciszka Máximilianá z Tęczyná Ossolińskiego Podskárbięgo Nadwornego Koronnego Stárosty Sandomirskiego y Chmielnickiego, Nam y Rzpltey świadczone rekompensuąc, Złotych Polskich czterdzieści Tyśięcy w Skárbie Koronnym *ad exolvendum* náznáczamy.

Abrogatio Myt nieśluszných.

POnieważ po Woiewodztwách, Ziemiách, y Powiátách wymyślnie extorsye Mytt, *sine consensu legis publicæ* zájęściły się, przez ktore Kupcy y różni ludzie Kupiectwem się bawiący *aggravantur, cum diminutione Proventuum* Rzeczypospolitey; więc zábiegáiąc tym extorsyom áby się *in futurum* takowe *similia* nie działy, zá zgodą wszech Stanow *lege publicâ* postanawiamy, y mieć chcemy, áby wszelkie Clá, Mytá, *abusive* & *extorsive* od ludzi różnych przeicżdzájących wybieráne, *presenti Constitutione abrogentur*, iákoż ie *defacto auctoritate presentis Conventus abrogamus*, & *cassamus*, *exceptis* tych, ktore Konstytucyámi álbo Przywileiámi Xiążąt Mázowieckich obwarowane są. Ze zaś Mosty, Groble, ná Rzekách y różnych przeprawách *non modico sumptu* Dziedzicow y Possessorow Dobr wszelkich *eriguntur* & *reparantur*, ktore żeby nie były ufundowane, *nullus transitus* by był przeicżdzájącym. Więc *eâdem lege publica* postanawiamy, áby od kaźde-

káżdego wołu ná sprzedaż pędzącego, y od Koniá w wozách ludzi rożnych Kupieciwem się báwiących będącego, tak Pogrobelnego, Mořtowego, iáko y spásnego po trzy grosze dáwano. O co *forum contra transgredientes* w Trybunale Rádomskim náznáczamy, y Constytucye *eo nomine* postanowione reássumuiemy.

Urzędy Ziemskie.

CHcąc mieć tym obfilsze *ad premiandam virtutem* wiernych Poddánych Nászych sposoby, *et augmentum distributive iustitie*; Urzędy Ziemskie Ziemi Rádomskiej y Stężyckiej, *exceptis Electivis*, ná Instancyą Urodzonych Posłow Woiewodztwa Sandomirskiego, *more et praxi* innych Ziem y Powiátów nádaíemy, y postanawiamy, y ná nie Przywileie, z Káncelláryi Nászych wydać w tymże Woiewodztwie *Possessionatis* nákázuiemy. Które to Urzędy *alternativè* po Urzędnikách Sandomirskich, *juxta stallum* káżdego, mieysce swoje mieć będą powinny. Tęż Constytucyą ná Xięřtvo Zatorskie y Oświećimskie, (w których iáko teraz stáre Urzędy Chorářtwa Zatorskiego, y Woyřtwa Oświećimskiego, nowe *similiter*, to ieřt ieden Urząd Stárszy Zatorski, á drugi zaráz po nim Oświećimski iřć máią) w Woiewodztwie Sierádzkim, ná Powiát Piotrkowski, w Woiewodztwie Łęczyckim ná Powiát Inowłódzki, w Woiewodztwach Kuiáwskich ná Powiáty Bydgoski, Kruřwicky y Kowalowski: w Woiewodztwie Ruskim w Ziemi Hálickiej ná Powiát Kořomyski: w Woiewodztwie Podolskim ná Powiát Czerwonogrodzki: w Woiewodztwie Lubelskim ná Powiát Urzędowski, w Woiewodztwie Płockim ná Ziemie Zawskrzyńską *extendimus, et ampliamus*.

Reássumpcyá Constytucyi *Anni*

1676. ná dług Urodzonego niegdý Fránciszká Kážímierzá Wyřockiego Czeřniká Socháczewskiego.

Constytucyą *Anni* 1676. ktorą dług w zátřzymaniu u Porty Othomáńskiej ná Poselřtwie do Cesarzá Tureckiego,

go odprawionym, przez Urodzonego niegdy Fránciszka Ká-
zimierzá Wysockiego Cześnika Socháczewskiego zaciągniony,
in Anno 1673. liquidowany, y do Dzieściąciu Tysięcy Ta-
lerow twardych redukowany, reásumuiemy; ktory dług pó-
nieważ nie iest dotąd zapłacony, więc żeby się Sukcefforo-
wie *infide publica* nie zawiedli, Skárbowi Koronnemu zá zgo-
dą wśzech Stanow Rzpltey zlecamy, y nákázuiemy, áżeby po-
mienioną Summę Dzieściąciu Tysięcy Talerow bitych z Pro-
wentow Rzpltey bez wszelkiey dalszey dylacyi, iáko nay-
prędzey zupełnie y skutecznie *legitimis Successoribus* tegoż U-
rodzonego niegdy Wysockiego wypłacił, *salvis quietationibus*
ktoreby się w skárbie znalazły.

Kwit Wielmożnemu Janowi Ie- rzemu Przebendowskiemu Podskárbiemu Wielkiemu Koronnemu.

GDy Wielmożny Jan Ierzy ná Przebendowie Przebendo-
wski Podskárbi Wielki Koronny; Pokrzywiński, Mi-
ráchowski, Grabowski Nász Stárostá, od początku Urzędu
swego *ab Anno 1703.* iest uwolniony Rádą walną Wáriszá-
wską *Anni 1710. à Responsione perceptorum & calculi pro præ-
terito*, dla rożnych nieszczęśliwości; tedy poczynając Rá-
chunki swoje *ab Anno 1709.* ná Seymach *Annorū 1712. 1719.*
y terážniejszym, ze wśytskich Ordynáryinych y extraórdináryi-
nych (iáko to Cłá Generálneho) Rzeczypóspolitey Prowen-
tow *sufficientem Perceptorum & Expensarum legitimis documen-
tis deduxit calculationem*, y wyrachował się; więc zá zgodą
wśzech Stanow Rzeczypóspolitey, z wyżej wyrażonych, y
dostátecznie uczynionych Ráchunkow, dáemy mu Kwit gé-
nerálny, y onego *cum Officio*, tudzież *Successores ejus*, od wśzel-
kich *quocunq; titulo* wymysłonych impetycyi y zarzutow, wie-
cznemi czáły uwalniamy. Oraz ná repáracyą dachu Zamku
Krákowskiego, po Złotych trzydziestu Tysięcy co Rok do przy-
szlego Seymu náznáczamy; co mu *in calculo* przyjęto będzie.

Kwit

Kwit Urodzonym Lubomirskim.

POnieważ Urodzony Jerzy Stárosta Bogusławski General Woysk Nászych y Rzeczypospolitey, Alexander Kuchmistrz Koronny, Jan Stárosta Bolewski Lubomirscy, za Rodzicá swego, niegdy Wielmożnego Hieronimá Augustyná Lubomirskiego Podskárbiego Wielkiego Koronnego, á potym Kásztelaná Krákowskiego y Hetmáná Wielkiego Koronnego, iáko *bonorum & onerum Paternorum Successores*, po kwicie ná Seymie Lubelskim Anno 1703. od Rzeczypospolitey dánym, z Urzędu Podskárbs twá y wszystkich Prowentow Ordynaryinych y extraordynaryinych Rzeczypospolitey za administracyi Rodzicá swego wydanych, & *in subsequenti* przed Stanami *sufficientissimam* uczynili ná Seymie Wárszawskim *in Anno 1712. calculationem*, y ze wszystkich prowentow dostatecznie się *legitimis documentis* wyrachowali, y we wszystkim Rzeczypospolitey *de plano satisfecerunt*, tedy za zgodą wszech Stanow Generalnym Kwit dájemy, y onych iáko Sukcesorow *cum Officio, tum Successores eorum*, od wszelkich *generaliter* impetycyi *ratione* funkcyi Urzędu Podskárbs twa Koronnego wiecznemi czasy uwalniamy.

Accommodacya Urodzonego Krzysztofa Gasparego Sekretarza Nászego.

REkompensuiąc wierne y pracowite uslugi Urodzonego Krzysztofa Gasparego, ieszcze ná Seymie Traktátowym, potym ná ostatecznym zalimitowanym, *ac tandem* ná teraźniejszy Seymie Nam y Rzeczypospolitey świadczone; á chcąc go ná dalszy czas, *ob expertam capacitatem* Iego & *peritiam linguarum*, *ad usus publicos* aplikowác; za záleceniem Posłow Ziémskich y zgodą wszech Stanow, Onego, iáko *Nobilem Romanum*, *prout realibus documentis deduxit*, za Indygenę tey Rzeczypospolitey z Bratem Iego rodzonym Janem Gasparym Kapitanem Nászym w Woysku Litewskim áktualnie służącym, y z Potomstwem ich *utriusq. sexus*, deklaruiemy, y do Praw, Prerogatyw, y Swobod wszystkich Stánu Szlacheckiego przypuszczamy.

Przywrocenie do Indygenátu Urodzonego de Lamara.

MAiąc wzgląd na záslugi Urodzonego Piotrá de Lámará Pułkowniká Woyšk Nászych, y dane w wielu okazyách woennych przez niego dowody, List na Indygenát Przodkowi iego Urodzonemu niegdy Francízkowi Lamarowi od S. P. Náiaśnieyszego Krolá JMci Stefaná Antecessora Nászego w Roku 1578. przed Constytucyą *Anni 1601.* Listy podobne *in subsequens* znoszącą, dany, temuż Urodzonemu Pułkownikowi Nászemu y Potomstwu iego *utriusq. sexus, tollendo quosvis abusus* przez Rodzicá iego *commissos, auctoritate presentis Conventus* approbuiemy, y do zupełnego Prerogatyw Szlacheckich Honoru, y Równości przywracamy.

Nobilitacya Urodzonego Jana Renárdá Pułkowniká Gwardyi Nászey Koronney.

MAiąc wzgląd na záslugi Urodzonego Jána Renárdá Pułkowniká Gwardyi Nászey Koronney, tudzież na dane w wielu okazyách woennych przy dostoięństwie Nászym y całosci Rzeczypospolitey przez niego dowody, onegoż *cum Prole utriusq. sexus* do Kleynotu Szlacheckich Prerogatyw zá Rekommendacyą Wielmożnych Hetmanow Koronnych przypuszczamy, & *capacem Bonorum & Honorum exnunc* deklaruiemy, *non obstante nexu* Constytucyi dáwnych o Nobilitacyách & *de Scartabellis.*

Nobilitacya Urodzonego Bekierskiego Oboźnego Polnego *cum Prole.*

ZAwdzięczaiąc záslugi Urodzonego Antoniego Bekierskiego Oboźnego Polnego Woyšk Nászych Koronnych, tak S. P. Náiaśnieyszemu Antecessorowi Nászemu, iako Nam y Rzeczypospolitey świadczone; który *ex Gente Othomanica* wzięty *Infans*, w Państwach Nászych *assumpto Orthodoxe fidei Catholice Baptismo* przeciwko Nieprzyjacielowi Wiary Świętey heroi-

heroicznie stając, Rzeczpospolitey wiernie służył; Więc Onego *cum Prole utriusq; sexûs* do kleynotu y Prerogatyw Szlacheckich, oraz do stárożytnego Urodzonych Kościorków Bekierskich Herbu, za konsensem onychże przypuszczamy.

Objaśnienie Honoru Urodzonych Kruzerow.

Rezolwuiąc Remissę Sądow Trybunału Koronnego Piotrkowskiego w Sprawie Urodzonym Kruzerom, względem Indygenatu y przypuszczenia *ad capacitatem* wszelkich Honorow Prerogatywie Stánu Szlacheckiego należących, *per Constitutionem Anni 1673.* Urodzonemu Eneaszowi de Krauzer Łowczemu Infantkiemu, Obersterleytnántowi ná ow czas Woytk Koronnych; Oycowi Urodzonych Karolá Maximiliána Sędzię Ziemskiego Podolskiego, Ludwiká Kápitaná Nászego, Marciná Chorążęgo Łátyczewskiego stáwających ná ten czas przed Námi y całą Rzeczpospolitą ná Seymie teraźniejszy przyznánego, instituowaney; Ponieważ tychże Urodzonych stáwających Antecessor, zádosyć czyniąc Prawu pospolitemu, tak za Pánowania Nájásniejszego Antecessora Nászego Jána Trzeciego, iáko Diploma *in Anno 1683.* wydáne *edocet, Nobilitatis ortûs* Procedencyi swoiey *ex retrò anteaetis seculis in Belgio Catholico* dotąd znaydującey się, tak *fidelitatis* ku Nam y Oyczyźnie *indefesso cursu* przez siebie y tychże Sukcessorow remonstrowáne są dokumentá; Záczym *de unanimi consensu omnium Ordinum à Iuramento fidelitatis,* y od pomienionego Processu tychże Urodzonych Kruzerow uwalniámy, *Et pro veris ac indubitatis Indigenis Et Nobilibus, cum eorum Successoribus* deklaruiemy, y od wszelkiey wątpliwości Urodzenia ich y Impetycyi uwalniámy y excypuiemy, *authoritate ac assensu,* tak Nas, iáko Stánów Rzeczpospolitey zgromadzonych *accedente.*

Oddanie Skárbu Koronnego.

Reassumuiąc Konstytucyą Seymu Lubelskiego *Anni 1703.* o oddaniu Skárbu Koronnego, ktorego *in Insignijs Et Archivis, potiore partem* niegdy Nayprzewielebniejszy w

R

Bogu

Bogu JMć Xiądz Staniław ná Słupowie Szembek, Arcybiskup Gnieźniński, Prymas Korony Polskiej y W. Xtwá. L. pod czas przeszłego zamięszania, *ingruente hostilitate Sveticâ*, zá granicę *particulari in publicum zelo, cum dispendio* zdrowia y własney fortuny wyprowadził, y od zguby zachował, do odebrania (między Seymem teraznieyszym zakończonym, á przyszłym następującym *previjs Invitatorijs* od pierwszego Senatora *cum prefixione temporis* w Krakowie) z rąk Sukcesorow tegoż Nayprzewielebnieyszego niegdy J. Xdza Prymasa, pomienionego Skárbu, tudzież do konnotowania y deponowania iego w Zamku Krakowskim, przy Wielmożnych Senatorach, Urodzonym Stároście Krakowskim y Wielobnym Kułtoszu *ad custodiam* Skarbu *de lege* należących, nánznaczamy Kommissarzow *ex Senatu*; Przewielebnego Konstantego Felicyana Szaniáwskiego Biskupa Krakowskiego, Wielmożnych Dębińskiego Woynickiego, Franciszka Tarła Lubelskiego, Stárość Wieluńskiego y Pilźnińskiego, Urodzonego Piotra Miączyńskiego Chełmskiego Kásztelánow; *Ex Equestri Ordine* z Małey Polski; Urodzonych Szembeká Podkomorzego, Łętowskiego Chorążego, Ożarowskiego Stolnika, Szembeká Woyskiego Krakowskich; Z Wielkiej Polski, Urodzonych Stefaná Garczyńskiego Chorążego, Piotrá Sokolnickiego Cześnika Wschowskich, Gurowskiego Chorążego Kaliskiego, Radomickiego Kásztelanica Poznáńskiego. Mając zaś wzgląd sprawiedliwy ná Prace y kószta w dochowaniu tego Skárbu przez S. P. J. X. Prymasa erogowane, á Testamentem od niego Rzeczypospolitey dárowane, Sukcesorom iego łáskami Nászemi y wdzięcznością z Stánami Rzeczypospolitey nádgradzać to deklaruiemy. Ciz, Przewielebny, Wielmożni, y Urodzeni Kommissarze, *Insignia* przerezione & *Archiva, previâ quietatione & affecurationis eo nomine date Restitutione*, odebrawszy, windykować y odbierać mają Instrumenta publiczne *ad Archivum Regni* należące, w czyichkolwiek ręku teraz znaydujące się; tudzież odpieczetować y konnotować *Archiva*, przez Wielmożnego Stefaná Humieckiego Woiewodę Podolskiego do Krakowa odesłane; A przytym nowy Inwentarz całego Skarbu, & *Archivi Regni* y dokumentow publicznych po spaleniu Zamku

ku Krakowskiego pozostałych, spisać dostatecznie z dawnym zkonfrontowawszy; y ieden iego Authentyczny exemplarz do Metryki Koronney, drugi Wielmożnemu Podskarbiemu Wielkiemu Koronnemu oddadzą; trzeci *in loco loci* zapieczętowany zostawia, & *custodia debite* komu należy zleca; do czego *presenti lege obligantur*.

Indygenat Urodzonego Wilhelma Miera Generała Majora Naszego.

ZA Rekomendacją Wielmożnych Hetmanów Koronnych, nádgradzając wierne usługi Urodzonego Wilhelma Miera Generała Majora Naszego, ponieważ *originem Nobilitatis sue* z Krolestwa Szkockiego *authentice deduxit*, do Indygenatu y Prerogatyw wszelkich Kleynotu Szlacheckiego przypuszczamy, *principaliter* iednak *eo intuitu*, że *post publicam Revocationem, solennem Fidei orthodoxe Romano-Catholice* uczyni *Professionem in spatio* szelciu Mieścicy po tey Konstytucyi, *sub amissione & nullitate ejusdem Indigenatus*.

Indygenaty y Nobilitacye Osob od Wielmożnych Hetmanow zaleconych.

MAjąc rekommendowane od Wielmożnych Hetmanów Koronnych przy Dostoieństwie naszym y Rzpltey zasługi w Woysku, y odwagi Rycerskie Urodzonych: Archibalda Glowera de Glaydeny, Jáná Dessyera Oberšteleytnántow, Jáná y Franciszka Humlow Chorążego y Towarzyszá Chorągwi Pancerney Urodzonego Stárošty Szczerzeckiego, Majora d'Argelles Komendantá Gwarnizonu Toruńskiego, Jáná Ostená, Franciszka y Jozefa Reýnow Bráci rodzonych, Alexandra, Franciszka y Mikołaiá Bandynellich, Jákuba Barona Pufzetá Rezydentá Naszego w Rzymie, Dominika Pisárzá Naywyższego Skarbowego, y Synowcá Iego Jozefá Winklerow; onych z Potomstwem ich *utriusq; sexus*, zá zgodą wszech Stánów *pro Indigenis* tego Krolestwa uznáemy, *salvá deductione Originis Nobilitatis sue* ná przyszłym Seymie, ktorzy *non deduxerunt*, & *satisfactione in toto Legibus de Indigenis sancitis*. Zá podobnym Wielmożnych Hetmanow zale-

ceniem, y zą zgodą wſzech Stánów do Nobilitácii przypu-
 szczamy Urodzonych, Jána Halickiego Pułkowniká, Franci-
 ſzká Chmielowskiego Oberſzteleytnántá Náſzych, Michála
 Pułkowniká y Sukceſſorow Kázimierzá Rotmiſtrzá Garbo-
 wieckich, Jozefa y Jędrzejá Gęzikowiczow Gieżyckich,
 Stániſława y Mikołaiá Siemnińskich; Tudzież Urodzonych So-
 baſtyána Rybczyńſkiego Piſarzá Náſzego Dekretowego, An-
 drzejá Cichockiego Metrykantá Koronnych, z Potomſtwem
 ich *utriuſq; ſexuſ, ſalvis obligationibus* ná nową Szlachtę wło-
 żonych; z Urodzonych ząś, Jákuſa Goſtkowskiego Majora
 Náſzego, Antoniego, Jozefa y Woyciechá, Braci iego ro-
 dzonych Herbu Gozdawa, *abufum Nobilitatis* znoſiemy, y
 onych do wſzelkich Prerogatyw Stánu Szlácheckiego przy-
 wracamy.

Deputáci do Qwarty z Senátu.

Z Maſey Polſki: Wielmożny Jozef Sołtyk Bełſki; Z Wiel-
 kiej Polſki: Trzcíńſki Rawſki, Kaſztelanowie.

Z Koła Poſełſkiego; Urodzeni Grábſki Łęczycki, Adam Wil-
 kowſki Sochaczewſki Podkomorzowie, Jan Oſſolińſki Stáro-
 ſta Drchicki, Mokronoſki Chorąży Waſzawſki.

Rezydenći do Boku Náſzego.

A die 1ma Februarij Anni 1727. ad diem ultimam Aprilis:
 Wielebny X. Biſkup Kujáwſki, Wielmożni Woiewoda Ka-
 liſki, Łęczycki, Urodzony Rypińſki Kaſztelanowie.

A die 1. Majj anni ejusdem ad diem ultimam Iulij: Ten-
 że Wielebny X. Biſkup Kujáwſki, Wielmożni Woiewoda
 Trocki, Stároſta Zmuydzki, Urodzony Zakroczymski Kaſzte-
 lanowie.

A die 1. Auguſti ad ultimam Octobris: Wielebny X. Bi-
 ſkup Wileńſki, Wielmożni Woiewoda Sieradzki, Brzeſki Ku-
 jáwſki, Urodzony Ciechanowſki Kaſztelanowie.

A die 1. Novembris ad ultimam Ianuarij anni 1728. ná
 czwartą ćwierć Roku: Tenże Wielebny X. Biſkup Wileń-
 ſki, Wielmożni Trocki, Kijowſki, Urodzony Liwſki Kaſzte-
 lanowie.

Ná drugi Rok.

A die 1. Februarij Anni 1728. ad ultimam Aprilis: Wielebny X. Biskup Poznański, Wielmożni Woiewoda Łęczycki, Inowrocławski, Urodzony Szremski Kąsztelanowie.

A die 1. Maij ad ultimam Iulij: Tenże Wielebny X. Biskup Poznański, Wielmożni Stárosta Zmuydzki, Lwowski, Urodzony Lubaczowski Kąsztelanowie.

A die 1. Augusti ad ultimam Octobris: Wielebny X. Biskup Płocki, Wielmożni Woiewoda Brzeski Kujawski, Wołhyński, Urodzony Konárski Sieradzki Kąsztelanowie.

A die 1. 9bris ad ultimam Ianuarij Anni 1729. Tenże Wielebny X. Biskup Płocki, Wielmożni Woiewoda Kijowski, Kamieniecki, Urodzony Konárski Łęczycki Kąsztelanowie.

Recess do przyszłego Seymu.

POnieważ ná Seymie teraźniejszy Walnym Ordynaryjnym, ná którym warunek *interne & externe securitatis*, ubeśpieczenia Stánów Rzeczypospolitey y gruntowney *inter Status* konfidencyi, wšzystek czas Nam zábrały, á materye inne *publicum concernentes*, oraz *Desideria* Woiewodztw y Ziem, tak publiczne, iáko y *privatorum*, skutku swego wzięć nie mogły; więc te wšzystkie materye publiczne, y *Desideria* w Instrukcyách Poselskich wyrażone, *signanter* pomiarkowania y porównania w sprawiedliwym podátkowaniu Woiewodztw Ruskich z Woiewodztwy Wielkopolskiemi, y niektórymi Małopolskiemi, tak wielą *Constitutyci* ássekurowanego; obmyślenia *supplementu* ná Fortyfikacyą *antemuralis Christianitatis* y Rzplitey, Kamieńcá Podolskiego y Okopów S. Troycy; *Erectionis in meliorem statum* Artylleryi Koronney, náznáczenia Kommissyi do rozgraniczenia Woiewodztw Kijowskiego, Wołhyńskiego y Bracławskiego, tak między sobą iáko y Prowincyą W. Xtwá Lit. Coæqwacyą monety, uspokojenie Jurisdykcyi Podkomorskiey Krakowskiey, y pensyi zupełney; *Desideria* Akadémij Krakowskiey, Jásney Gory Częstochowskiey, Miasta Nászego Stołecznego Krakowá, Lwowá, Sándomierzá, Lubliná, y tameczney Synágogi Zydowskiey, Bieczá, Łowiczá, Białey Cerkwi y innych Miast

nászych, ratunku *pro commodo publico* potrzebujących; *Desiderium* Xięstwa Mazowieckiego względem obierania Deputatów y Kommissarzów na Trybunały Koronne: *Desideria* Ziemie Nurskiej względem allewiacyi w podatkach; recessem walney Rady Warszawskiej 1710. obwarowane; *Desideria* tegoż Xięstwa Mazowieckiego, y innych Woiewodztw y Ziem *ratione soli* suchedniowej, utwierdzenia Jurisdikcyi Sądów potocznych Warszawskich; Pretensye Sukcesorów J. W. niegdy Jabłonowskiego Kasztelana Krakowskiego Hermana Wielkiego Koronnego starych zasług, tudzież Domu Wielmożnych y Urodzonych Potockich, Lubomirskich; Sukcesorów J. W. niegdy Marcina Kątskiego Kasztelana Krakowskiego, y Urodzonych niegdy Generałów Brantá y Grebená; Rekompensę Urodzonego Jácká Stoińskiego Sędziego Ziemskiego Lubelskiego, za konserwacyą w Zamoyściu *Aetorum* Trybunału Koronnego *stante hostilitate*, y sprowadzenie onych do Lubliná; Pretensye Sukcesorów Wielmożnego niegdy Bielińskiego, Marszałka W. Koronnego; Sukcesorów Urodzonego Boratyniego do Skarbu W. Xtwá Lit. Postanowienie różnych Grodów w Woiewodztwach Płockim y Mazowieckim, tudzież Sądów Grodzkich w Goniądzu na Podlasku w Ziemi Bielskiej; Przenieśienie Xiąg Ziemskich Drohickich od Panien Benedyktynek w Drohiczynie, y Rewizye Xiąg po różnych Grodách; Zabiczenie *abusibus* w Handlách y Szynkách przez Cudzoziemców y Żydów, *cum prejudicio* Miast Nászych; náznaćzenie Commissyi do rozgraniczenia y rozeznania kontrowersyi z Xięstwem Zátorskim, á Dobrami Ziemskimi; także do Stárostwa Nászego Radozycznego; Do Dzierżawy Kaszki názwaney, *in Possessione* Urodzonego Michála Szymanowskiego Stárosty Nászego Wyżogrodzkiego zostáiącey; Reassumowanie Praw o Poczcie Koronney; *Desiderium* Urodzonego Karwowskiego Podczászego Wiskiego Sędziego Grodzkiego Brańskiego, tudzież Libertácie innych Dworów, Dworków, Kámienic y Pláców różnych; Przeprawę pod Leśną wolą Urodzonego Rośtrowskiego Stárosty Nászego Czerskiego, także na Pilicy pod Domanowicami Urodzonego Krośnowskiego, y na Rzece Rawie pod Podkonicami, także na Rzece Noryni w Rakowicz-

wfszczyźnie Urodzonego Antoniego Trypolskiego Podkomor-
 rzego Kijowskiego; *Indemnitatem* Puszczy Nászey Ekono-
 miczney Koźienickiey; y Strumieckiey Urodzonego Szczesne-
 go Boskiego Sędziego Ziemskiego Czerskiego; Approba-
 cyą Przywileciow ná Jarmarki w Jakubowie Urodzonego An-
 toniego Karczewskiego Pifarzá Ziemi Czerskiey, y we wsi
 Korczynie w Woiewodztwie Ruskim, Ziemi Sanoćkiey; *Prae-*
mium laborum & meritorum Urodzonego Popielá Starosty
 Tuczapskiego *cum dispendio* życia y fortuny Oyczyźnie flu-
 żącego; Urodzonego Chełmickiego Chorążego Dobrzyńskiego
 w okazyách woiennych postrzelanego; Sukcessorow Wiel-
 moźnego niegdy Rybińskiego Woiewody Chełmińskiego;
 Interes Urodzonego Wąsowiczá o Miásteczko Kiślak Aysyn,
 y Wsi do niego należące; Nádgradę záslug *vigore* Consty-
 tucyi 1717. Wielmoźnego Kaźimierzá Steckiego Kásztelaná,
 Urodzonego Antoniego Trypolskiego Podkomorze-
 gó Kijowskich, Ilńskiego Starosty Nizyńskiego; *Desiderium* zámia-
 ny Dobr Nászych Krolewskich przez przyległość Wsi dzie-
 dliczney Mászewa Urodzonego Michała Potockiego Pifarzá
 Polnego Koronnego, zá Wies Stężyczkę do Starostwa Kra-
 snostáwskiego należącą; Pozwolenie przeniesienia Summy
 Stá Tysięcy z Januszewic ná inne Dobra wolne *pro redem-*
ptione Captivorum náznaczone, wedle zádatiá Wielebnych
 OO. Trynitárzow Lwowskich; Approbacye Fundácii ro-
 żnych: náprzod OO. Jezuitow Koronnych w Warszawie,
Erectionis Nayprzewielebniejszego w Bogu Theodora Poto-
 ckiego Arcybiskupa Gnieźnińskiego Prymasa Korony Pol-
 skiey y W. Xtwá Lit. XX. Missiönárzow w Koronie; *Colle-*
giorum Warszawskiego OO. Jezuitow Prowincyi W. X. L.
 Krzemienieckiego *Fundationis* J. W. y Wielmoźnego Xiążąt
 Januszá Kásztelaná Krakowskiego, y Michała Kánclerzá Wiel-
 kiego W. X. Lit. Wiśniowieckich; Krasnostáwskiego y Stá-
 nisláwowskiego Fundácii Wielmoźnych Potockich, OO.
 Jezuitow Zytomirskich, Fundácii Wielmoźnego Kaźimierzá
 Steckiego Kásztelaná Kijowskiego; Wielebnych Panien Wi-
 zytek Krakowskich, Lubelskich y Wieluńskich; Approbacyą
 Fundácii Wielmoźnego Jozefa; Gonzagi Margrabiego ná Mi-
 rowie Myszkowskiego, *Coloniae Academicæ* w Pińczowie, y

OO. Kamałdułow *in Fundo Szaniecensi*; Fundacyi XX. *Scholarum Piarum*, osobliwie Przywileju ná Drukarnią w Wárszawie; OO. Kápucynow w Lublinie Fundacyi Wielmożnych Xiążąt Sanguszkow Małżonkow Marszałkow Nádwoynych W. X. Lit. Confirmacyą Praw Archimandryi Owruckiey; *Desiderium* przez Urodzonych Posłow Woiewodztw Wielkopolskich promowowane, Relaxacyi Urodzonego Zygmuntá Unruga, ktoremu *interea securitatem vite & Incolatus in Regno ásssekuruiemy, confiscatione Bonorum per Decretum Tribunalitum declarata, in suo robore permanente*; Y inne wszystkie materye y *desideria* w przeszłych Recestach, osobliwie obowiązki w Recestie Traktátowym *Anni 1717.* wyrażone, zá zgodą włech Stánów Rzpltey do przyszłego Seymu odkładamy.

STEFAN POTOCKI, *Refirendarz Koronny Marszałek Poselski.*

KONSTANTY SZANIAWSKI, *Biskup Krakowski, Deputat do Constytucyi, Salvis Juribus S. R. Ecclesiae.*

IAN TARLO, *Woiewoda Lubelski, Grabowiecki, Medycki, Iá-sielski Stárosta, Deputat do Constytucyi z Senátu.*

STANISŁAW CHOMETOWSKI, *Woiewoda Mazowiecki, Hetman Polny Koronny, Radomski, Drohobycki, Doliński Stárosta, Deputat do Constytucyi z Senátu.*

KAZIMIERZ Xiążę CZARTORYSKI, *Kasztelan Wileński, Deputat z Senátu do Constytucyi.*

ALEXANDER KAZIMIERZ ná Stáponie SZEMBEK, *Stolnik Koronny, Stárosta Biecki, Deputat do Constytucyi z Małopolskiey Prowincyi.*

JAKUB ná Skrzynnie DUNIN, *Regent Koronny, Stárosta Radoszycki, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Małopolskiey.*

MAXIMILIAN z Tęczyná OSSOLINSKI, *Podskarbi Nádwoyny Koronny, Sándomirski, Chmielnicki Stárosta, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Wielkopolskiey.*

IAN SKARBK RUDZKI, *Podkomorzy Czerski, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Wielkopolskiey.*

IOZEF de Campo SCYPION, *Stárosta Powiatu Lidzkiego, Deputat do Constytucyi z W. X. Litt.*

MICHAŁ ALOYZY SAWICKI, *Pisarz Ziemski Wileński, Deputat do Constytucyi z W. X. Litt.*

Krzyśtof Gaspary, *Podczásy Infláński, Sekretarz I. K. Mći do Constytucyi.*

CONSTYTUCYE

Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

W Imie Pańskie Amen.

Pospolite Ruszenie W. X. Litt.

Głębokie siły naturalne W. X. Litewskiego *ad omnes causas* we wszystkie mieć gotowości; Pospolite Ruszenie w Wielkim Xięstwie Litewskim za zgodą wszech Stánów uchwalamy, które według Prawa Statutowego W. X. Lit. y Konstytucyi Seymowych o Pospolitym Ruszeniu, a mianowicie według Konstytucyi *Anni* 1621. y dawniejszych zwyczajów, w mocy Naszey do przyszłego Seymu zostawuujemy, *salvâ Solennitate* Uniwersałow.

Trybunał Główny W.X.L. & *Processus* onego *Iudicarij* z *Circumscripcyą* Vrządow Ziemskich y Grodzkich.

Dla Inguencyi spraw, ze wszystkich Woiewodztw, Ziem, y Powiatów W. X. Litewskiego *promiscuè* do tych czas sędzących się, iż Obywatele W. X. Litewskiego w iedney Akcyi, na wszystkie mieysca Sądowe, iako to do Wilná, do Nowogrodka y do Mińská, *ex Remissione Iudicij* przejeżdżając się, wielką w dochodzeniu Sprawiedliwości cierpią Protrákcya, y znacznemi *enervatur* Expenfami; Tedy przywodząc to *subsellium* Trybunałskie *ad bonũ ordinem*, dla prędszego y porządniejszego dochodzenia krzywd *injuriatorum*, oraz znosząc niektóre *abusus, cum summo præiudicio* w Trybunał wprowadzone, a skuteczną *in re iudicata* Exekucyą, także Vrządy Ziemskie y Grodzkie opisując, za powszechnym wszystkich Stánów na Seym terażniejszy Wálny zgromádzonych, zezwoleniem- *presenti lege* ustanawiamy.

Náprzód, iż *abhinc* żadne iuż Remissy z Wilná na kádencyą Nowogrodzką czyli Mińską iść nie będą mogły, ale po skończoney iedney kádencyi Wileńkiey, wszystkie Sprawy na niey zaczęte, y tey kádencyi podług niżej wyrażoney specyfikacyi należące, *currentibus Beneficijs Juris* nie zakończone y nie odsądzone, *ipso facto* na drugi Trybunał Wileński wrócić się, y na niey z tychże Regestrow, przez Vrodzonego Pisarzã Ziemsk: Wileń; albo *vacante ejusmodi Officio* przez drugich Urzędników *comportowaných*,

wanych, y *ad Iudicium* oddanych, bez wyimowania Remiss, *continuari* powinny; które to Regestrá tylko do dwóch Lat, *alias* do dwóch kádencyi trwać mają; *Post elapsum* zaś *biennium*, jeżeliby iákie Sprawy nie odsądzone w Regestrách Trybunálskich náy-dowały się, tedy za wyiętymi záżywaných Dilácii Reiektámi, one w nowe Regestrá ingrossować y wpisywać Aktořo wolno. Kádencya zaś drugá tegoż Trybunału W. X. Litewskiego, ponieważ przez alternatę raz w Nowogrodku, drugi raz w Mińsku sádzić się zwykła; tedy ná nich alternaty też Remiss, to jest z Mińská do Nowogrodká, z Nowogrodká do Mińská *currere* mają; y Regestrá Sądowe ponieważ z Nowogrodká do Mińská & *è contra* transportowane byđz nie mogą, tedy za Remissyjnemi Dekretámi, iuż *de novo* ná tych kádencyách Strony wpisywać będą.

Terminy y Repártycya Sądow Woiewodztw y Powiátow.

TErminy zaś tym Sądom, y Repártycyą, *vigore* dawnieyszých Konstytucyi náznáczamy y specyfikujemy takowá: w Wilnie Woiewodztwo Wileńskie, Powiát Ofzmiáński, Powiát Lidzki, Powiát Wilkomirski, Powiát Bráńskowski, Woiewodztwo Trockie, Powiát Grodziński, Powiát Kowieński, Powiát Upitki, Xięstwo Zmuydzkie; Woiewodztwo Smoleńskie, Powiát Stárodubowski, Woiewodztwo Połockie, Woiewodztwo Brzeskie y Powiát Piński; Ná drugiey zaś kádencyi w Nowogrodku álbo w Mińsku podług alternaty przypadájącej, Woiewodztwo Nowogrodzkie, Powiát Słonimski, Powiát Wołkowyiski, Woiewodztwo Witepskie, Powiát Orszański, Woiewodztwo Mściśławskie, Woiewodztwo Mińskie, Powiát Mozyrski, Powiát Rzeczycki; ktorých to wšytkich Woiewodztw, Ziem y Powiátow W.X.L. obywatéle, w Spráwach swoich nie tylko áppellácyjnych (iáko dawniejsze *sonánt* Konstytucye) ále y we wšelkich iuż innych Zápisowych, Expulsyjnych, przypadkowych, Zołnierzkich, *Fisci*, o Contráwencyą Dekretom, & *pro abusu Officij* przypadájących, y *generaliter* we wšytkich innych, *foro Tribunalitio*, *ex praescripto antiquitus Legum* náležących, nie ináczey tylko podług teráznieyszey Exdywizyi w náleżytych terminách, *ubi Bona citatorum consistunt*, y do ktorých *Dobri Iure vincens Executionem* sprowadzáć zechce; *similiter* gdzie się iáki uczynek, Boie, grábieże, Depáktácyje, szkody stáją, álbo o ktore Dobrá y w ktorým Woiewodztwie czyli Powiećie leżące, Akcyá *inter litigantes intentata*, tám krzywd swoich dochodzić, spráwy proseqwować, y kończyć powinni. Wárując y dokládając: Iz gdyby mimo teráznieyszą Repártycyą, kto *ex Actoribus sive Iure vincentibus*, nie tám gdzie pozwánego Dobrá leżą, álbo iáki stál się Excess, álbo do ktorých Exekucyá Urzędowá sprowadzoná ma byđz, *extra terminum* z Woiewodztw y Powiátow przez alternatę kádencyi Nowogrodzkiej y Miń-

y Mińskiej *præfixum*, ná kádencyą Wileńską *vel è contra*, kogożkolwiek *evocare*, álbo *in contumaciam condemnare* wáżył się; Takowyy procz káściacy, *nullitate Dekretu*, y nágródenia szkód *exinde* ponieśionych, winy po stu kop *parti instantaneè* zapłacić, & *pocnam sessionis turris Civilis* przez sześć Niedzieli *subire irremissibiliter* powinien, á *nihilominus idem negotium* do swoiey kádencyi, Woiewodztwom y Powiátom wyżej wyrażonym, *determinowaney*, ma *remitti*; *excepto* tylko spraw takowych, ktoreby o Sukcesyą Dobr w różnych Woiewodztwach y Powiátach obudwuch kádencyi *per Repartitionem* rozdzielonych, leżących, *post fata cujuslibet Possessoris* przypadły, álbo z Instancyi Kredytorow y Competytorow, *similiter* różne Dobrá ná Tąxę y Exdywizyą odchodzić by miały; Tedy takowe Spráwy, ná ktorey Kádencyi pierwey zaczęte będą, álbo gdzie nappierwey Sukcesor zrzekając się *ex nunc* Sukcesyi, *ad Taxam aut Exdivisionem* swoich Prætenzorow y Competytorow pozwie, tam iuż y ná tey Kádencyi, *totaliter* Spráwá sádzić się y konkludowác będzie. *Excipiuntur* od tey Exdywizyi y Repartycyi Sądow, Spráwy obligowe, ktore *juxta Inscriptionem ex Cruda Citatione prosequi*, etiam ná ktoreykolwiek Kádencyi, bądź Litewskiej, bądź Ruskiej, wolno. *De Contraventione* zaś *extra repartitionem* iuż pozywác etiam w Spráwach obligowych nie wolno będzie; Także *excipiuntur Cause Fisci*; o Depaktacyą ná Clách, ná mytách, y o Extorsyą mostowego y nie zapłacone Podátki Rzeczypospolitey; Także o *stipendia* Żołnierkie; *Similiter excipiuntur* Ludźie Łoźni, *impossessionati & homicidae*, pod czas ktoreykolwiek Kádencyi *in recenti crimine deprehensti*, ktorych *non obstante divisione* Woiewodztw y Powiátow, ná káżdey Kádencyi, to iest w Wilnie, w Nowogrodku y w Mińsku, sádzić y dekretowác wolno. *Item cause excessuum contra securitatem & Auctoritatem Iudiciorum patrum*; niemniey Aktykácye y przyznánia Zápisow, Gleytow, y wszelkich Dokumentow, ktore Obywátelom W.X. Lit: z káżdych Woiewodztw, Ziem y Powiátow ná káżdey Kádencyi, bądź Litewskiej, bądź Ruskiej, czynić, y do Xiąg wnośić wolno będzie; wárując to, iż gdyby komu iákowy Dokument przyznác lub áktykowác przyszło *extra Repartitionem*, tedy takowe Documenta *in spatio* Roku *ad propriam Repartitionem* Kádencyi przeniesione byđz powinny; á przytym *excipiuntur* Spráwy Więźniow zaczęte á nieskończone ná ie-dney kádencyi, bądź Litewskiej, bądź Ruskiej, ktore mają byđz etiam *extra Repartitionem* zá Remissjami, bądź z Wilná ná kádencye Ruskie, bądź też *è contra*, *pro Continuatione & Conclusionem* odsyłane. *Ad Executionem* zaś Dekretow *tam ex personali quam in contumaciam* ferowanych, *similiter* ná Inkwizycye, ká kalkulácye, Verifikácye, Exdywizye, y Tąxy, Urzędy Ziemskie y Grodzkie tak Litewskich iáko y Ruskich Woiewodztw, takóž *non obstante Repartitione partibus pro libitu* używác pozwalamy. A *insuper* do odpráwowánia takowych Exekucyi, także do Expedywánia Inkwizycyi, Ká kalkulácii, Condescensyi, Tąxy, Exdywizyi, Urodzonych

Urzędników Ziemskich y Grodzkich Woiewodztwa Smoleńskiego y Powiatu Stárodubowskiego *Lege praesenti admittimus*, którzy *iurati & possessionati pari fure & Activitate*, iáko inszych Woiewodztw y Powiatów Urzędy, Dekretá Sądowe exekwować, Inkwizycye, Kákulácye, Weryfikácye, Táxy, Exdywizye y Condescensye, z uznania Sądowego, zá użyćiem Stron, expedyować wolni będą.

To záś rozdzielenie y pomiárkowanie Spraw, Obywátelom W. X. Lit: w Exekucyá przychodzić y záczynáć się powinno od Roku dá BOG przyszłego 1727. od Kádencyi Trybunálu Wileńskiego, ná którą ieżliby Spráwy iákie, oprócz wyżej *in exceptionibus* wyrażonych, *ex Remissione* Trybunálu Nowogrodzkiego, *veteri more* przypadły, á *ex fundo* Dobr *citatorum* do drugiej náleżały Kádencyi; Trybunál one tám, gdzie *vigore huius ordinationis* náleżą, zá doniesieniem Aktorów álbo pozwanych odsyłać będzie; *similiter censendum* o inszych subfelliach, iáko to: Urzędách Ziemskich, Grodzkich, że y ná nich, czasu odprawowania Roków álbo Roczków, bez wyimowania Reiekt y Remiss, Regestrá wpisowe, *pro quolibet biennio, ad Continuationem* Spraw conserwowáne, comporowodztwie y Powiećie, Roczki po Niedzieli trzy, w Xięstwie Zmuydzkim Niedzieli cztery, w Powiećie záś Oszmiańskim po Niedzieli trzy ná dwóch mieysćách, przykładem Ziemstwá, to ieść w Oszmianie y w Miáddziele sádzić się będą.

Inkwizycye.

Inkwizycye y kákulácye, ktore dotąd przez samych tylko z Koła Trybunálskiego delegowanych Sędziów, odprawowane były, *consensu omnium Ordinum accedente*, Urzędóm Ziemskim y Grodzkim Woiewodztw y Powiatów W. X. Lit: poruczamy, ktorých Trybunál W. X. Lit: przywłaszczáć sobie nie będzie mógł, *sub nullitate Decretorum*, ále odsyłać Spraw, *ex facto, omnino* Inkwizycyi, z pretensyi záś cywilacy, o Pożytki, Intráty, & *circa Invasiones* szkody, kákuláci, weryfikáci potrzebujące, *pro exigentia* czasu y mieysćá, nie więcej tylko po dwóch Urzędników Ziemskich álbo Grodzkich, z iednego álbo dwóch Woiewodztw y Powiatów *in contiguo* z sobą będących, álbo inszych od Stron zgodnie podanych, á *in casu* niezgodzenia się Stron, *per Decretum & pluralitatem Votorum*, á nie od iednego Márszałká náznaczonych, nie ekskludując od tego y Pisarzów Ziemskich álbo Grodzkich, (ktorzy zárowno z drugimi Urzędnikámi, tak *ad Executionem* Dekretów Trybunálskich, iáko téż *ad expediendas Inquisitiones, & Calculationes, Verificationes & Exdivisiones, Taxas*, náleżeć máją) *cum termino reponendarum Inquisitionum*, náznázáć będzie.

Urzędnicy záś od Sądu Trybunálnego dezygnowani, takowe Inkwizycye doskonále, pracowicie, *examinuac testes, semotis arbitris*, y zá ustápieniem samych Stron, *per Interrogatoria*, wcześniej y dosko-

y doskonałe napisane, *meritum* wszystkich Punktów żalob, iako się Strony zapozwały, y czego potrzebuiz w sobie wyrażające, *per indagaciones, & observationes Testimoniorum, ad investigandam rei veritatem*, fałszywych świadkow *erroneè* świadczących, albo rączy *corruptos* dobrze wyrozumiewając, Stánu Szlacheckiego *taeto pectore*, á proste go stánu ludzi, *corporali premissò Iuramento*; ká kalkulacye zaś y weryfikacye *similiter cum omni circumspeditione, & cum seria verificatione*, pretendujących á *litigantibus* izkod, Summ, *in fundo* u łasiád, *in circumferentia* mieysca mieszkaących, y Poddánych, Ciwunow, Woytow, Ná miesników, Urzędnikow, *confron- tując* z qwitami, Dokumentami *expedyować* mają; á zátym przy spisowaniu y wydaniu tych Ká kalkulacyi, *seorsivè in unum* zaięść *Quantitatem* Summ, ná ktore się Strony *liberè ab utrinq;* zgodzą, *seorsivè quantitatem* pretendujących Summ, do których lubo Strony nieznają się, iednak *demonstrantur* przez weryfikacya, dokumenta, qwity, świadectwa poprzyiężone, & *seorsivè item quantitatem* tych Summ, ktore Strony *nuadè allegant*, & *nihil probant*, spisać powinni, á to dla tego, áby Sąd *circa disjudicationem causæ*, bez omiężkaniá y zatrudnieniá, przysądzić te Summy, komu *de Iustitia* náleżą, miał onych *luculentam expressionem*; ktore to Inqwizycye *spráwiedliwie*, y doskonałe ze wszystkiemi okolicznościami, éiz Urodzeni Urzędnicy spisáwszy, *item interrogatoria*, iakie były, y czego się świadkow pytano, do Inqwizycyi *infero- wáw*szy, kalkulacye y weryfikacye *in scriptis* Stronom wydáwac, *Actum* zaś *Inquisitionis Sigillis bene munitum*, ná Termin przez Dekret Trybunálki náznaczony, do Káncelláryi Trybunálskiej, to iest do tamych Urodzonych Pisarzow Ziemskich, albo *vacante Officio* mieysca onych trzymających, *odsyłać tenebuntur*. Sędziowie zaś Trybunálscy, po zápisaney Compárycyi, iezeli Strony *post deductas Inquisitiones, ad definitivam sententiam, in Principali* stáwac będą, tedy *lectis* w záwártym Kole *Inquisitionibus*, Dekret swoy *ferowáw*szy, y w nim iaka *potioritas* świadectw, czyiá bárdziej obiaśnioná krzywdá, doskonałe wyrażiwszy, Inqwizycyi tey, ktorá do tych czas *usitato more*, podług Státutu W. X. Lit. w Dekretá Sądu Trybunálkiego, & *in minoribus subsellis*, wpisowaná bylá, *abhinc* iuz wpisywac, w záden Dekret nie kázá; owtzem te wszystkie Inqwizycye *post latum Decretum, in omni foro*, spalić w Izbie Sądowej powinni; Gdyby zaś ktorá Stroná, pó Inqwizycyi do finálney *ex personali* przystępowac niechciała rozpráwy, y *condemnować* się *in Contumaciam post temerarium recessum* dopuszczála; tedy Káncellárya Trybunálská, *lectas Inquisitiones*, pod Pieczęcią Márzalká Trybunálkiego y Pisarzá Ziemskiego, do Finálney Decyzyi konserwować, y *ad subsequens Iudicium* komportować powinna będzie; á to dla tego, áby Strony powtórnych nie wyprowadzáy Inqwizycyi, y do dálszych nie przychodzilý *Expens*; *Excepto*: gdyby *defectuose* przez Urząd, bylá odprawioná Inqwizycyá, tedy *eo subsequente casu*, infzy Urząd od Stron obrány, *al- bo in casu* niezgodzenia się Stron, *per pluralitatem* *votorum* determi-

wány, nāznāczony bydź ma, ā tāmci *Inquisitores*, ktorzy *defectum Inquisitionis causant*, nie tylko mają wrocić *salarium* więte *Parti*, āle też wszystkie *sumptus*, *ex eadem ratione causatos*; owszem *penis*, według Stātutu y dawniejszych *Constitutioni*, *previa Ordinaria deductione*, *causati per Inquisitores defectus*, kārani, *ex decisione Iudicij* bydź mają; ā w żādnych sprāwach, więcey nād dwie Inkwizycye, Sąd żāden uznāwāc nie ma. *Similiter censendum* o Dekretāch Grodzkich, od ktorych āppellācyje po Inkwizycyāch *admittuntur* do Trybunāłu W. X. Litewskiego; iż Inkwizycye nā termin *ex appellatione* przypādācy, do Urzędu Grodzkiego, do Urodzonych Pisārzow Trybunālskich, *sub sigillis* odsyłāne bydź mają. Kondemnāty zāś y Dekretā *post Inquisitiones* wypādłē, *non simplici solutione*, lecz przy solucyi płāceniem *insuper* Stronie stā kop, znoszone bēdā. Zeby zāś przez wyprowadzenie Inkwizycyi, y Cāłkulācyi *litigantes* wielkiemi nie byli obciāżeni *Expensami*, ustānawiamy, āby żādnā Inkwizycyā y Kāłkulācyā, *in causis majoris Importantie*, *precium* pretenduiācego od Urzędnikow *salarium*, od obudwuch Stron nād złotych Trzytā *pro sorte* iednego Urzędnikā, nie wynosiłā więcey, y nād tē *circumscripcyā*, āzeby Urzędnicy Ziēmscy, czyli Grodzcy *ulla tenus* nie pretendowāli y nie przyjmowāli, owszem āby w sprāwach mniejszych *Importancij*, ālbo w bliskości mieysca, połowā tego, lub też podług bācznego uwāżenia, y podług sprāwy, mnieyszā y proporcyonālnā pensyā kontentowāwszy się, Inkwizycye te y kāłkulācyje, bez dālzych Depāktācyi wydāwāli, y do Kancellāryi Trybunālskiej odsyłāli. Świādectw też tych āby nikomu nie rewelowāli, owszem Inkwizycye te, dla doskonālszego Dekretu wāśnemi rēkomā pisāli, tychże Urodzonych Urzędnikow obliguiemy, ā nā sprzeciwnych, y nād niniejsze postānowienie depāktuiācych, przy restytucyi *in duplo* wziętego *in majori quantitate salarium*, *insuper poenam privationis ab Activitate*, nā rok ieden czyli więcey, według uwāżenia Sądowego; ā w większych występłach, *in casu niesprawiedliwych Inkwizycyi y kāłkulacyi*, ālbo wyiāwieniā sekretnych świādectw, według występku, *privationem in perpetuum ab Officio*, z wolnym podāniem y deklarowāniem, *ab ipso Iudicio pro vacanti*, zāklādāmy. Toż się ma rozumieć o Erekucyāch, o Tāxāch, y Exdywizyi, nā ktore zieżdżāć Urodzeni Urzędnicy Ziēmscy ālbo Grodzcy, *per Decretum Tribunalitium designati*, nie āggrāwuiāc Stron nād wyżej wyrāżone *precium*, ā Dobrā Debitorow, nā Taxę, lub Exdywizyā osādzone, według dobroci Gruntow, Łāk, Lāsow, według Intrāt, szācuiāc, proporcycyā tego wszystkiego z wymierzoney przez przysięgłych Komornikow y Miernicznych, *sumptem* Stron zāciāgniōnych, ziēmie, wziāwszy, *servata potioritate* długow, podług zāpisow, Obligow, Kontraktow, tākże *sine prejudicio* āktuālnych Possessorow, *Creditoribus* y *pretensoribus*, sprāwiedliwā sātisfākcycyā, *sub ysdem poenis ut supra* czynić bēdā, wāruiāc to: iż gdy się zdārzy, że Urzędnik ktory Ziēmski, lub Grodzki, Deputātem nā Trybunāl W. X. Lit.

obróny będzie, tedy *durante character* Deputactwa, na żadne Erekucye za Dekretami, także na Inkwizycye y Kalkulacye, Veryfikacye, Condescensye, Taxy, y Exdywizye nāznāczony bydź, podeymować się, y żieźdzać nie powinien będzie, *sub pōna privationis Officij*, *ad cuiusvis instantiam* w Trybunale decernēda. Także wārując y to, iż gdyby się trāfiło *crimen iākowe* pod czas sādżącego się Trybunału w Mieście, kędy Trybunał odprāwuie się, albo w okręgu Miāstā, nie dāley iednāk, iāko tylko o puł mile od Miāstā; tedy *in eo casu*, Trybunał W. X. Lit. *ē medio sui*, *ad expediendam Inquisitionem*, Collegę delegować, ā delegowāny, Inkwizycyā expedyować *moć* mieć będzie; ā Obiekcyā Kondemnāty, przy nāznāczeniu na Inkwizycyā nie zādāwana Urzędnikom na Inkwizycyā żieźdżājącym, *Actum Inquisitionis* *præpedire* nie może. Ze zās częstokroć, *Partes litigantes* do Inkwizycyi sposobiąc świādkow, korrumpować, ā przeto *Actum Inquisitionis* wāryować y ruinować zwykły; tedy y temu zābiegājąc uśtānawiamy, iż od tād *litigantes ad invicem* Inkwizycyā wprowadzājąc, *seu eorum Plenipotentiarj, utriusq. Partis*, przed Inkwizytorami, pierwey niżeli *Inquistores*, do słuchāniā y spīsāniā *testimoniorum* przystāpiā, Iurāment nā tym, iż żādných świādkow, żādnemi offerencyāmi, y obietnicāmi nie korrumpowāli, y korrumpować nie będą, wykonać *tenebuntur*.

Konserwāty.

Konserwāty *nullo Iure*, szczegulnie złym przykładem y zwyczāiem w Sādy Trybunālne wprowadzone, widząc z nich Stronom ukrzywdzoným protrākcyā, niepewność, y trudność *litigantibus*, wespoł z Ordynācyāmi przeszłemi, ā *Republica* nie āpprobowanemi, ktorých Trybunał W. X. Lit. (*potestatem condendarum legum & interpretandarum* nie mājący) stānowić nie może, wiecznemi czasy ābroguiemy; chcąc mieć, āzeby Obywātele W. X. Litt., po wyszłych Dylācyāch prawnych, nie skłādājąc żādných dālszych terminow, zā przypādniem z porzādku Regestrowego Sprāwy, do oczywistej przystępowāli kontrowerly, y decyzji; ktorých to Konserwāt, Sādy żādne skłādāć, także Sprāw *extra Regestrum* przywoływać, y odsādzāć *sub nullitate* Dekretow nie powinne, āle po odsādzoney iedney Sprāwie, do sādżeniā drugich, y wołāniā z porzādku Regestrowego przypādājących, przystępowāć *tenentur*. A gdy iednā *ex personalis* zāczętā będzie Sprāwā, tedy przed skończeniem y osādzeniem oney, to jest *ante promulgationem* Dekretu, żādne insze Sprāwy, āni z nowych āni z dāwných wpisow, *sub nullitate Decretorum* wołāne, & *extra Regestrum* wnoszone bydź nie māją. Aby te wśytkie Sprāwy *Injuriatorum, ordine debito* wołāne, y sādżonę były, uśtānawiamy, iż żāden Aktor, *seu Iure vincens*, iedney Akcyi, po kilkā krotcie, w Regestrā Trybunālkie, āni zā pozwāmi, āni zā odkłādowemi Dekretami wpisować nie będzie mogł, āle w iedney Sprāwie,

zá iednym Aktorátem, bez žádného łaczenia drugich *ab uno Adore* wpisow, rozpráwować się będzie powinien, *excepto* rekonwencyonálnych Aktorátow, y drugich, *à Competitoribus, ad id negotium* ściągájących się; ktore łaczyć *in unum*, w czasie prawem opisánym, *et ex uno*, o iedną rzecz rozpráwować się wolno káżdemu. Wszakże, gdyby komu, álbo *ante latum finale in Principali negotio Decretum*, z nowo przybyłego uczynku, álbo *ex agnito errore*, pozwu popráwić, *omnino* potrzebá bylá, to ná woli Stron podług Státutu zostáwać będzie; byleby z meliorowáných Cytácii, wczesnie komunikácii *Copiarum*, y wiadomosc cytácii bydz moglá, *à* takowego odmienionego pozwu Relácii, *in proprio Districtu*, względem podánia zapisána, y ten Pozew *re-conventionaliter* do łaczenia *è converso* wyniesiony, Relacja y podanie, Pisarz Trybunálski konnotowác będzie.

Objectio Kondemnat.

Kondemnáty *à latere*, w žádných Spráwach zá wpisami przypadájących, zádáwane y áceptowane bydz, y Spráw *Injuriarum* w swoim procederze trudnić, nie powinno, ále káždy otrzymáwszy w swojej krzywdzie Dekretá, one porządkiem prawnym, *ad Executionem* przywodzić, wolen będzie.

Dylacye & Beneficia Iuris.

We wszystkich Spráwach, áżeby *celerior Cursus* Spráwiedliwości świętey mogl bydz, nie więcej dylacyi, iáko tylko trzy, to iest ná pierwszym Terminie Copia z Pozwu, káżdemu pozwánemu, w Akcyi *etiam* z Instancyi samych Sędziow, y od kogożkolwiek intentowáne: ná drugim Terminie *additio Patroni*, ná trzecim Copia z Spráw wszystkich, użyczáne bydz máią. Godziny zaś dwie *secundum exigentiam litigantium*, pozwaláne będą. Dylacya *vera Infirmitatis cum Iuramento super eam*, także *legalitas et pro majori* we wízytkich Spráwach *nullis exceptis, aut excipiendis ad invicem* Stronom *in quovis termino* admitti powinna; *à* gdy komu *beneficium* godziny użyczone będzie, *et intervallo expirationis* oney wpádłaby drugá *ex Turno* Regestrow Spráwa, ktoraby *ex Personali* odsádziłá się, tedy po odsádzeniu oney, *ante omnia* godzinowá tamtá wolána bydz powinna.

Munimentá.

W Spráwach też sukcesyinych, *sen simplicium Injuriarum* álbo gdzie idzie o Prawo, *à* Prawo; *Dilatio ad munimenta exhibenda, in Iudicio specificata*, do Niedziel czterech *tanquam beneficium Iuris, Adori vel Citato*, nie ináczey *concessibile* ma bydz, iáko tylko *cum solutione* Winy, od używájacey Stro-
ny tej

ny, tey Dylacyi czterdziestu kop Gr: Litewskich *parti adversa*, albo też *cum Iuramento*, że nie na zwłokę, ta Dylacya użyta, *in termino succedenti prestando*. Copie z Spraw gdy komu *de Iure concessibiles* będą, tedy Sąd wszelki za potrzebowaniem, *inter litigantes, sub nullitate documentorum* dać *injungere tenebitur*, a Strony one w Kancellaryi korygować mają, y nie od Generala, ale od Regentow atestujące, wpisując w Regestrá, brać powinny. Zeby też Strony w procederach Prawnych bezpieczniey assekurowane będąc, do oczywistych kontrowersyi, do rozprawy y decyzyi spłobić się mogły, y porządnie do onych przystępowały, niemniej też o terminach rozprawy wiadomsze były; ustanawiamy, iż za nowym wpisem, chociażby po kontrowersyach dawniejszych bądź po Remissjach y Dylacyach przypadłym, żaden *instantaneé* procederu do samey rzeczy pretendować nie będzie mógł, y Sąd *etiam consentientibus Partibus* nie dopuści, ale każdemu *in reatu* będącemu, za pierwszym z nowego wpisu przywołaniem Sprawy, Copia, zaczął Aktorát do Regestrów ingrossowany, albo te które *in antecessum* nie były używane Dylacye, wolne bydź mają; *similiter* w Sprawach *strictissimi Juris*, do zapisów przyznanych, *non obstante etiam Inscriptione*, żadne *beneficium* nad Copią ze wszystkich Spraw *concedi* nie powinno. *Seorsimé* w Sprawach *puré* Skárbowych, o Depaktacye na Clách, o nie zapłacenie Podátku Rzeczypospolitey, o *stipendia* Żołnierkie, o Extorsyá Żołnierzów, myt mostowych po drogách od hándlujących ludzi, Dylacya iedná, Copią z Spraw y Godzina iedná, *additio* zaś *Patroni* razem przy braniu Copij z Spraw wolne.

Clementia & Moderamen.

ZE *per abusum sub specie Clementiae & Moderaminis* w Sądach y Decyzjach, Litygantom iawne y prawdziwe pretensye mającym, działły się wielkie krzywdy, tedy *abhinc* żaden Sąd w Taktowych Sprawach nikomu *Clementiam prestare & moderamine uti*, nie będzie mieć mocy, *sub nullitate Judicati*.

Dobrá onerowane Wskázami y Przezyfkami.

Dobrá wskázami y przezyfkami onerowane, áżeby *indilatae Executioni pratenorum* podlegały, ustanawiamy *presenti lege*, iż chociażby one *Jure victus, stante lite*, po Dekretach y przezyfkach miał iakiemi prawnemi czyli nie prawnemi, *per diffugia*, onerować zapisami, *nihilominus pars Jure vincens, in fundo* Dobr wskázami onerowanych bez żadnych nowych dylacyi y Pojazdów *progreß* prawny kontynuować, y *ad executionem in eodem gradu*, iako przedtym zaczęta Sprawa, przywoździć wolna, a każdy nowy Possessor Dobr przezyfkami y Dekretami

obciążonych, do swojego Ewiktora regress mieć będzie; iakoż y Dylacye *Successoribus* po zmarłych osobach, a Possessorom *post jure victos iterari* nie powinny; *excepto* tylko Copij z Spraw wszystkich, ktore dla zginionych Dokumentow, y dla wiadomości Sprawy, nowemu Possessorowi pozwolone bydz mogą.

Regestra *Causarum* w Trybunale.

ZE dotych czas przez nie małą liczbę Regestrow *in administratione* sprawiedliwości Świętey częstokroć dźiać się musiała waryacya, a Stronom Prawo wiodącym niewygodą, iż gdy na każdy dzień incydenyá kilku Regestrow przypadała, Urodzeni Patronowie, nie wiedząc który Regestr wołany będzie, do Spraw Pryncypałow swoich gotowemi bydz nie mogli, Strony zaś nie będąc pewne, kiedy który Regestr wołany będzie, z wielką strąą ustawicznie *invigilare* musiały; tedy to *ad meliorem Ordinem* przywodziąc, & *multiplicationem* Regestrow *in perpetuum* abrogując, ustanawiamy, na każdy dzień dniowy osobliwy Regestr, mianowicie; na Poniedziałek Remissyiny, na Wtorek Duchowienstwa, a na Kádencyach Mińskiey, y Nowogrodzkiey, gdzie *compositum Judicium* nie iądzi się, Regestr *item* Remissyiny, we Szrodę Sprzeciwiienstwa, we Czwártek Powiatowy, w Piątek przypadkowy, w Sobotę obligowy, ktore Regestrá na każdy dzień *determinate* położone żądnych inszych niesporządzając, Urodzony Pisarz Trybunálski Marszałkowi do wołania y iądzenia podawać będzie, a nád ieden Regestr każdego dnia Marszałek Trybunálki, *extra terminum* Regestru, żadnego nie w swoim dniu Incydenyá mającego, wołać nie káže; same Strony *extra terminum* Regestru sprawować się nie będą, *sub nullitate Decretorum*. Excypuie się iednak od tey Ordynacyi Regestrow, Regestr osobliwszy więzniow *pure*, to iest ludzi zá kryminály, czyli inne *excessá* inkarcerowanych, y *actu* pod wartą Trybunálską zostających, ktore Sprawy y Regestr, codziennie przed wołaniem, albo po przewołaniu, Ordynaryinego dniowego Regestru, dla prędzszego uwolnienia, albo dla skonczenia więzienia Więzniow wołany bydz ma. Do niego iednak, aby żadne, *etiam expulsionum* nie wchodziły Sprawy, nád te, ktore z Oobámi pod Aresztem będącemi ágituia się, *item* Sprawy *excessuum sub Securitate Judiciorum patratorem*, ktore *Termino tacto*, iądzić się zwykły, a *similiter* z Agentámi, o prevarykacyá *Summarij sine dilationibus processus*, Pisarz Trybunálski postrzegać będzie, y żądnych innych Spraw nád te wpisywać nie káže. A że y Regestr Aresztowy *presenti Ordinatione* wespół z innemi *abrogatur*, tedy Sprawy, ktore *litigantes* po wypadłych *ex cruda Citatione* Kondemnátach áresztować zwykły, *post Arrestum iterum* do tychie samych Regestrow do nowych wpisow wpitywane, y z nowych Aktorátow takóž *suo tempore* wołane będą. Sprawy też ktore *veteri usu* do zákázowych, y *Incarceratorum* Regestrow wpi-

wpisywano, już odtąd w Regestrach Przypadkowych, a które w Regestrach *Fisci, Militarium & Officij*, te w Regestrze Powiatowym, albo Remissyjnym *pro libitu Actorum* mieysce mieć będą. A ponieważ *lege presentis* wszystkie Regestrá Trybunalskie *ad biennium* prorogowane; przeto *cavetur*, iż na drugiej Kádencyi Trybunału, po przewołanych nowych *ante omnia* wpisach, wprzedy nierozsądzone do wołania y sądzenia zacząć się mają, a potym świezo nowe wołane bydź powinny, a zátym aby w tych Regestrach mieysca na notacye Marszałkowi stawało, Kancellaryá Trybunalská, *Folia* wszystkich Regestrów notując na każdy kárćie, nie więcey tylko po dwie Sprawy, albo ieżeli obfzernieysze wpisy náydu się, tedy y po iedney *sub numero* wpisywać będzie.

Exekucye.

EXekucye zá pierwszym Dekretem, chociażby *post accessoria*, albo po Dylacyách *in contumaciam* wypadłym, żadnym sposobem *extendi* ni nákim nie powinno, ale w Sprawach formálnych Expulsyjnych, *non usurpato titulo expulsionis* intentowanych, *item* w Sprawach Zolnierskich, Skárbowych, Zápisowych, Rabunkowych, *executio fortis* zá drugim Dekretem po przyięty raz Cedula *in antecessum*, a w inszych wszystkich Sprawách, zá trzecim Dekretem po odprawionych dwóch poiązdách, y po przyiętych dwóch Cedulách, *pro contraventione* otrzymanym, *finalis Executio*, przez sprowadzony *ad fundum* Urząd, zá Uniwersałami Woiewodow y Stárostaw Sądowych, nie przyimując *ullatenus* trzeciej Cedy, czynioná bydź powinna. A gdzieby *in tercio ultimario Executionis gradu* *Jure victus* zmocniwszy się, Exekucyi, czyli Intromissyj Dobr *per potentiam* bronił, albo y po wwiązaniu Urzędowym Expulsyą z Dobr, *per intromissionem officio* sam podanych uczynił, y o to pozwánym będąc w Sądzie Trybunálnym oczywiście finálnie nie rozprawiwszy się, *iterum* condemnować się *temere* dopaścił, tedy zá czwartym Dekretem każdemu ukrzywdzonemu do iák náymocnieyszey, przy Urzędách, *motu Nobilitate* przez Woiewodow y Stárostaw Sądowych, także Chorążych, y innych Officiálów sposobie się Exekucyi, y już chociażby bez żadnego obwieszczenia, *captato tempore* Dobrá *Jure victorum occupare* wolno będzie, a już takowi *in omnibus locis & subsellijs, omni activitate carere, & Poenis* w Státucie Wielkiego Xięstwa Litewskiego *circumscripitis, subiacere* mają. Gdy zaś *circa ejusmodi Executionem* dla rezytencyi kondemnowanych Osob nastąpią záboystwa, kryminály, zábranie Summ, *suppellectilium*, y iákázkolwiek inná *causa facti*, takowych szkód y kryminátów, ieżeli Condemnowánemu y prawem przekonánemu, albo Iego *affectis* stąną się, *Jure victi ullatenus* windykováć nie będą mogli, y Sąd takowe wszelkie Pretensye *nullitate* kásłować y uchylać *absq. Furamento, & sine Inquisitionibus* mocen będzie;

á ieżeli *ex parte Jure vincentis*, & *ultimariam Executionem prosequen-*
tis, iakie stana się od nieposłusznych Prawu Kryminały, y szkoda-
 dy, te ná uporczywych y zwierzchności Sądowej sprzeciwia-
 iących się, *cum poenis Criminalibus rigorosissimis*, *vindicari* powinne.

Tez same peny, ściągac się będą ná tych, którzyby ná
 Urząd *pro Executione* zieżdzający, ná Honor, Władzę, albo życie
 onych, targac się mieli, gdyż Urodzeni Urzędnicy *circa Conde-*
scensionem & *Ministeria sua*, *Vicariam potestatem nostram Regiam*
 reprezentują, azatym *omnimoda securitate*, & *immunitate* zaščzy-
 cani bydz powinni. Ażeby Strony, o Ekeucyach Urzędo-
 wych do trzech Dekretow *ordinarie* wyżej opisanych wiedzia-
 ły, nie mniej ażeby y Urodzeni Urzędnicy, *in casu* pozwania sie-
 bie *pro abusu Officij*, o wydanie niekufznego poiaźdu mogli z-
 siebie dac wywod Prawny *rite* & *legitime* wydanej Ekeucyi;
obligantur lege presenti, ciż Urodzeni Urzędnicy, aby obwieščze-
 nia sprawiedliwie czeremá Niedzielami wydawszy, Relacyą po-
 dania onych, *in proprio Districtu*, *ubi Bona Executioni* podległe *con-*
sistunt, zeznawac *in triduo* Generalom kazali, *in termino Executi-*
onis nie zylaiac Generalow po Ceduly sami Osobami swemi,
ad fundum za kazdym Dekretem zieżdzali, y wszystkim Sasiadom,
 y mieszkancom o zieżchaniu Urzędowym opowiadali się. Intro-
 mittując zaś Aktorow w Dobrá *Executioni* podległe, *fidelissime* o-
 ne inwentowali; y Inwentarze *seorsim* przy listach podawczych
 spisując, ná nich Poddanstwa, powinności onych, krescencya,
 Sprzęty domowe, &c. wydawali; inaczey sprawuiący się kazdy
 Urzędnik, nie tylko *suspensâ ab Activitate* & *Officio in perpetuum*
 ale restrycyą szkod, ieżli z złego izafowania Urzędem staną się,
 karany będzie.

A *inquantum* by kto y za czwartym Dekretem brosił *Execu-*
tionem, tedy *Jure vincens* *adhibitâ forti etiam manu*, Urzędownie,
toties, quoties moze *inequitare* do Dobr, piątego już niepotrze-
 bując Dekretu, ale za tymie samym czwartym, luboby á *Jure vi-*
cto był niedopuszczony z Urzędem wolno mu drugi, trzeci y
 czwarty raz *tentare*, poki *ad Possessionem* nie przyidzie; á *inquantum*
 by *post adeptam Possessionem*, *Jure vincens* á *Jure victo* był przypo-
 zwany do rozprawy *in Principali negotio*, tedy luboby *Principale*
negotium wygrał, jednak litu *Expensas*, *Jure vincenti*, zapłacić
 ma, & *poenam sessionis Turris* przez Niedziel dwanaście *subire* po-
 winien. *Jure* zaś *vincens*, *in principali negotio*, ma *pro temere inten-*
tata lite, mieć *lucra superius specificata*.

Komparycye.

W Sprawach Cywilnych, y w wszelkich innych, za ktore
criminale Judicium extendi de jure nie moze; nikt do per-
 sonálney Komparycyi, *Citatum* pociągac nie powinien,
 y gdyby *ad malè narrata* zylkawszy *Comparitionem*, kryminału
 nie dowiodł, tedy *poená sessionis Turris*, & *solutione* Tysiącá kop
 Groszy

Groszy Litewskich, *cum refusione damnorum exinde causatorum, irremissibiliter omnino* kárany byđz powinien; *similiter censendum* o tych, ktorzy pozwámí w rzeczy niebyłey *calumniosè* kogo oskárżą, a *in Principali* tego nie dowiodą, iż zá takowe Cytácye, *mere vexatoriè* wyniesione, podług Státutu y Prává *Còaequationis, Calumniatores, sine ulla clementia*, lub zá przysięgą odwodzącego się, lub też y bez przysięgi (cieżli inne *sufficient* wywody) kárani, a *Processus* takowe eliminowane *ex Actis* byđz mają.

De Securitate.

WE wszystkich Správach po wypadłych Condemnátach, po odprawionych dwóch poiązdách, *inculpatus, seu Condemnatus*, wpisałwszy się do znieśienia y skaffowania Dekretów, ná każdym terminie przywołania Správ y *securitatem* zdrowiá y Fortun wárować sobie może do rozprawy. Po trzecim zaś wypadłym, *cum forti Executione* Dekrećie, iuż tego *Beneficium lucrari* nie będzie mógł, ale *juxta obloquentiam* Dekretu, Exekucya, *non obstante litis pendentia*, następować powinna. W Správach zaś bez Dekretów, *ex prima instantia* przypadających, ná każdym terminie, *eandem securitatem* mieć, y wárować wolno.

O Márszałkach Trybunálskich.

ZWázywwszy zaś, że wzáiemne Obywátelów wolney Rzeczypospolitey ubezpieczenie, *in plena aequalitate* Práv y Prerogátyw záwiśło; unikając *in casu* predominácii iednego Domu nád drugie, same nawet *suspicientes libertatis metus*, y pochodzące ztąd Inkonweniencye, przy terażniejszey Trybunálu Głównego W. X. Litewskiego Korrekturze, to sobie zá powszechną zgodą Stánów Rzeczypospolitey wárujemy, y *irrevocabiler* postanawiamy; áby odtąd tylko *post expletum Triennium intervalli*, iednego Domu y Imięniá znowu mógł byđz obrány Dyrektor, a każdy *secundum hanc legem* obrány Márszałek, nie po wszystkich sentencyách, *ut ante* było, ale *ex Turno* Woiewodztwá lub Powiátu swego, zkąd będzie Deputátem obrány, nie rekápituluując Deputáckich wotów, od tąd sentencyą, tak, iáko Deputát, dáwać powinien będzie.

Rugi przy Przysięgach Deputáckich.

PRzy ufundowaniu się Trybunálu W. X. Litewskiego, *aliàs* przy przysięgach Deputáckich, żaden z Obywátelów W. X. Litt. z Proteitacyámí zmyślonemi, y w samey rzeczy ná Seymiku Gromnicznym nigdy niebyłemi, Iurámentu obránemu Sędziemu, Kredens Elekcyi *sine ulla contradictione* prawdziwie mającemu, tánować nie powinien *sub pœnis irremissibilibus, contra*

calumniatores in lege circumscriptis; ale gdy będzie prawdziwą y aktualną na Seymiku obierającemu się Deputatowi kontradykcyą, przez Szlachćicą tegoż Woiewodztwa, albo Powiatu Obywateła, takową & *circa Iuramenta*, z obserwancyi wolnego Głosu, & *Iuris vetandi*, akceptowana bydź ma, y *stante eâ Protestatione* za doniesieniem oney przez przytomnego Szlachćicą, żaden Sędzia do przysięgi przypuszczony bydź nie może; Kondemnata-mi też gdyby kto Sędziemu, do przysięgi stawiającemu, *activitatem* bronił, a byłyby Baniacy, czyli Infamie, bez żadnych Dy-lacyi, Remiss, y Comparycyi, *super Citatum ex cruda instantia* o-trzymane, na takie Kondemnaty, za Gleytami naszymi Krolew-kiemi, albo Wielmożnych Pieczętářow, tamie przyfluchanią przysięg *mediante declaratione* Urzędu, *circa Iuramenta* przyto-mnego, *Activitatem* mieć obranemu Deputatowi wolno. *Excepto* Kondemnata *post Dilaciones & accessoria* wypadłych, których *cogni-tio* z Gleytami, Sądowi Trybunalskiemu, *suspensio Iuramento reser-vari* powinna. *Secus* zaś *consendum*, o Kondemnatach w Gro-dach, czyli Ziemstwach, na tych którzy nie mieli, y nie mają w tym Woiewodztwie y Powiecie żadney ośiadłości, *evocatorię extra Forum*, anie *vel post electionem*, otrzymanych, iż takowe Kon-demnaty, y przy samych przysięgach uchylane bydź powinny, *pœnis contra Evocatores, de male obtento reservatis*, a wszakże Baniacy, y Infamie, za zapisami żyjących Ołob, *ad Ubiquinarium Forum* regulującemi się otrzymane, na każdym mieyscu, swoje moc mieć powinny.

O Iuramentach Deputackich.

Lubo w Trybunalskiej y dalszych Konstytucyach, opisano jest *per expressum*, aby Sędziowie *Deputati Iuramento obstri-cti* byli, y przysięgali na tym, iż o Obieranie siebie na De-putacyą Trybunalską sami przez się, ani przez kogo innego nie starali się, iednak, iż przez ten punkt, wielu Prawa dobrze wią-domym *strictioris conscientia* do tey Funkcyi zażądała się dro-gą, a inni *etiam aperte* starając się, *manifesta* popełniali *perjuriam*; przeto zabiegając, aby *amplius* przez to Majeść Boski obrażany nie był, y Osobom do tey Funkcyi Godnym nie tamował się akcess, *presenti lege*, za zgodą wszech Stánow, od przysięgi w tym punkcie Urodzonych Deputatow na Trybunál *in futurum* obranych uwalniając, y ten Punkt *pro eliminato* z Rothy Deputáckiej *consendo*; a dalsze punkta, *in toto* konserwując, uśtánawia-my: aby odtąd, *etiam* na tym Juráment wykonywali, iáko prá-wdziwie, według terázniejszey Korrektury Trybunálu nie ie-y nie przestępując, na Sądach Trybunalskich sprawować się będą, a iuż mają przysięgać *in eam Rotham*:

JA N. Przysięgam Pánu BOGV Wszechmogącemu w Troy-cy Jedynemu, iż na tych Sędziach Trybunálnych, wedle BO-

GA *sprawniedlinie*, wedle Prawa Statutu W. X. Litewskiego, Constytucyi Trybunálnych, według żałoby y odporu Siron, nie przykładając, ani uymuiąc, będę sądził, zeznania y zápisy przyimować będę, zasiadać na tych Sądziech, z boiaźnią Bożą, nie folgując wysokim y podłym Stánom, na dostojnościach y Vrzędach siedzącym, na Bogatego, ani na Vbogiego, na Przyiáciela, Krewnego, zachowálego, na Kolegę swego, ani na Dobrodzieystwo żadney Osoby, na Nieprzyiáciela, na tutecznego, ani na Gościa, nie pátrząc, nie z przyiáźni, nie z wáśni, nie z boiaźni, ani za posuły y dary, sam przez się, ani przez žádną Osobę ich niebiorąc, ani spodziewając się na potym dárow, y nádgrody, y podárkow żadnych, ani miásto pámiętnego prześádu, á zgoła náymniey nád Constytucyá brác nie mam, y Kollegom swym tego nie pomagác; nie rádźilem też nikomu w Spráwach, na te Sády po obraniu moim na nie, y rádźić nie będę pokim iest Sędzią, nie boiąc się káźni, pomsty, y pogrozek, ále samego BOGA, y Iego Spráwniedliwości, y Prawo Pospolite, y sumnienie przed oczymá mając; Prákyk żadnych z nikim w tych Sądziech czynić nie mam, rády ani przestrogi dáwać, y táiemnic z Izby Sądowej rewelowác nie będę, á tych Sądow nśelákimi zabáwami swemi nie omięskiwác, krom wielkicy práwdziny y obłożney choroby mey, álbo włásney gwałtowney poirzeby, y że za žádną prákyką góli komu, álbo swey Spráwie, na te Sády niewstąpiłem, także práwdzinnie według Korrektury Trybunálu w Roku 1726. na Seymie w Grodnie uczynioney, nie ieý nie przestępuiąc na tych Sądach Trybunálnych spráwować się będę, iáko to spráwniedlinie Przyięgam, tak mnie Panie BOZE dopomoż, w Troycy S. Iedy-ny, á ieżli niespráwniedlinie, BOZE mię ubiy, na Duszy, y na Ciele.

O Blánkietách.

IZ *per abusum* różnych Urodzonych Urzędników, Blánkietow nie máło, na Extrákty y wypisy u różnych Osob námnóżyło się, na których Protestácy, Relácy Generálkie, Dowody Pozwów, y różne Aktykacye, Lifty poieżdże, Podáwczé, z zawodem nie máłym, y szkodą Obywátelów W. X. Litewskiego częstokroć zápisywáno; Przeto zabiegáiąc temu, uśtánawiamy; áby odtąd iuz żadne takowe nie były inkonweniencye,

y żaden Urzędnik, aby żadnych nie wazył się wydawać Bląnkietow *sub privatione Officiorum*; a Protestacye Seymikowe *Protestantes* sami podpisywać, Urzędy zaś one *proprj Districtus*, przyjmować *omnino tenebuntur*. Gdyby zaś Urząd *proprj Districtus* *quocasu* nie przyjął, tedy *Protestantibus quibusvis*, wolno będzie w najbliższym Grodzie do Akt ingrossować, którą takiegoż wáloru ma bydź, iakoby *in Actis proprj Districtus*, zanięsona była, Urząd zaś któryby al *acta* takowey nie przyjął Protestacyi, *ad primam Delationem Actoris, termino Tactis* sądzony w Trybunale, *et pravia deductione sufficienti, poenis* w Statucie *circumscripsi*, *irremissibiliter* kárany bydź ma.

De Activitate stabilienda ná Kondemnáty Trybunálskie.

ZE zaś *per abusum Juris*, niektorzy w Trybunálach W. X. Lit. dawszy się kondemnować, a nie fundując sobie *Jure* opisanym sposobem *activitatem*, otrzymawszy Gleytá nasze, nie w Trybunale, lecz po Grodach, Ziemstwach, y w innych Subselljach, *sine ulla Objectione adverse partis*, wárują sobie ná Trybunálkie Kondemnáty *locum standi*; záczyń odtąd takowe *abusus* znosząc, ustawuujemy: iż każdy komu by się trąfiło, ná sobie mieć Kondemnátę Trybunálską, tedy ma sobie wárować *locum standi* w Trybunale W. X. Litewskiego, sposobem w Ordynacyi Trybunálskiey Roku 1698. uczynioney, *per Constitutionem* Roku 1699. ápprobowaney opisanym, w Sądach Trybunálu W. X. Litewskiego, w mniejszych zaś Subselljach *sine objectione* Kondemnáty Trybunálskiey wárować *abhinc* nie wolno będzie; chyba wtedy, gdy by *Pars* mającá Kondemnátę takową, *benevolé* samá zádala.

De Corrupto.

AZeby Spráwiedliwość Świętá nie zá posuły y dary, ále podług Jurámentow Sędziowskich według BOGA, Sumnienią y Praw Rzeczypospolitey *aqualiter* wszystkim ádministrowaná była, ustanawiamy; iż którybykolwiek z Sędziow w przypadających *in minori vel majori subsellio* Spráwach iakowe pretendował czyli przyjmował dátki, y tym samym *contra Iuramentum et Iustitiam* wprowadzał *Iura venalia*, takowy każdy zá słusznym dowodem, (ktorych wszelki Sąd ma *summam* mieć *indagationem*,) przy wroceniu wziętey Korrupcyi *cum poena triplicis pensionis Delatori adjudicanda*, osobliwie odsádzieniem *ab Activitate in perpetuum, et privatione Officij*, iakiegozkolwiek Ministerij, czyli Urzędu, a podaniem onego Nam Krolowi, czyli Woiewodztwu *pro vacanti*, kárany, *et stricte* *sine ulla Clementia* zá upomnieniem się Stron *in subsequenti Iudicio* dekrétowany będzie.

O Kán-

O Kancellaryi Trybunałskiej.

W Kancellaryach ażeby należyty porządek, y Expedycyá Dekretow, zápisow, mánifestow, y innych Aktow, Obywátelom W. X. Litt. *invariabiliter* bydz mogły, ustáwujemy; że Regenci pod dependencyą Urodzonego Pisarzá Trybunałskiego zostáiąc, sami przez się, albo przez swoich Terminátorow, y Kancellarye ássystujących Osob one expedyowác porządnie bez depáktacyi powinni; dláczego áby tenże Porządek *strictissime in perpetuum* był obserwowány, éiz Urodzeni Regenci máią bydz *Nobiles, bene possessionati*, ktorých dwóch albo trzech Urodzony Pisarz Trybunałski, *in subsidium* prác swoich mieć może, á tak Urodzeni Regenci Trybunałscy ná początku Trybunałow, iáko téz *in minoribus subsellijs* przed swoiemi Urzędami, nie tylko *super non revelanda secreta*, ale téz ná tym, iáko žádnemi extorsyami, nád kłusznóśc, zwyczáy, y Práwo W.X. Litewskiego depáktowác nie będą, Juráment wykonać *obligantur*.

Záписы.

Z Áписы ażeby porządnieysze były, y w wátpliwość *Successu temporis*, nie przychodziły, máią bydz *Acta* onych, to iest káżdego Zápisu Xięgi tak Originály iáko y Extráktá, przez Urodzonego Márszáłká, Pisarzá y Regentá Trybunałskich konnotowane, y z konnotacyami introligowane; co téz y o innych subselliach y Aktách *conferi* powinno, że y tám, miánowicie w Ziemstwach y Grodach Urzędnicy, káżdych Rokow y Roczkow Aktá wszystkich zápisow konnotowác y podpisywác *tenentur*; á Sąd wszelki ná káżdego wedle Prává Pospolitego y Konstytucyi Roku 1588. o wážności Zápisow opisaney *penes potioritatem* záchowác; iákoż gdyby kilka Kredytorow mieli ewikcyá ná Dobrách pierwey komu záwiedzionych, y w Possessyá podáných, á chéieliby swych pretensyi ná onych práwnie dochodzić, tedy *non praesudicando* w niczym Práwu áktuálnych Possessorow, máią Správę swą popierać z Ewiktorámi swemi lub Sukcessorámi onych.

Ustáwá Dochodow Sędziom Trybunałskim.

D Ogádzájąc *usibus Publicis*, iż w przeszłych Trybunałach w braniu dochodow wielkie częstokroć działy się *litigantibus gravamina*; przeto *praesenti lege* dochody Sędziom Głównym iákowe bydz máią, y áby Strony wiedziały, wiele od czego płácono bydz ma, specyfikujemy; miánowicie; Płácono ma bydz wpisnego od káżdey Sprawy Złotých trzy, od Copij z Pozwu kopá iedná Groszy Litewskich; od przydáníá Pátroná *sive Adori sive Citato* kopá iedná; od użyczenia Copij z Spraw, *sive*

sive simpliciter, sive z korygowaniem w Kancellaryi, *sive* z expressyą Datt, z warunkiem *nullitatis documentorum*, z którychby nie dano, *sive* bez warunku, kopą iedną; od Munimentow, ponieważ pretendujący tej Dylacyi otrzymuje to *Beneficium*, ma zapłacić kopę iedną; Aktor zaś, ponieważ wygrawa winy Munimentowe lub Iurament na pretendującym, ma płacić kop dwie; od przyięcia obmowy na chorobie *Pars* pretendująca kopę iedną, a że ta obmowa *cum Iuramento* użyczać się zwykła, tedy też *Pars* płacić ma także drugą kopę; od przyięcia albo uchylenia inszych obmow, iako to *Legalitatis*, albo *Functionis*, lub też *pro majori*, *Pars* która *lucratur*, płacić ma kopę iedną; od zapisania Remissy, *cum exceptione Fori*, *Pars lucrans* płacić ma kop dwie; od uznania do Iuramentu, od każdej Osoby wiele będzie uznano, po kopie iednej; od naznaczenia Terminu Iuramentu w iednej Sprawie, iednej Strony, czy to iednej Osobie, czyli wielu uznano będzie, nie więcej brano ma być, iako tylko kopą iedną, warując, iż gdyby która *Pars propter veram Infirmitatem, aut decrepitam etatem*, dla odległości mieysca, naznaczenia Grodu bliższego, do wyfluchania Iuramentu potrzebowała, to *Iudicium prestare* ma; a od takowego naznaczenia Grodu, y odeffania Iuramentu, ma być płacono kop dwie; od uwolnienia od Iuramentu, ile Osob uwalniać się będzie, *sive per consensum Partis, sive ex decisione Iudicij* od każdej Osoby płacono ma być po kopie iednej; od uznania Komparycyi choćby náywięcej Osob było w iednej Akcyi y z iednej Strony, kopą iedną; *similiter* od nakazania Státuicyi, choćby náywięcej Osob, nie więcej płacono ma być, iako tylko kopą iedną; od naznaczenia terminu Státuicyi albo Komparycyi, kopą iedną; a od użyczenia godziny nie *pretendi* nie powinno; od wzdanía zaś albo kondemnowania, ile *lucrorum Pars* wygrawać będzie, tyle kop Groszy Litt. rachując *a quolibet Lucro* po kopie, zapłacić; od uznania *fortis Executionis* kopą iedną; od pozwolenia *movendae Nobilitatis*, kopą iedną; od założenia *privationis Officij*, kopą iedną; od wzdanía *in penam Captivationis & Colli*, kopą iedną; od pozwolenia tánować *Activitatem* przy każdej Sprawie *ubiq; locorum* kopą iedną; od pozwolenia zakładania Aresztu na Olobę Summy, Towary, *intra aut extra Regnum* nie więcej iako tylko kopą iedną; od proklamaty kopą iedną; od przydania Generála do iakieykolwiek Sprawy kopą iedną; *similiter* od przydania warty Trybunalskiej kopą iedną; od przyięcia albo uchylenia aresztu Kondemnat, Kopą iedną; od prezentowania Summy, albo inney iakowey rzeczy kopą iedną; od warowania za Gleytem *Loci standi* na iedną Kondemnate kop dwie, to jest iedną kopę za uznanie Gleytu, a drugą za warowanie *Activitatis*; a gdy náywięcej Kondemnat kto warować będzie, tedy od każdego Gleytu po kopie iednej, a od każdej Kondemnaty po kopie iednej zapłacić; od warowania *Locum standi* za solucyą, ile Kondemnat będzie, tedy od każdej Kondemnaty *Pars* która waruje

waruie sobie *Activitatem*, po kopie, a ktorey *solutio datur*, takoz po kopie iedney placić maia; od znieśienia Dekretow *solutione, similiter* od káždego po kopie obie Strony placić maia, a od znieśienia Dekretow *nullitate*, od káždego Dekretu *Pars lucrans nullitatem*, po kopie ma placić; od znieśienia zaś *satisfactione* takoz *Pars ejusmodi satisfactionem lucrans*, po kopie iedney ma placić; od uznania Inkwizycyi kopá iedná; od náznáczenia Inkwizytorow, od káždey Strony za káždego Inkwizytorá po kopie; za nákazanie wyprowadzić *mutuo partium sumptu* od káždey Strony po kopie; w inszych zaś Iudykátach, w káždey decyzyi, od káždego wyroku nie więcej má byđź plácono, ieno tylko po kopie iedney; a ná žádná Stronę, w żadnych Sprawách, excessá większe; nád kop Czterdźiesięci wkázywane byđź nie maia, y nád tę ustáwę Sąd Trybunálski wkázywać, Urodzony Podkárbi przez siebie, y Sukkollektorow swoich większych dochodow ná Sędziow Trybunálskich, pretendowác y exeqwowác nie powinien; owšem, gdyby nád tę ustáwę u kogo co wy-możono, tedy káždemu *injuriato*, w tymże Trybunále álbo przy-szłym, ná Urodzonym Podkárbi windykowác wolno będzie; a gdyby Stroná dowiodła nád tę ustáwę, *Ordinarijs probationibus* depáktacyi iákowej, tedy tenże Urodzony Podkárbi Trybunál-ski, *termino tacto, etiam* za Sukkollektorow swoich odpowiadác, *& previa deductione, Testibus vel Juramento*, wzięte nád tę ustá-wę pieniądze *in triplo restituere*, y wszystkie *litis expensas* ná do-chodzenie y dowiedzenie depáktacyi *erogatas, compensare de suo* powinien będzie.

Dochody Kanćelláryi.

O Pisuie krotszy y pewniejszy sposob *& Regulam* Świętey Sprawiedliwosci *in quovis subsellio, principaliter* w Trybu-nále W. X. Litewkiego, a dogádzaiać *publico desiderio* Woiewodztw y Powiatow, aby Obywátele W. X. Litewskiego nie mieli zatrudnienia, w wymowaniu Wypisow, Dekretow, y innych Dokumentow, ustanawiaemy: aby wszelkie oczywiste, to iest po finalney rozprawie, y wzaiemnych kontrowersyách *Partium* ferowane Dekretá, za potrzebowaniem Stronom, bez in-ferowania zálob y Kontrowersyi Dekretáfami, to iest same wy-roki *alias* Decyzye, iák w Protokulách będa zápisane, y pro-mulgowane, bez zatrudnienia *in spatio* trzech dni, po ferowanym, y zakończonym Dekrećie wydawane były; a ieżliby kto-rá Stroná z Expressyá zálob y Kontrowersyi, chciała mieć wypis, to ná woli ie-y będzie, y takowy wypis samá sobie pisać, lub Kanćelláryá do napísania obligowác wolná będzie.

A że Stronom práwo wiodącym, tak przez obszérne pi-sanie, dla plácenia dochodow *gravamen*, iáko też przez ściśle pisanie, dla niewyrážney expressyi, y w wieku przeciągłym Obli-teracyi písmá, *damnum emergens* częstokróć przytráfiało się, tedy

ustawuujemy, aby Stronicą każdą Arkuszą, *excepto* pierwszej, na ktorej Dokumentu Intytulacyą, także ostatniey, na ktorej Pieczęć y podpisy Sędziow Trybunałskich lub Urzędnikow *ca-juscunę, subsellij* wyrażać się zwykły, nad wierszow trzydzieści mniej ani więcej nie zawierała, także marginesy *alias* brzegi, z boku na wierzchu y na dole, obszernieysze iak na dwa palce nie były; od ktorych to Arkuszow, to jest od każdego jedne-go Arkusza, Urodzonemu Pisarzowi Tynf ieden; Urodzonym Regentom puł Tynfą, Skrybentom zaś, *inquantum* w Kancellaryi pisany będzie iakowy dokument, groszy piętnaście płacono ma być. A gdyby Stroną samą sobie, przepisać iakowy dokument chciała, (*excepto* Zapisow, ktore *omnino* w Kancellaryi pisane y przepisywane być powinny) to na woli iey zostanie, y iuż od takowego przez Stronę przepisanego Arkusza, Skrybentom nie w Kancellaryi płacono nie ma być; *similiter* Terminaty oczy-wistych Dekretow, samym Stronom terminować, y przepisy-wać wolno będzie, a Urodzeni Regenci takowe terminaty przyi-mować, y aby sam wyrok z Protokołem Sądowym był zgodny, doyrzec *tenebuntur*, do ułożenia zaś żalob, y Kontrowersyi *non obligabuntur*; a *inquantum* by w żalobach, lub w ułożeniu kontro-wersyi, iakowe znaydowały się *varietates*, tedy to, tymże Urodzo-nym Regentom *imputari* nie ma; dalsze zaś dochody takowym porządkiem mają być płacone. Miánowicie od wpisania do Re-gestru w każdej Sprawie, każdego wpisu Urodzonym Pisarzom tak Wileńskiemu, iako też Nowogrodzkiemu y Mińskiemu te-ráznieyszym na wszystkich Kádencyách *ad uita tempora eorum*, Tyn-fow dwa, a przyszłym *in futuro tempore* po Tynfowi jednemu, y od Arkusza po złotemu; od pieczęci wszelkich wypisow szo-sták bity; od Copij każdej sztuki, Stroną którą oddawać do Kancellaryi będzie, Groszy pięć, a którą odbierać z Kancellaryi będzie, także po Groszy pięć; od otwarcia Xiąg dawnych Tynf ieden; od Intromissyji zeznanych y Relacyi Generalnych Groszy dwadzieścia cztery, od Aresztowania Kondemnaty Złoty ieden, od Proklamaty Kondemnaty Groszy dwadzieścia cztery; od Susce-pty Zapisow, Groszy dwadzieścia cztery płaćć mają.

Dochod in *Subsellij*s Ziemstw y Grodow Wielkiego Xięstwa Litewkiego.

W Mnieyszych *Subsellij*ach, to jest na Urzędach Ziemskich, lub Grodzkich, Urodzonym Pisarzom od wpisania Sprawy szosták bity ieden, od każdej sztuki Copij, iak w Trybunale, po Groszy pięciu oddawającej y odbierającej Strony, od otwarcia Xiąg dawnych Groszy piętnaście, od Pro-klamaty Groszy pułosma, od podpisu Pozwu tak Ziemskiego, iako y Grodzkiego, choćby nie na jednym był Arkuszu, Groszy pułosma, od każdego Arkusza Ekstraktu, *alias* wpisu (ktory Ar-
kusz

kufz tak wiele, iak w Trybunale ma miec na Stronicy Wierszow, y margines takiez bydz maia) Pisarzowi Zloty ieden, a Regentowi puzłotego płacono ma bydz, wariując to, iż w tych Subfel-liach Wypisy y dokumenta, do Xiąg y z Xiąg, samey Stronie przepisywać, także Dekreta oczywiste terminować, iak y w Trybunale wolno będzie. Dochody zaś inszym Urzędnikom Ziem-skim, y Grodzkim, takowe *circumscribuntur*; mianowicie: od Dylacyi kazdey, *excepto* godziny, Groszy piętnąście, od wzdania wszelkiego, czyto iedne, czyli więcej Lukrow będzie, czy to *simpliciter*, czy to *cum forti Executione*, kopą iedną płacona ma bydz; ktorych dochodow według Statutu W. X. Litewskiego, na Urzędzie Ziemskim, dwie części Sędziemu, a trzecia Podśędkowi; a na Urzędzie Grodzkim, dwie części Podwoiewodzem, lub Podstarościemu Sądowemu, a trzecia Sędziemu Grodzkiemu, *cedere* ma. *Item* od pieczęci wszelkich Dokumentow, Sędziemu y Podśędkowi, a w Grodach Podwoiewodzem lub Podstarościemu Sądowemu, po Groszy piętnaštu płacono ma bydz; wariując to, iż w Grodach iedną tylko Pieczęcią Starościńską, lub Woiewodzińską, ktora ma bydz przy Podwoiewodzym, albo Podstarościm, albo też własną Podwoiewodzega, lub Podstarościęgo, wszelkie Wypisy pieczętowane bydz maia. Takie wariując, iż od susceptowania Zapisow y dokumentow, oraz od zeznania Intromissy, y Relacyi na Podstarościęgo po Groszy 24. płacono ma bydz, a inszych żadnych Dochodow, także od komportacyi Dokumentow, y od prezentowania Summ, od przyznania Zapisow, lub Testamentow, ani Pisarze Trybunalscy, ani Urzędnicy Ziemscy lub Grodzcy, ani ich Substytuści, Regenści, y Námiesnicy, od Stron wyciągac, *et ullo titulo, sub poenā* w dawniejszych Prawach *circumscriptis* nie będą powinni. A przez Sady wszelkie na Rokach, y Roczkach, od Dekretow oczywistych niestannych, y Appellacyi-nych *in perpetuum* znośimy y abroguemy.

Dochody Woźnym *aliàs* Generałom.

Woźnym zaś albo Generałom, od przywołania kazdey Sprawy groszy trzy, od proklamaty groszy trzy, od zeznania Pozwow, Intromissy, lub Relacyi groszy trzy, a od kazdey mile dokad będzie użyty, po Groszy Dwieściu płacono ma bydz, a nazad powracającemu nic nie ma bydz dawano.

Dochody od Mágistrátu Wilńskiego y Tátarów.

Wariując to, iż *vigore* dawniejszych Przywileiow Antecessorow Naszych, Szlachetnemu Mágistrátowi Miastá Naszego Stołecznego, Wilná, nadanych, y dawniejszych Konstytucyi Seymowych, od tegoż Szlachetnego Mágistrátu, od Osob Mágistrátowych, także od Tátarów Woynę służących, y na Ziem-

skich Dobrach mieřzkających, tak iako y od Szlachty, bez żadney łowitości dochody w Trybunale W.X.Litt. y w innych Subsellach brane byćdź powinny.

Proclamaty.

Proclamaty, aby czasu *in vanum* w Trybunale W. X. L. nie zabierały, do sądzenia Spraw potrzebnego ustawuujemy; ażeby godziną przed Sądami samemi, albo po odwołaniu Sądow & *in absentia* Sędziow, każdego dnia były wnoszone, y przez Pátronow zapisywane, *Excepto*, gdyby iáká *circa publicationem*, o Areszt czyli *Lucra* Sądwe zachodziła trudność, y potrzebowałaby rozeznania Sądowego; ná ten czas takowá *Proclamata*, *in facie Iudicij* wnoszoná byćdź powinna.

Agenci.

AGenei zá szranki przestępować nie powinni, *excepto* tylko Kancellaryi Trybunálckiej; także y same Strony dyskursami nie potrzebniemi, z których hałas, y *irreverentia* Sądowi dzieie się, zabawiać się nie mają *sub pœna sessionis Turris*; co aby *in executione* zostawało, Instygátor, Piechoty Trybunálckiej Porucznik, y inni Officyalistowie *attendere* y przestrzegać tego pod Penami ná samych Officialistow ściągac się mającemi, to jest *sub Privatione* Funkcyi onych, powinni. Ciż Attendeneci Spraw, aby ze wszelką gotowością do Sądow z dokumentami przychodzili, aby doskonale wiedzieli, iákie *in antecessum* zażywane były Dylacye od Pryncypałow, y onych *secundario* nie pretendowali, y tym Sądow *sub Pœna Turris* nie trudnili, Aktorow swoich poruczone sobie *negotia*, wiernie y prawdźiwie promowowali, *lege præsenti circumscribimus*, przydając, iż ktoby z tychże Agentow, upewniwszy kogokolwiek pilnością y pracą, a potym *per pravaricationem*, & *condictamen* z przeciwną Stroną, czyli też *per negligentiam*, dopuścił Kondemnować, y ztąd pochodzących szkod był okazy, takowy procz Kompenſacyi *Causatorum damnorum*, *pœnis Legum pro qualitate Excessus*, podług Prawá, *etiam Criminalibus* káraný, y bez processu za podaną od Strony ukrzywdzoney do Sądu Suppliką *termino tacto in instanti*, *vel in Crastinum*, & *ex Registro Causarum*, *merè degentium incarcerationum*, sądzony będzie; ktorych to Agentow *post pravaricationem* y *testimonia* byćdź nie ważne mają.

O Sędziach Trybunálckich.

Reassumując Konstytucyá o Sędziach Trybunálckich opisaną, żnosząc *abusus* oneyże, *præsenti lege* wárujemy, iż żaden Sędzia Trybunálcki, Sprawy swoiey wlasney Zony, ani dzieci swoich *etiam in minorennitate* & *tutela sua* będących, ná tym Trybunale na ktorym sam zasiada, mieć y proseqwować nie powinien będzie, nietylko *sub nullitate* otrzymanego Dekretu, ale też pod utratą samey Sprawy y pretenſyi tey, o ktorą czy-
nił

nił Prawem, którą *ipso facto, ex Decisione subsequentis* Judicij na wieczne czasy tracić powinien, gdy mu dowiedziono będzie, że nieśluszenie, *stante charactere, in contemptum & vilipendium* Konstytucyi *contra* Judices opisanych, Sprawę swoją popierał, & *citatum* Condemnatami okrywał; wyjawwszy szczegulnie Akcyą *pro lesa securitate & Autoritate* Osoby charakteru, y Dobr Deputackich, od Seymiku Gromnicznego, *aliàs* po obraniu onych nie podkładając pod Fawor *securitatis & Autoritatis suae*, żadney inney pretenzji *etiam* obligowey stałe, iako to dawnieysze opisały Konstytucye. A ktorzy podczas Controwersyi ktorey sprawy nie będą, ci wtey Sprawie sentencyi żadney dawać nie powinni, *sub relegatione* od Funkcyi Deputackiey. A żeby tym regularniey Sprawiedliwość *injuriatis* administrowana była, ustawuemy, aby Urodzeni Deputaci według Konstytucyi Roku 1669. rano o godzinie osmej zasiądszy, *continuo* do godziny iedenastej, po obiedzie zaś o godzinie wtorey zasiądszy, aż do godziny szostej *continuo* sądzili y siedzieli, & *ante promulgationem publicè* przed Stronami Dekretu, z Izby Sadowey nie wychodzili, a to *sub privatione* Funkcyi Deputackiey.

O Podawaniu Pozwów.

Tez około podawania Pozwów, aby nie tak iako w przeszłym czasie *per abusum* działo się, że Generali *in scia Parte*, do Pozwów podpisywali się, iakoby one podawane były, czynili relacje, ustawuemy; aby Urodzeni Pisarze Ziemscy, albo Grodzcy, albo ich Namiestnicy *proprij. Palatinatus vel Districtus, seriam animadversionem* na Generałów, iakoby Sprawiedliwie podawane były Pozwy, mieli, y doświadczywszy onych *omni meliori modo* zeznania czynione przyjmowali, a *in Casum* zawodu iakowego, tychże Generałów *ad Judicium* stawili; Strony też aby same pilną attendencyą Pozwów podanych mając recognicyą podania onych, z podpisem Pisarza, lub przyśięgłego Urzędnika y Namiestnika iego *cum specificatione* od kogo ma dependencyą *in proprio Districtu vel Palatinatu* wyięte mieli, y onemi *realitatem* podanych Pozwów dowodzili, *sub nullitate* Dekretow, y pod zaplaceniem winy, Stronie kop. czterdziestu; a ktoryby Generał nie podawszy Pozwu podpisywał się, y *falsificatoriè* czynił zeznania, takowy za pierwszy excess, przy restrytucyi szkod, *poena sessionis Turris* między Złoczyńcami przez Niedziel dwanaście, a za drugi excess *previa deductione, Criminaliter* sądzony, y karány będzie; Kancellarye też Trybunalskie bez dowodow y relacji przyznanych *in proprio Districtu* Pozwów, Spraw do Regestrow Trybunalskich wpisywać nie powinne, *excepto* zakázow, y Pozwów *durantibus* Judicys oczywście podanych, ktorych *attendentiam*, Urodzony Pisarz Trybunalski, aby prawdziwie podane były, mieć będzie. Ktoby też Generał *in eo Officio* będącego y Pozwy podającego, bić, káleczyć wá-

żył się, za najmniejszy excess Tyśiącem kop Stronie, a w większych excessach *in Casu záboystwa, Pœnis Criminalibus* kárany będzie, a *in Casum non deductionis falsificatorie* podanych Pozwów, *Pars* któraby *falsificationem* zádala, a tego nie dowiodła, *Pœnis Talionis ex Decisione Judicij* *subjacere* powinna.

Sprawy *in minori subsellio* nie drabowane.

Lubo wielą Práwami y Constytucyami wárowáno, aby Trybunál Spraw *in minori subsellio* nie drabowanych, przed się nie przypuszczał, iednak iż Strony *per abusum* Sprawy *ex natura sua* Urzędóm Ziemskim, Grodzkim, Podkomorskim, Asfessoriskim, Maydeburckim, Podskárbińskim należące, y małą w sobie importancją wrzeczy máiące, *questo colore & pretexto*, przed Trybunál wprowadzają, y od Spráwiedliwych Dekretów, ná protrakcyą Exekucyi *in re Judicata* appellacye urządzają, y tym samym, czas do sádzenia innych Spraw potrzebny zabierają; Tedy zabiegając *his Inconvenientijs*, ná tych którzy *extra Forum* pozywają, y od Spráwiedliwych Dekretów *temere* appellują, Winy ná same Strony po kop czterdzieści *Parti injuriate, cum Pœna sessionis Turris* náznaczymy, y podwyższamy. Gdyby zaś Strony, *etiam* w Spráwie do Ziemstwa należącey, w Grodzie, albo *contra*, w Spráwie do Grodu należącey, w Ziemstwie *libere* przyjęły *Forum*, tedy *eiusmodi Decreta*, takiego waloru bydz mają, iákoby *in proprio Foro* otrzymane były.

O Depaktácych.

O Depaktácye zaś ná Clách y Komorách, reassumując Constytucyą Roku 1635. y inne, *primarium Forum* w Sądach Wielmożnego Podskárbiego W. X. Litewkiego, *sub rigore de evocatione fori* wárujemy, y czas tym Sądom *imis 7bris annuatim*, a mieysce tu w Grodnie náznaczymy. *In casu* zaś *denegata in eo foro Justitiæ*, albo *Gravaminis, salvam appellationem, & actionem* w Trybunále Głównym W. X. Litewskiego *injuriatis* rezerwujemy.

O Spráwach *ex Cruda Citatione* przypadających.

AZeby Spráwy ná Trybunál W. X. L. wpisane, a dla náciśku onych nie odsádzone, przynáymniej dla wyisćia Dylacyi y Dobrodzieystw práwnych przewołane bydz mogły, *lege presentí* uśtánawiamy; iż trzemá Niedzielami, przed konkludującym się Trybunálem Ziemskim W. X. L. Wileńską albo Nowogrodzką, lub Mińską Kadencyami, ze wszystkich Regestrow, codziennie wołane bydz mają, y iákie się *de jure* znáy-
dować

dować mogą dylacye, y beneficia Prawne, takie potrzebującym Stronom dopuścićzone byćdź powinny, a Sprawy te, w którey żadne już *ab utrinq.* nie znaydą się Dylacye *presenti lege* opisane, y pozwolone, po zapisaniu przez Marszałkã y Pisarzã Trybunalskich, iż czytwilltã *sine ullis Dilationibus, ex consensu utriusque Partis, in futura Juris* ma byćdź rozprawã, *ipso facto* na drugi Trybunał *reijcientur*.

O Sprawach z Senatorami y Posłami.

Reassumując Konstytucye o Senatorach y Ministrach *actu* na Seymie będących, y o Posłach Ziemijskich opisane, ktoręmi warowano, iż w żadnych *generaliter* Sprawach, do dwóch Niedzieli po Seymikach Relacyjnych u żadnego Sądu odpowiadać nie powinni. *Et eandem Legem* stanowiąc, *ad presens* wszystkie Dekreta Trybunalskie y w iakichżekolwiek subelliach *in contumaciam*, czyli *ex controversijs* mimo podane obmowy *ex quo* Poseł, albo Senator, y Minister, pod czas Kontynuacyi Seymu terażniejszygo tu w Grodnie *ex Limitatione* będącego, rachując czas od publikacyi Uniwersałow Nászych, na reassumpcyã wydanych, *pro nullis & invalidis* deklaruiemy, y na Kondemnaty wszelkie, *etiam sine literis salvo Conductus locum standi* mieć pozwalamy, y za niemi, ażeby żadna *non extendatur* Exekucya, *sub privatione Officij* na Urzędnikow waruiemy.

O Dekretach oczywistych Trybunalskich.

Dekretã oczywiste Trybunalskie, aby w żadną nie przychodziły wątpliwość, *& pluralitate votorum* bez wszelkieu dykwizycyi były kończone, waruiemy: Iż tak *in Principali* iako *in accessorijs*, Marszałek koła Trybunalskiego *sub nullitate Decretorum* obchodzić nie będzie koła, ale w zawartym Kole, *more solito*, ferowane y przez Kancellarye promulgowane, wszelkie Dekreta byćdź mają; a tak ferowane Dekreta oczywiste, *ullo modo* wzruszane, *& in dubium* wokowane nigdy byćdź nie mają.

O Aktach *aliàs* Xiegiach Trybunalskich.

Aktã Zapisow, Dekretow, Manifestow, tak w Trybunalach W. X. L. wszystkich kadencyi, iako też po wszystkich Woiewodztwach y Powiatach *omnium subelliorum*, aby w swym conserwowane porządku były, ustanawiamy; aby porządnie, *suo tempore*, introligowane były, co wszystko wypełnić Pisarze Ziemijscy y Grodzcy, *sub Privatione Officij* powinni będą.

O Pátronách *aliàs* Jurystách y Agentách.

U Rodzeni Pátronowie, także Agenći, Spraw żadnych *in aggravationem* Stánu Szlacheckiego Wlewkami nábywać, y za niemi *Nobilitatem* kondemnować, y Exekucyami obciążać, nie będą mogli, *sub nullitate* wszelkich Wlewkow y pretenfyy; á w Sprawách Pryncypáłow swoich Urodzeni Pátronowie, *extra Spharam* Cytacyi, & *extra contenta* onych *transcendere* nie máią, lecz według załob, Produkta Spráwy, *sine laesione Personarum* (*nisi id munimentis probari possit*) czynić powinni; *similiter*, iednemu Pryncypáłowi konnotowawszy dokumenta, *ex adversa Parte in eodem Negotio* Spraw przyimować, onych konnotować, y w Confilia wchodzić nie máią, kontrowersyami długiemy y gołosłownie Sądu zabáwiać, Praw, Constytucyi, y munimentow, inaczey nád termin w nich opisany, czytać nie będą, *sub relegatione à Iudicijs in perpetuum*, & *sub Poena sessionis Turris*. Nád to *praesenti lege* wárujemy, iż ciż Pátronowie, póki są Pátronámi, Urzędnikámi Sądowymi áni Ziemskimi, áni Grodzkimi bydź nie máią, ále každemu po przestániu tey Professyi, do Urzędow takowych *non pracluditur via*; á Deputátem ná Trybunál inaczey obierány bydź, y obrány mieyscá zasiádać nie powinien będzie, áz chyba w lát dwie tę zaniecháwszy Professyą. Zeby zaś *securior Partium litigantium* Spraw *promotio*, á Urodzonym Pátronom, większą *fidelitas* obwárowaná byłą, ustawujemy; iż Urodzeni Pátronowie w Trybunale, *Nobiles & Jurati* bydź máią, á przysięgáć będą *in eam rotham*.

*Ia N. Przysięgam Pánu Bogu Wszechmogácemu w Troycy S. Iedynemu ná tym, że w tych Sądziech Trybunálskich, poruczone sobie Negotia Pryncypáłow swoich wiernie promowować będę, iedney Stronie podiawşy się & in Consilium wsędşy, y Dokumenta przyezrzawszy, ná drugą nie udám się partyą, także oney favere nie będę, Prawá, Statuta, y Constytucye tak, iák w sobie brzmią, allegowác, & similiter documenta czytać będę, ná czym iákó Spráwniedliwie przysięgam, tak mnie Pánie Boże dopomoż, á iezeli nie spráwniedliwie, Pánie Boże mięubiy. A takowy Jurament Urodzeni Pátronowie, ktorzy są in *activitate*, ná początku Kadencyi Wileńskiey, w Roku przyşłym 1727. á ktorzy potym aplikowác się będą, tedy wchodząc in *activitatem*, przed Sądem Trybunálskim wykonać *omnino tenebuntur*.*

O zachowaniu *Honestatis* od Stron y od Sędziow w Trybunále.

A iákó we wszelkich Subfelliach nietylko od Stron, ále y od samych Sędziow *honestas & reverentia* zachowana *exemplariter* bydź powinna, *per consequens* żaden Sędzia iákieżkolwiek *Officium*, in *quolibet foro* máiący, ná Urodzonych Pátronow, y ná Uro-

Urodzonych Agentow, y ni ná kogo z Stron, žádnym nie przytłoy-
nym słowem targać się, y *eo ipso* powági Sądowey znieważać
nie powinien, *Delinquentes* sążeni bydź máią; tak *e contra* Uro-
dzeni Pátronowie, Urodzeni Agenái, y Strony o leżą wszelką
Osob swoich, prawnie z Decyzji Sądowey upomnieć się *tenen-*
tur; do żadnych zaś tumultow rzucąć się, & *Judicium deferere*,
w Izbie Sądowey, *turmatim* wychodzić, á przeto *Authoritatem* &
Potestatem Judiciorum convellere nie powinni, pod Penami *Sessi-*
onis Turris irremissibiliter dwunástą Niedziel, które Trybunał *ex*
nunc Termino taćto, *ad Instantiam Instigatoris* sążąc *Authores* tu-
multow wskazywać, *Captivationem* tego występce, *nec non fortem*
Executionem ná Osobách onych *decernere*, & *inungere* ma.

Męzoboystwo.

DZięią się nie Chrześciańskie w Páństwach nászych *Facino-*
ra, przez ludzi bezbożnych y lekkomyślnych, iż *volunta-*
riè & *deliberatè* ieden drugiego zabiłając, miaśto káry ná
Męzoboycow postánowionej, *pretium Sanguinis* z Sukcessorami
stánowią, y nie przez Inkwizycje, Juramenta, y inne *patrati*
sceleris wywody, ále zá pokazánym kwitem zápláconej Głowy,
sine ulla cognitione Judicij, crimen diluunt, co że się dzieie prze-
ciwko Boskim y Swieckim Práwom, stánowiemy zá powszechną
wszystkich Stánow zgodą; iż *abhinc Successores*, po zabitych Oso-
bách, żadnych kwitacyi Męzoboycom dáwać nie będą mogli,
nie tylko *sub nullitate* onych, ále też *sub Pœnis Sessionis Turris in*
fundo irremissibiliter ná każdym krew Bráterską przedájącym *ex-*
tendendis, ále tak *Successores* zabitych, iáko też Urzędnicy Ziem-
scy, Grodzczy, ná koniec wszyscy Obywátele Páństw nászych
(z których každemu Delatorem bydź wolno) po Dekretách
Kryminalistow *captivare*, y *ad Judicium* oddáwać, y konwinkować
mocni będą. Urzędy zaś y Sądy wszelkie, *præ Officio*, iáko nie
tylko takowych Kryminalistow, bądź to przy Delatorze, bądź
y bez Delatorá, *ante* & *post Condemnationem Judicij* śápác, *prævijs*
Inquisitionibus, stricte sine Clementia w iawnym Kryminále sążić,
Główniczyznę Sukcessorom, y Delatorowi wszystkie szkody, *ex-*
penśa, przysądzić, wszelkie uchylájąc Kwitacye, zápisy, ná uni-
knienie od Pen záslużonych, przez Kryminalistę a *Successoribus*
nulliter otrzymane; owżem do tych którzy takie zápisy dáwać
będą, *salvam Actionem Pœnæ* rezerwuiąc, *Executionem super excessi-*
vos extendere, one *demandare*, *sub privatione Officij* *tenentur*. Dá-
wność zaś zadná *excessivis suffragari* nie powinna, owżem każdy
mieniąc bydź *homicidium casuale, vel defensivum*, sąm *etiam non*
citatus, *ad judicium comparere*, y *excessu* álbo Kryminału popeł-
nionego, iezeli z okazji zabitego, w obronie życia, álbo iezli
casualiter stał się, *per Inquisitiones* & *Juramenta* probować, y tym
spósobem uwolnić się powinien. Ná koniec tymże iawnym
Kryminalistom, y Męzoboycom, Amnestyi żadney dáwać nie bę-
dziemy;

dziemy; y że to Prawo w czas przyszły od publikacyi onego na Seymikách Relacyinych, w Exekucyą iść powinno, deklarujemy, dawnych nie naráżając w niczym Amnestyi y transakcyi.

Repáracye Wicz.

JZ *wigore* dawniejszych wielu Práv y Konstytucyi, ná pokromienie złości ludzkiej wárowáno jest, aby WW. Woiewodowie, y Urodzeni Stárostowie *proprij Districtus vel Palatinatus*, Wieże ná Główniki postanowione z dochodow swych opátrowáli, tedy *& praesenti lege* reasumuiąc dawniejsze práwá postanawiamy; aby ciż Wielmożni Woiewodowie y Urodzeni Stárostowie, w swoich Woiewodztwách y Powiátách ná mieyscach Sądowych z dochodow swoich Wieże porządne, wgláb ná lokci dwánásćie ná Kryminalistów, iáko téż Cywilne repárowác, opátrzyć, lub *de novo* erygować kázáli y stárali się.

Trybunał W. X. L. *Compositi Iudicij*.

Z Wykły Strony sprawiedliwości świętey unikaąc, *confundere supremas & aequales* w W. X. Litewkim *Jurisdictiones*, udając się po Dekretách Koła Duchownego do Koła Swieckiego, *& e contra evocatorie*, wczym aby się protrakcyom y kollizyom zabieżeć mogło, *lege praesentis ex Consensu omnium Ordinum* warujemy *in perpetuum*; iż Sprawy wszystkie Swieckich z Duchownymi, a Duchownych z Swieckimi Osobami, miánowicie o Legacye nie zapłacone, o dzieięćiny zatrzymane, o annuaty y prowizye od Summ *legitimè* ná Dobrách leżących lokowanych, o nie wypłacenie Testamentow Sprawiedliwych, *item* za Obligami y zapisami od Swieckich Duchownym, *& e contra*, dánemi, *item cause facti ex fundo* pochodzące, *& cause Juris* bez Swieckich Osob, *purè* między Zákonnymi albo Duchownymi Osobami znajdujące się, *vel ex Remissione ab Officio Consistoriali* przypadające, y nie mniej takowe Sprawy, w ktorich Strony *liberè Forum in Composito Iudicio* przyiąć zechcą; *similiter cause facti* między Swieckimi a Duchownymi agitujące się, Sprawy także Kryminalne, *Arianismi* y *Apostasie*; *Item lesa securitatis* w Dobrách y Osobách samych Sędziow, *& lesa Immunitatis Ecclesiastica*, wszystkie takowe y tym podobne Akcy nie gdzieindziey, ani w Konfysforzu, tylko w Trybunale W. X. Litewskiego *mixti fori ante & post appellationem* od Urzędow Ziemskich, Grodzkich, y innych *minoris Subsellij* Sądow, *non obstante etiam litis pendentia*, w Kole Swieckim sádzic się mają; *excepto* jednak Spraw tych, które *hereditatem* Dobr Ziemskich, *id est, alienationem* onych od Stánu Rycerskiego, *concernunt*, to iest, gdy będzie chodziło o rozszadek Działictwa Dobr Ziemskich Szlacheckich, albo o granicę z nimi, wyiáwszy podobnym sposobem y te Sprawy, któreby *ex natura fundi Regalis* do Sądow

dow Nászych Krolewskich należały; *Item* Wyderkaffow iá-
kich y Legacyi, ktoreby *dimidium valoris* Dobr Ziemskich *exce-*
dere miały, *per consequens alienationem* Dobr Ziemskich za sobą
manifeste pociągaly, á Stronaby Legacyi y Wyderkaffu takiego
mere pro alienanda hereditate zadanego *notorie* dowodziła; *similiter* o
zbiegłych wieczystych Poddanych: takowe bowiem Sprawy *intuitu*
doyścia dziedzictwa Szlacheckiego, o granice y Poddanych wiecz-
stych intentowane, lubo od Koła Duchownego do Urzędow
Ziemskich albo Grodzkich, czyli też innych *minoris subiectij pro-*
prij Districtus odesłane bydz mogą; *nihilominus post appellationem,*
albo *& sine appellatione*, iezeli *Citatus* nie excypując *Forum* w
Trybunale Swieckim *experiri* zechce, podług Konstytucyi *Anni*
1670. y innych, w Kole iuz Swieckim *definitive terminari* powin-
ne. Ktoby zaś w Akcyach między Duchownemi á Swieckimi
Osobami *in Foro composito debite* osádzonych, kogożkolwiek w
tey samey rzeczy do Koła Swieckiego Trybunału W. X. L.
ná zniewágę y zepsówanie Dekretu Koła Duchownego, *& e*
contra, *evocare* wázył się, takowy procz kassacyi *sola nullitate* De-
kretu, wną stá kop groszy Litt. *Parti solvendá* kárany bydz
powinien, y Dekretu takiego *in Convulsionem* powági Dekretow
Trybunálnych *Compositi Fori*, *& e contra* otrzymanych, Urząd za-
den *ad Executionem* przywodzić nie będzie mógł, *sub privatione*
Officij; w Sprawách zaś Kápituły Wileńskiej, Zmuydzkiej, y
Smoleńskiej *coram eodem Iudicio composito* przypadających, Ob-
iekcyá żadná *ex quo Iudex*, dla zasiádających tam Xięży Depu-
tátow z pomienionych Kápituł delegowanych, *currere* nie bę-
dzie mogła, y *tam ex Actoratu, quam ex Reatu* akceptowana bydz
nie powinna, *per consequens* ná Decyzyá Deputáci *Personae Capi-*
tulares ustępować nie będą, gdyż dla Spraw Duchownych y Ká-
pitułnych to *Iudicium* spólnie z Swieckimi Osobami náznáczone;
wyiáwšzy tylko takąá Spráwę, któraby do Osoby *actu* zasiá-
dającego Xiędzá Deputátá ná Trybunał *directe* ściągála się, y
ante Electionem & functionem onego urosła, iż takąá Obiekcyá po-
dług Konstytucyi o Deputátách Trybunálnskich opisanych, ná Rok
przyszły *suspendowana* bydz powinna, wárujemy. Aże ná teraźniejszy
szym Seymie Wálnym Woiewodztwa y Powiáty W. X. L. *repartitio-*
nem sádzenia się, iakie do Wilná, á iakie do Nowogrodka y Miń-
ska náleżeć máią przyięły, zaś Duchowny Trybunał przedtym
w Mińsku ani w Nowogrodku nie był sádzony; Przeto *per ex-*
pressum dokládamy, iż Spráwy między Swieckimi á Duchowne-
mi, iakie się wyżej specifikowały, w Nowogrodku y w Mińsku
bydz niemáią, ále *solito more* ze wšzytkich Woiewodztw y Po-
wiátow w Wilnie odpráwowáne będą, nie skończone zaś ná ie-
dneý Kadencyi z Wilná, *iterum* do Wilná ná drugá Kadencyá
reijcientur.

Paritas votorum w Kole Compositi Iudicij.

A Ponieważ w tym Kole Sprawy *ex paritate votorum* nie zakończone, dotychczas *veteri more* do Sądów Nászych Zádworkich Affessorckich odsyłane bywały, tedy y w tym upátru-
jąc *litigantibus* prędszą doysćią Spráwiedliwości świętey drogę, uśtánawiamy; iż *abhinc* już nie do Zádworkich Affessorckich Sądów Nászych, lecz *simili modo*, iako w Kole Swieckim *in eo casu* *praelicatur*, ná drugą Kadencyą odsyłane, y *finaliter* decydowane bydź máią.

De Nuncupativis Testamentis.

N *Vncupativa Testamenta* żadnego wáloru nigdzie mieć nie máią, y nikt za onymi w żadnym *subsellium*, áni Duchownym, áni Swieckim nic wygrávać nie może, lecz *ubiq;* *pro nullis & irritis reputari* powinno, co za zgodą wśzech Stánów postanówiamy y wárujemy.

O Wlewkách Zágranicznych Ludzi.

Z Abiegájąc niepowściągnionej chćiwości niektórych *ad litigia*, ktorzy nie máiąc wásnych Spráw, cudze *illicito commercio* u zágranicznych nábywáią, y onemi niepotrzebnie Obywátelów W. X. L. nietylko wexuią, ále też y ná dyshonor Prowincyi Nászey záciągáią, iákoby Práwa násze miáły bydź Cudzoziemcom uciążliwie, & *in depressionem* onych stánowane, postanówiamy; áżeby zaden z Obywátelów W. X. L. *cujuscunque Statús & Conditionis* nie wáżył się Obligow, affekuracyi, Kárt, & *quocunque titulo* pretensyi od zágranicznych nábywác *per transfusionem*, y nábytych *in subsejjs* W. X. L. proseqwować *sub nullitate* takowych Wlewkow y pretensyi; *non prejudicando* tamym Aktorom, *in quovis foro competenti* dochodzić wásnych pretensyi.

Wárunek de non alienandis Bonis od Stánu Rycerskiego y Mieyskiego do Duchowienstwá.

L Ubo to wielą Práwami y Constytucyámi Seymowemi, *specialiter* Roku 1631. 1635. 1669. y 1676. *per expressum* wárowáno iest, żeby Stan Duchowny *neq;* *modo Donationis*, *neq;* *Venditionis*, *neq;* *modo Hypothecae*, *neq;* *alio titulo* Dobr Ziemskich, także Mieyskich, *avellere* do siebie niewáżył się, iednak iż po Constytucyi *Anni* 1635. wiele Kláštorow y Zakonow, także Xięzy Plebánow y innych Osob Duchownych *utriusq;* *Ritus Romani & Graeci*, wiele Dobr takowych do Duchowienstwá, *vario titulo*

titulo, częścią zą Testamentowemi legacyami, częścią zą Zapisami przedawnieniami, y zastawnemi, częścią *prætextu* przyyskow prawnych, częścią *titulo* Summ wniesionych, *dimidium valoris* Dobr przewyższających, częścią też *prætextuosis Foundationibus*, *non secundum dispositionem* Konstytucyi Roku 1635. *circumscripam, factis*, poprzyczyniali; Przeto reasumując pomienione Konstytucye *cavetur*, aby żaden nie wazył się *qualicunq; titulo*, dobrą Ziemskie lub Mieyskie, do Stanu Duchownego (*exceptâ Foundatione de nova radice*) *nonnisi præviâ* pierwey Konstytucyi na Seymie, *avellere*; aliás takowe *Actus pro nullis & irritis* deklaruemy, y wszelkie takowe Dobrą, *ad delationem cuiuscunq; Nobilis, confiscationi subiacere* mają, ktorych połową *Delatori*, a drugą połową *ad distributivam Iustitiam Nostram, jure caduca, Personæ Nobili conferendo*, należeć ma.

Trybunał Skárbowy W. X. Litewskiego.

Ponieważ przeszłych czasów w Wielkim Xięstwie Litewskim Woiewodztwá, Ziemie, y Powiáty, znaczne Expensá na Kommissarzow Trybunałów Skárbowych ponosili, a *per distinctas Jurisdictiones* Ziemskiego y Skárbowego Trybunałów, w odległości mieyscá odprawuiących się, *sitientes iustitiam, huic & illi loco adesse* nie mogli; przeto aby dawne *abusus* y niepotrzebne koszty ustały, zą zgodą wszech Stánów na Seym terásniejszy zgromadzonych, nie znosząc *naturam* Trybunału Skárbowego wniwczem, ani iey *in Essentialibus* alterando, postanawiamy: aby po skończoney Kádencyi Wileńskiey Trybunału Ziemskiego, zaráz ciz sami Deputáci Ziemscy Trybunałscy, wziąwszy na siebie powinność Kommissarzow Skárbowych, wespół z Wielmożnemi Senátorami, ktorych *ad præsens* z Senátu; mianowicie, Wielobnego X. Gośiewskiego Biskupa Smoleńskiego; Wielmożnych, Kázimierzá z Kózielská Ogińskiego Woiewodę Trockiego, Jáná *de Campo* Scypioná Smoleńskiego, Antoniego Oskierkę Nowogrodzkiego, z Kózielská Puzynę Mściśławskiego Kásztelanow deputuiemy; tak, á żeby *cum Ministris Statûs*, z Kommissarzami Woyskowemi po wykonáney Kommissarskiey przysiędze, Márszałká, byle nie głównego Trybunałskiego ále osobnego obráwfszy, potym do powinności swoich przystępowáli, y ákt swoy co rok w Wilnie przez Niedziel dwie, a na Kádencyách Ruskich *alternatim* odprawuiących się takóz po Niedziel dwie, bez troygá wołaniá *expedyowali continuo*, nie biorąc nád ustáwę dochodow, wárując to, iż iuz *abhinc* tenże Trybunał, żadnych Táryff wárydować, y nikomu na żadne Summy ássygnácii wydáwać mocy mieć nie będzie; A że dotychczas *per abusum* Trybunały Skárbowe, Dekretá *Limitationum* aliás generalne, bez żadnych Zápozwow y Aktorátow, ále tylko przez projektá opisuiąc, interessa y Spráwy formować y ferować zwykły, tedy *etiam hunc abusum* znosząc, takowe Dekretá iáko nie *fluszne, & inordinate* zázle, kásnujemy y áby

by *abhinc* takowych Dekretow pomienione *subsellium* formować y ferować nigdy nie wazyło się, *sub nullitate attentatorum* warujemy. Dekreta zaś, które *ordinario cursu*, za Cytacyami Stron, albo Instygatora, także za Aktorátami *per formam Iudicij*, nie przez projekta ferowane są, y będą, takowe *in suo robare pro presenti, praeterito, & futuro tempore* zostawujemy. A że Xieństwo Infantkie Deputátow ná Trybunál Ziemski W. X. Lit. nie miewá; przeto Kommisarzow swoich dwoch od siebie *salariaudos* ná Trybunál Skárbowy ná Seymikách Gospodárskich obierać, y deputować ma, którzy Kommisarze *antiqua praxi* przysiągszy, *eadem activitate, prerogativa, & auctoritate* iáko Deputáci, Kommisarze Woiewodztw y Powiatow W. X. Lit. *gaudere* maia; do ktorego to Trybunálu Skárbowego poniewaz Urodzeni, Skárbnny, także Pisarze Skárbowi *ex munere Officiorum suorum* náležá, tedy Pensyą onym *soluta praxi*, miánowicie Urodzonemu Skárbnemu po dwa Tysiące Złotych, á Pisarzom Skarbowym W. X. Lit. po Tysiącu Złotych Skárb W. X. Lit. z Summy ná Expensá publiczne Constitucyá Roku 1717. destynowaney, *suppeditare* co rok, (*inquantum* sami Osobámi swemi Trybunálowi ássystować będą) powinien będzie; Aktá zaś Trybunálu Skarbowego, y Ráchunkow, Urodzony Pisarz Ziemski tego Woiewodztwa, kędy Kádencyá będzie, osobliwie składać, y po zakończoney Kádencyi naydaley w éwierć Roku introligowane do Urodzonego Skárbnego W. X. Lit. oddawać ma.

Interstitium Kádencyi Wileńskiej.

Poniewaz *antiquo usu* dla snadniejszego przeiechánia Deputátow po zakończoney Kádencyi Wileńskiej ná drugá Kádencyá do Mińská, lub do Nowogrodká, y dla sprowadzenia támsze Piechoty Trybunálskiej, *Interstitium aliás* wakácye bywały; tedy & *in futurum*, aby toż samo *pro semper* obserwowano było, *presenti Lege* warujemy.

Czas záczynánia y sádzenia Trybunáłow.

Czas záczynánia Trybunáłow Kádencyi Wileńskiej *antiquo more* w tydzień po Przewodniey Niedzieli determinujemy; oraz iż ná tey Kádencyi Wileńskiej przez dwádzieścia Tygodni, Spráwy z Regestrow Ziemskich porzádkiem wyżej w tey Ordynacyi opisánym, á po tych dwudziestu *insuper* przez dwa Tygodnie *continuo* nástępujące, Spráwy Trybunálowi Skárbowemu náležące, z Regestrow przez Urodzonego Pisarzá Ziemskiego Wileńskiego komportowanych, odsádzáne y expedyowane bydz powinny, którym to Sádom Urodzony Pisarz Ziemski ássystować, y ná nich zásiadać *antiquo more* ma, warujemy; po odsádzoney zaś Kádencyi Wileńskiej we cztery Niedziele Ká-

Ie Kádencyá drugá Nowogrodzká, lub Mińská, według alterná-
ty co Rok następować ma. Ná których Kadencyách *simili mo-*
do iáko w Wilnie, przez dwádzieścia Tygodni, Sprawy Trybuná-
łowi głównemu, po nich przez następujące *continuo* dwa tygo-
dnie, Sprawy do Trybunálu Skárbowego, należące, z Regestrow
przez támecznego Písarzã Ziemskiego (ktory tym Sãdom affy-
stować, y ná nich *solito more* zásiadać ma) comportowanych,
sądzone y expedyowane bydzć powinny.

Obwárowanie Sądow Polubownych *aliàs* Kompromissárskich.

ZE Sąd Kompromissárski *aliàs* Polubowny, ácz to zá Zápi-
sami przyznánemi, *inter Personas paciscentes* uczynionemi,
częstkroć *vilipenditur*, á miásto prędszey sprawiedliwości,
w dłuższá, álbo *ex ratione* zrywaniá się z tego Sądu Stron, álbo
z niezgody Sędziów, idzie prolongacyá; á zátym nie tylko nie-
máją przynosi *Partibus litigantibus* dálnifikacyá, ále oraz y dru-
gim Subselliom trudność; przez co Obywátelom W. X. Lit. *or-*
dinatè do Sądow przychodzącym w niedoczekaniu się *competenter*
sprawiedliwości, wielká dzieie się *Injuria*; chcąc záczyń, y w tym
Obywatelom W. X. Lit. *sublevare*, ustáwuiemy; że *in futurum*
wszelkie sprawy, ná Kompromiss przez Strony *spontè* zápisem *in*
quocunq; *subsellio* przyznánym, ordynowane, nie gdzieindziey ter-
minowane y kończone *finaliter* bydzć máją, iedno w tymże Kom-
promissárskim Sądzie; á choćby, czy to *majoris*, czyli *minoris* *Sub-*
sellij, *quocunq;* *titulo* & *prætextu* *Judicia*, *etiam per Remissiones Iudi-*
cati Compromissorialis, chćiały *in cognitionem* takowego Kompro-
missárskiego Sądu (ktory *semotà Appellatione* okryślony y opisa-
ny Zápisem będzie) wchodzić, one kássować, czyli *Decreta bo-*
nae voluntatis znośić, ważyły się; takowych Dekretow *etiam per su-*
prema Subsellia ferowanych trzymać nie będziemy; owszem wszy-
tkie takie ferowane *Iudicata*, *vitio nullitatis cum provenientibus*
solemnitatibus *subesse* máją, á przecież Sąd Kompromissárski w Zápi-
sie Kompromissárskim opísany, & *validitate ex consensu ambarum*
Partium, owego Sądu gdzie iest przyznány, áuthoryzowany,
takową Sprawę *ultimatè* sądzić, y rozeznać *per pluralitatem vo-*
torum, *præmissis Innotescentijs* powinien będzie; procz tego, gdy-
by Sąd Kompromissárski wísztek był różny, y z sobąby się Kom-
promissarze zgodzić nie mogli, przez coby nie miała *patenter*
clarefcere pluralitas, takowe Trybunál W. X. Lit. Sprawy, według
alternáty rozsądzać *obligabitur*; á Dekretá te Kompromissárskie,
ktore *in antecessum pluralitate* są zákończone, y Dekretámi oczy-
wistými Trybunálskimi nie przesądzone, *in robore* nienáruszenie
zostáwać máją.

Cursus Poczty Nowogrodzkiej.

Ponieważ Miasto Nowogrodek jest *Domicilium* Trybunałów W. X. Litewskiego, a *extra tractum* ordynaryiney Poczty zostające, tedy *presenti* Lege dogadując *desiderijs* tegoż Woiewodztwa, pozwalamy uregulować Poczte *sumptibus* tegoż Woiewodztwa, *propter Communicationem publicam sciendorum*, z Nowogrodka tak do Wilna, iako też do Grodna, y do Mińska, & *vicissim*; a *sumptus* obmyślane mają być na Seymiku przyszłym Deputackim, który porządek Woiewodztwom Brzeskiemu, Witepskiemu, y Xięstwu Zmuydzkiemu *approbuiemy*.

A tego wszystkiego Prawa, Ordynacyi y postanowienia, *usus, observantia* & *Executio* zaczynać się ma po Seymikach Relacyjnych na początku Kádencyi Wileńskiej Trybunału W. X. Litt. w Roku blisko następującym Tysiąc siedmset dwudziestym siódmym. A *rigor Executionis* y pen w tej Ordynacyi y Konstytucyi opisany, tylko za Dekretami niestannemi *post hanc legem* otrzymanemi, *extendi* ma, Dekretá zaś dawniejsze kontumacyalne *ante hanc legem* ferowane, *antiquo usu ad Executionem* przywodzić, káżdemu wolno.

Rewizye Dobr Hybernowych, Czopowego Szeleżnego y Pogłownego Zydowskiego.

Mając *pro prima & principali obiecto, Securitatem internam & externam* Stanów W. X. Litewskiego dla utrzymania Reguláminu Woyská, y punktualney Płácy, y dla znieśienia *ex fundis* Dobr Ziemskich, Szlacheckich, y Naszych Stołowych, *ex ratione* zdezolowanych *injuriâ temporum*, Głodem, Powietrzem, & *continuo Belli, & Civili motu*, Dobr Hybernowych, Konstytucyá Roku 1717. na Dobrá Ziemskie y Nasze Stołowe, tylko do doszłego Seymu wniesionego Podymnego podátku, *magno dejudando labore*, a nie mogąc mieć *certitudine* & *plenam informationem*, iezeli już Hybernowe Dobrá do płácenia większych, iako w Tábelli pomienioną Konstytucyá opisaney, wyrażono, *in statu sufficienti* zostają, y inszego *hic & nunc* dostáteczniejszego nie wynádując sposóbu; tedy nie stánowiąc nowych Táryff, y Repártycyi Woyská *non alterando*, lecz konformując się *uniformiter* z Stanámi Koronnemi, Komput y Regulámen Woyská, także *modum* zápláty, iako w Konstytucyi pomienioney wyrażono, znówu *in eadem quantitate, qualitate, regula, & forma*, do przyszłego Seymu trzymać y wypełniać rezolwuiemy się. Aby zaś *pro futuro* na przyszłym dá BOG Seymie, toż Wielkie Xięstwo Litewskie mogło mieć *infallibilem & inexcusabilem* do uregulowania nowey Táryffy, tak Hybern, iako też Czopowego, Szeleżnego, y Pogłownego Zydowskiego, a do znieśienia *agraria Contributio*.

butionis z Dobr Ziemiſkich y nąznych Stołowych, *conſequenter* do uformowania nowego Komputu y Reguláminu Woyſká, *modum*; zá zgodą generálną wſzech Stánów do wſzytkich Woiewództw, Ziem y Powiátów, do Miáſt, Wſiów y okolic, dla z weryfikowania y zluſtrowania tak Hybernowych Dobr, *in quo Statu* zoſtają? iáko teſz y Czopowego, Szeleżnego, także Poſtównego Zydowskiego, iáká z kąd niezawodney Summy *colligi* moſie *quantitas*? generálną Prowincyálną luſtracyą *aliás* Rewizyą uznawamy y poſtánawiamy, ná ktorą to Luſtracyą y Rewizyą do káżdego Woiewództwa, Ziem, y Powiátu, Luſtrátorów *aliás* Kommiſſarzew niſzey ſpecyfikowanych náznacząmy, mianowicie do Woiewództwa Wileńſkiego: Urodzonych Dominiká Woſłowiczá Staroſtę Feydańſkiego y Wołodkiewiczá Kráyczego Mińſkiego. Do Powiátu Oſzmiańſkiego: Urodzonych Káſimierzá Sápiehę Generálá Artylleryi W. X. Litewſkiego Staroſtę Wołpińſkiego, y Michałá Aloyzego Sáwickiego Piſarzá Ziemſkiego Wileńſkiego. Do Powiátu Lidzkiego: Urodzonych Jozefa *de Campo* Scypioná Staroſtę Sądowego Powiátu Lidzkiego y Oſtrejkę Piſarzá Ziemſkiego Smoleńſkiego. Do Powiátu Wilkomirſkiego: Urodzonych z Koſiellká Puzynę Chorążego Upitſkiego y Puzynę Staroſtę Wiſztynieckiego. Do Powiátu Braſławſkiego: Urodzonych Ludwiká Chomińſkiego Márſzałká Oſzmiańſkiego y Pláterá Woyſkiego Inſtántſkiego. Do Woiewództwa Trockiego: Urodzonych Káſimierzá *de Campo* Scypioná Márſzałká, y Dánielá Szyliżkę Stolniká y Podſtároſciego Sądowego Powiátu Lidzkiego. Do Powiátu Grodzińſkiego: Urodzonych Antoniego Poćieia Obożnego W. X. Litt. y Káſimierzá Koſontáia Podczáſzego Wołkowyskiego. Do Powiátu Kowieńſkiego: Urodzonych Jána Odáchowskiego Skárbnego W. X. Litt. y Antoniego Eperyeſzego Pułkowniká Náſzego. Do Powiátu Upitſkiego Urodzonych Káſimierzá z Koſiellká Ogińſkiego Podſtoleg W. X. Lit. y Jozáfátá Muſkiego Márſzałká Braſławſkiego. Do Xięſtwa Zmuydzkiego: Urodzonych Káſimierza Pákoſzá Chorążego Nadwornego W. X. Lit. Staroſtę Rzeczyckiego, y z Koſiellká Ogińſkiego Márſzałká Kowieńſkiego. Do Woiewództwa Poſockiego: Urodzonych Michałá Kopćia Piſarzá W. W. X. Lit. y z Brátóſzyná Deſzpótá Zienowiczá Staroſtę Oſzmiańſkiego. Do Woiewództwa Nowogrodzkiego: Urodzonych Fránciſzká Wołodkiewiczá Woyſkiego Mińſkiego, y Ignácego ná Báksztách Zawiliżę Staroſtę Sumiliſkiego. Do Powiátu Stonimſkiego: Urodzonych Michałá ná Czereſi Sápiehę, Piſarzá Polnego W. X. Lit. y Suziáá Stolniká Brzeſkiego. Do Powiátu Wołkowyskiego: Urodzonych Michałá Maſſálſkiego Piſarzá W. X. Lit. y Zygmuntá Benedyktá Walá Chorążego Grodzińſkiego. Do Woiewództwa Witepſkiego: Urodzonych Pieſrzyckiego Ciwuná Korſzewſkiego X. Zmuydzkiego,

go, y Lenkiewiczá Ipohorskiego, Pisarzá Ziemskiego Mozyrskiego. Do Powiatu Orszańskiego: Urodzonych Kázimierzá Sákowiczá Podkomorzego Witepskiego, y Ignácego Ogińskiego Stárostę Borysfowskiego. Do Woiewodztwa Brzeskiego: Urodzonych z Kózielská Ogińskiego, Stárostę Gózdowskiego, y Micháśá Orzeszkę Woyskiego y Podstárościego Sądowego Pińskiego. Do Powiatu Pińskiego: Urodzonych Xiążęciá Mikoláia Fáuſtyná Rádziwiłłá Mieczniká W. X. Lit. y Andrzejá Bułłáká Czeszniká y Podstárościego Sądowego Powiatu Słonimskiego. Do Woiewodztwa Mścisławskiego: Urodzonych Dominiká Wołłowiczá, Stárostę Nászego Feydańskiego, y Wołodkowiczá Kráyczego Mińskiego. Do Woiewodztwa Mińskiego: Urodzonych Micháśá Xiążęciá na Ołyce, Nieświeżu, Mirze y Krozách Rádziwiłłá Stárostę Przemyckiego, y Piotrá Sowiczá Korśáká Podstolego y Pisarzá Grodzkiego Nowogrodzkiego. Do Powiatu Mozyrskiego: Urodzonych Jáná Sikiczá Podczaszego Kijowskiego, y Károlá Kielczewskiego Podstolego Rzeczyckiego. Do Powiatu Rzeczyckiego: Urodzonych Jozefá Bohuźá Podstárościego Sądowego Mozyrskiego, y Antoniego Jeleńskiego Skárbnika Mozyrskiego; á do Xięstwa Inflantkiego: Urodzonych Antoniego Fránciszká Deszpótá Zienowiczá Stárostę Sznitowskiego, y Antoniego Buynickiego Stárostę Dudzkiego. Ktorych to Urodzonych Kommissarzow, *Consensu omnium Ordinum Rzeczypospolitey accedente, presenti Lege* konfirmujemy y áuthoryzujemy; *satisfaciendo* ktoremu to terázniejszyemu Práwu, pomienieni Urodzeni Kommissarze Luſtrátorowie, *ante omnia* wydáwſzy *anticipative*, to iest sześciá Niedziel przed przybyciem swoim *Innotescentiales Literas* do Grodu tego Woiewodztwa álbo Powiatu, do ktorego sá náznáczeni, *ziácháć*, á *ziácháwſzy*, *prævio coram eodem Officio Castrensi*, *super veram* bez zádnego Respektu ná Osoby y Dobrá *expediendam verificationem Furamento præstando, ad fundum* Dobr Hybernowych, dlá zweryfikowánia onych, á do wszelkich innych, dlá zluſtrowánia Prowentu Czopowego, Szeleźnego, y Pogłównego Zydowskiego, *non obstante unius absentia descendendo*, biorąc *mensurę* z Táryfſy Hybernowej Roku 1667. także z innych Táryfſi, wſzytkie *Proventus* ták Hybernowe, iáko też Czopowego, Szeleźnego, y Pogłównego Zydowskiego, wiele ktore Dobrá *anté*, podług Táryfſy 1667. Roku pláciły, wiele teráz plácz, y wiele *pro futuro* plácić *sufficere* mogá; także iezli iákie kedy Dobrá Hybern nie podległe, *sine solutione utatione* zostáią, dostátecznie *investigando*, zluſtrowáć, zweryfikowáć, y *distinctim in Ordine ad referendum* ná Seym da BOG przyſzły, ktory złożyć mamy, wier nie, ſzczerze, y doskonałe *sub nexu Furamenti* ſpisać, á ſpisałwſzy przez Poſtow Ziemskich kázdego Woiewodztwa y Powiatu, *Inſtrumenta Luſtrationum* z Podpiſami rąk ſwoich, *sub Sigillo benè munito* przeſłać *tenebuntur*. Dlá doskonałſzego záś expedyowánia tey Luſtrácii y Weryfikácii, áby Skárb W. X. Lit. także Urzędy

dy Grodzkie Taryffy Roku 1667. y inne wszelkie Urodzonym Kommissarzom *authenticè, sine ulla pretensione Salarij* wydawali, *Legge presenti* nakazuujemy; a ta Lustracya ma bydz expedywana przy Urzednikach Ziemskich y Grodzkich Woiewodztw y Powiatow.

Securitas Zápláty Woytku W. X. L.

A Zeby Woytko W. X. L. w determinowaney ná Seymie 1717. Záplácie, żadney nie miało szkody y krzywdy; Rentá wszelkie, ktoreby się przez te przeszłe Látá aż dotąd znáydowały *in fundis eorum* uznawamy, y windykowác pozwalamy.

Recess preaggrawowanym Woiewodztwom y Powiatom w Dymách y Czopowym Szeleżnym.

Poniewaz *Desideria* Woiewodztwom y Powiatom, respektem Podatkowaniá dla niewystarczajacego czasu ná teraźniejszy Seymie *ulatenus* pomiescié się nie mogły, *specialiter in favorem* preaggrawowanych Woiewodztw y Powiatow, iáko to: w Woiewodztwie Wileńskim w Czopowym Szeleżnym; w Powieci Wołkowyskim zaś względem Impozycyi nád aktualną Taryffę Dymow; w Woiewodztwie Witepskim *in simili*; w Powieci Orszańskim w Czopowym Szeleżnym, y w Dymách; w Powieci Pińskim zá Míasto Pińsk, *contra tot Constitutiones* Hyberná y Lokacyá onerowane, iáko téż ná Dzierżawy Pińskie *impositivè similiter* przeládowane; Także w Woiewodztwie Mńskim w przeládowaniu Dymow nád Abjuratę Roku 1690. Záczym ná náypierwizym przypadájącym, czy to extraordinarynym, czyli ordynarynym Seymie, ze Prowincya W. X. L. *de genere & modo* Podatkowaniá, y z Dobr Ziemskich *hujus oneris* znieśienia, *in fundamento* Rewizyi náznáczonych swoje przyrzeká záczynác Obrády; Więc *pro primo & principali* ná ten czas pomienionym Woiewodztwom y Powiatom Preaggrawacye & *Impositiones tollere pro Iustitia spondemus*. Przerzeczonemu zaś Woiewodztwu Witepskiemu, *quoad activitatem in omnibus Subjektivis*, nie májá otrzymané Dekreta *præpedire & nocere*.

Kwit Wielmożnemu Stánisławowi Poniátowskiemu Podskárbiemu W. W. X. L.

Poniewaz Wielmożny Stánisław Ciołek Poniátowski, Podskárbi Wielki y Pisarz Ziemski W. X. L. dostateczną *coram Deputatis à Republica* pod czas Kalkulacyi swojej ná Seymie teraźniejszym, od obięciá Podskárbstwa *a die 1. Martij Anni 1723.* uczynił Dedukcyá z Summy coroczney Dwoch kroć

sto Tysięcy Złotych; Co za lat cztery, to jest 1723. 1724. 1725. & 1726. *inclusive* aż *ad diem* 1. Martij 1727. uczyniło *vigore* Konstytucyi *Anni* 1717. Ośmkroć sto Tysięcy Złotych Polskich; zktorych że teraz na siedmkroć sto Tysięcy dziewiędziesiąt ośm Tysięcy, pięćset dwadzieścia Złotych Polskich, autentyczne *Expensorum produxit Documenta*; więc z pomienioney Summy 798520. Złotych Polskich, iako wzwyż wyrażonego Wielmożnego Podskarbiego W. X. L. tak też y Sukcesorow iego za te cztery Lata, z Tenuty Prowentow Celnych W. X. L. *de integro lege presenti* kwituujemy.

Kwit J. W. Ludwikowi Poćciowi Woiewodzie Wileńskiemu Hetmánowi Wielkiemu W. X. L.

A Ze Kalkulacya *sufficienter* produkowaná ná Seymie Wárszawkim *Anni* 1713. liqwidowaná J. W. Ludwiká ná Włodawie y Rożáncę Poćcia ná ow czas Podskarbiego W. W. X. L. á teraz Woiewody Wileńskiego y Hetmána W. W. X. L. Tedy za zgodą Stánów oboygá Národów onę ákceptowáwszy, y podpisałwizy, pomienionego J. W. Woiewodę Wileńskiego Hetmána W. W. X. L. *presenti Lege* kwituujemy.

Securitas Summy *Successoribus* Wielmożnego niegdy Marcyaná Wołłowiczá Márszałká W. W. X. L. za Legacyą pełnomocną do Moskwy odprawioną.

K Jedy w Bogu zesły Wielmożny Márcyan Wołłowicz Márzałek Wielki W. X. L. tak ciężką w zatrudnionych RzeczyPospolitey Conjunkturách, *gloriosissimis Conatibus suis*, pełnomocną do godney pamięci Nááśnieyszego Cara JMci Piotra Alexiewiczá, *cum notabili factura* Zdrowia & *dispendio* substancyi, odprawiwszy Legacyą, determinowánę *pro sumptibus & expensis* ze Skárbu W. X. L. nie odebrawszy Summy, z nieodziałowaná całej RzeczyPospolitey szkoda, *ultimum clausit diem*; Przeto máiąc żywą w sercu naszym *rectè factorum* iego Pamięć, za zgodą wśzech Stánów, ponieważ Summá 148344. Tynfów, dogádzáiąc publicznym potrzebom Seymu *Pacificationis* Traktatowego, w Recess do Seymu doszłego jest *in Exolutione* odłożoná; zaczym *authoritate presentis Conventus injungimus*, áby *Successoribus* pomienionego Wielmożnego Wołłowiczá Márszałká Wielkiego W. X. L. Wielmożny Podskarbi Wielki W. X. L. eg Summę, iák náypředzey będzie mógł, wypłacił; *salvis quietationibus*.

Gra-

Gratitudo Sukcessorom Wielmożnego nie- gdy Krzysztofa Zawiszy Woiewody Miń- skiego.

MAiąc wzgląd ná znaczne w tey RzeczyPospolitey *merita* Wielmożnego niegdy Krzysztofa ná Bakiżtach Zawiszy Woiewody Mińskiego, zá kilká Szymowych Onego Dyrc-
kcyi z uszczerbkiem zdrowia y Fortuny świadczone; Sukcessorom
iego Summę ośmdziesiąt Tysięcy z Skárbu W. X. L. z Pro-
wentow extraordinarynych náznaczymy, którą to Summę Wiel-
możny Podkárbi W. W. X. L. iák náypředzey będzie mógł,
wypłacić *tenebitur*.

Integra Securitas Fundacyi Kláštoru Wy- gierskiego OO. Kamaldułow.

LUbo Fundacyá OO. Kamaldułow Wygierskich w W. X. L.
lá w Powiećie y Ekonomiey Grodzieńskiej iest *Constitutione*
Anni 1667. fol. 72. approbowaná; Jednak że pomienieni Zá-
konnicy *ex occasione Conflagrationis* oryginalnego Przywileiu, nie
mogli *specificam Bonorum demonstrationem, distinctionem & disli-*
mitationem pokázác, zkąd *variae exoriebantur dubietates*. Więc
chcąc ich *in pacifica & determinata Possessione* widziéc y mieć, aby
pacatius Deo Remuneratori służyć, y onego zá nás y Pánstwa Nam
powierzone błágác mogli; Tenże Fundusz *novo Privilegio Nostro*,
z wyrażeniem w nim Dobr nádanych renowowáliśmy y ztwier-
dziłiśmy, y przez Wielmożnych y Urodzonych Kommisarzow
Nászych y RzeczyPospolitey, *sine praejudicio* iednak gránic y Dobr
Szlácheckich, ográniczyć y podać kázáliśmy, y Onie *circa natu-*
ram, Prerogativas, Immunitates Dobr Nászych Stołowych *inviolabiliter*
záchowuiąc, *integraliter auctoritate presentis Conventus* approbuemy y
zmacniámy *in perpetuum, salvis Juribus* Urodzonych Donatary-
uszow, w tychże Dobrách Possessye swoje májących, & *Jure*
Venationis in Diplomate tey Fundacyi *praecauto*.

O Tátarach Koronnych y W. X. L.

REassumuiąc Konstytucye o Tátarach opisane, miánowicie
Annorum 1656. 1662. 1670. 1673. 1674. 1677. & 1678.
circa Immunitates & Libertates tymi Konstytucyámi *circumscri-*
ptas, Urodzonych Ulánow, Murzow, Kniáziow, Chorążych y
wszytkich Tátarow Koronnych y W. X. L. Woienną słuźbę
odpráwuiących, y ná Dobrách Ziemskich mieszkájących, *non ob-*
stantibus quibusvis privatis Laudis, Lege publicâ vetitis, inviola-
biliter záchowuiemy.

Recess Desideriorum Woiewodztw y Powiátow Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Ponieważ *Desideria* Woiewodztw, Ziem y Powiátow W. X. Litt. przez Urodzonych Posłów Ziemskich, według Instrukcyi promowowane, dla interessów *Magne Importantie* Oboygá Narodow, to iest Kurlándzkiego, Korrektury Trybunału, tudzież y innych Máteryi bárdzo potrzebnych, nie-mogły wziąć skutku, a mianowicie; Artyllerya W. X. Litt. *Robur Militie*, po uczynioney ná terázniejszy Scymie kalkulacyi przez Urodzonego Kázimierzá Sápiehę Generała Artylleryi W. X. Litt. Stároste Wołpińskiego, oraz Remonstracyi *necessariorum* do utrzymánia *in Ordine & Regulamine ad operationes Belli* Porządku; Także prawdziwe ku Oyczyźnie Wielmożnego niegdy Hrehorego Ogińskiego Stárosty Zmuydzkiego, Hetmána W. W. X. L. *merita*, Constytucyá Wálney Rady Warzawskiej wspomniane, *Successoribus* iego ássekurowane; Pretensya Urodzonych Michała y Hieronyma Xiążąt Radziwiłłow, Przemyskiego y Krzyczewskiego Stárostaw, za Legacyá do Rzymu w *Recessach* wielu Scymow wyrażoną, przez Wielmożnego niegdy Michała Xiążęcia Radziwiłła Podkanclerzego y Hetmána Polnego W. X. Litt. chwalebnie odprawioną; Interess Urodzonego Xcia Mikołaja Radziwiłła Miecznika W. X. Litt. o Wsi Páwłowicze, Polkiewicz, Wołoszewicze, Michálewo, Kowalewo, Zerobce z Mikuliczami, Kolczyce, *quondam* od Stárostwa Bobroyskiego odłączone; *similiter* znaczne y odważne *merita* Wielm. Iana Nestorowicza Kásztelana Brzeskiego, y *gratitudo* *Recessem* Scymu 1717, Roku respektem Summy ná Dzierżawie Oziątách w Woiewodztwie Brzeskim leżącey *asscurata*. Także, ponieważ po uczynioney przed Stanami Rzeczypospolitey ná terázniejszy Scymie przez Successorow Wielm. niegdy Kotła Podskárbiiego W. W. X. Litt. z Importancyi Skárbowych za Podskárbstwá Onego kalkulacyi, Kwitu generálneho dąć nie przyszło; tákoż pámiętne *in fago & togá* Domu Kryszpinowskiego *merita*, ponieważ Wielmożnym y Urodzonym Posłom od Rzeczypospolitey do Korony Szwedzkiej podług dawnych Assygnacyi, Skarb Koronny y W. X. Lit. *satisfecit*, a tylko iednemu Urodzone-
mu

mu Kaziemierzowi Kryłzpinowi Kierżenstzynowi Stároście Płun-
 giąńskiemu assygnowana Summá 3000. Talerow bitych, do
 tych czas wypłacona nie jest, & *hic*, & *nunc* do wypłacenia
 oney sposob obmyślić się nie mógł. *Item Desiderium* Powiá-
 tu Kowińskiego respektem składu w Mieście Kownie, y zá-
 bronienia *extra limites* prowadzenia do Prus *Commerciorum*;
 Także respektem Wsi Iolcza y Beroski, áby *ad ferendum du-*
plex onus, to jest, do Woiewodztwa Kijowskiego, y do Po-
 wiátu Rzeczyckiego, iáko teraz *trahuntur*, przeciągane nie by-
 ły; *similiter* dług asssekürowany Constytucyá Roku 1717.
 Urodzonemu Janowi Pláterowi Woyskiemu Infláńskiemu,
 zá Rezydencyá sześcioletnią u Dworu Moskiewskiego; *Item De-*
siderium Xięstwa Infláńskiego *respectu Investigationis Bono-*
rum Allodialium, które *vi Pañtorum Incorporationis*, & *subje-*
ctionis, iákowey są náтуры; *item* záługi Urodzonego Zygmun-
 tá Chrzánowskiego Podkomorzego Brzeskiego w Legácii pu-
 bliczney do Dworu Moskiewskiego, *in rem Boni publici* z há-
 zárdem własney substáncyi świadczone; także *modus allevia-*
tionis onerum publicorum Dobr Urodzonego Míchála Sápiechy
 Pisárzá Polnego W. X. Litt. Czereią názwanych, w Powiecie
 Orszáńskim leżących, Dymámi ággráwowanych, *per publi-*
cam calamitatem z dezolowanych; także *securitas* Dobr y Pod-
 dánych Exuláńskich Woiewodztwa Smoleńského, y Powiá-
 tu Stárodubowskiego; pretensya Sukcessorow niegdy Urodzo-
 nego z Kozielská Puzyny Pisárzá W. X. Litt. Nam y Rzeczy-
 pospolitey dobrze záslużonego, do Skárbu W. X. Litt. zá Se-
 kretaryá Poselstwa Moskiewskiego z pensyi Poselskiey Wiel-
 możnego Chometowskiego Woiewody Mázowieckiego,
 2000. Talerow bitych, regulująca się. *Item* pretensya Vro-
 dzonego Janá Wásilowkiego, y *Desiderium* Wielmożnego
 Kryłzpiná Káłztelaná Zmuydzkiego, względem Dzierżáwy Ká-
 ráliszek; *Item Desiderium* Powiátu Pińského *de modo subve-*
niendi zruinowanemu Miástu Pińskowi; także *Desiderium* Powiá-
 tu Lidzkiego względem Wroczyszczá Bársofzyizek, Vdźwier-
 nik y Siebieniszek *aliàs* Siewruszek, w Táryffę hybernową im-
 plikowanych, w Possessiyi Urodzonego Károlá Siedlikowskie-
 go będących; Także *Desiderium* Woiewodztwa Połockiego,
 względem náznáczenia Sędziow pogránicznych, oraz wzglę-
 dem

dem Dobr Cwietuszyno, Hory, y Czuryłowicze, Vrodzonego Bazylego Rypińskiego w Taryffę hybernową implikowanych; także *de modo subveniendi* Miastu Połockowi; *Item* znaczne *in Rempubicam* zaślugi Vrodzonego Adama Kościuszki Oberburgraffa Kurlandzkiego; Także *gratitudo* zaślug Vrodzonego Michała Chomińskiego Oszmiańskiego, Iozafata Mirskiego Brasławskiego Marszałkow; Michała Tyżynhauza Podkomorzego Wileńskiego; Krzysztofa Sulistrowskiego Chorążego Oszmiańskiego; Michała Sużiną Stolnika Brzeskiego; Mikołaja Kopcia Sędziego Grodzkiego Brasławskiego; Stanisława Domańskiego Porucznika Chorągwi Petyhorskiej; Vrodzonego Xiążęcia Rądzewillia Starosty Przemyckiego; Samsona Podbereskiego; Michała Eperyszego Starosty Nászego Szyrwńskiego y Meyszagolskiego; Iakubą Zielonackiego, Sędziego Grodzkiego, Mateusza Brońca, Podczászego Wileńskich. *Desiderium* Vrodzonych, Andrzeja Sławickiego Horodniczego, Wawrzyńca Moxiewiczą Koniuszego Wileńskich; Tomaszą Czechowiczą Skárbniką y Rotmistrzą Powiatu Oszmiańskiego; Hilarego Ciszkieviczą Podczászego Smoleńskiego; Adama Kołedy Starosty Chełchowskiego; A przytym Interes OO. Franciszkanów Pińskich respektem gruntu siedmiu włok, Kozaki *alias* Sielec nazwanych, od Ekonomij Pińskiej, *previo consensu Nastro Regio* od Wielmożnego niegdy Krzysztofa Páca Káztelaná Połockiego w zámian za Dzieśięćiny y snopowe ztey Ekonomij *ab antiquo* należące, nadanych; Erygowanie mostu ná Wilij pod Wilnem, y ná Niemnie pod Grodnem; Most ná Rzece Jli pod Miastem Jlią; Także Approbácy Fundacyi różnym Zakonom y Klasztorom Prowincyi W. X. Litt. od różnych Osob poczynionych; mianowicie OO: Jezuitow Grodzieńskich y Mohylowskich; Xięży Piaram Scholarum Szczuczynskich, Fundacyi Vrodzonego Hłebickiego Iozofowiczą, Woyckiego Połockiego; Tudiész *Desiderium* Miasta Nászego Stołecznego Wilná; więc te wszystkie *Desideria*, zá zgodą Wszech Stanow Rzeczypospolitey, w Recess do przyszłego Seymu odkładamy.

Stefan Potocki, Referendarz Koronny, Marszałek Poselski.
Konstanty Szaniawski, Biskup Krakowski, Deputat do Konstytucyi, Salvis Juribus S. R. Ecclesiae.

Ian Tárlo, Woiewodá Lubelski, Grábowiecki, Medycki, Iasielski Stárostá, Deputat do Constytucyi z Senatu.

Janisław Chometowski, Woiewodá Mazowiecki, Hetman Pol-Koronny, Rádowski, Drohobycki, Doliński Stárostá, Deputat do Constytucyi z Senatu.

Kázimierz Xiążę Czárторыski, Kástelán Wileński, Deputat z Senatu do Constytucyi; do punktu w Correkturze Trybunału głównego W. X. Litt. o Condemnatách; Salvis Constitutionibus Annorum 1607. fol. 840. Titulo o Remissjach Trybunałnych ná Sejm. & 1627. fol. 9. tit. o Dekretách Trybunałskich.

Alexánder Kázimierz ná Słupowie Szembek, Stolnik Koronny, Stárostá Biecki, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Małopolskiej.

Jákub ná Skrzynnie Dunin, Regent Koronny, Stárostá Rádobycki, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Małopolskiej.

Máximilian z Tęczyná Ossoliński, Podskárbi N. Koronny, Sandomirski, Chmielnicki Stárostá, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Wielkopolskiej, Salvâ Novellâ lege, & puncto Redintegrationis Immunitatis Bonorum Mensæ Regiæ, & Constitutionibus od I. O. Xciá IMci Kásteláná Wileńskiego specificatis.

Ian Skárbek Rudzki, Podkomorzy Czerski, Deputat do Constytucyi z Prowincyi Wielko-Polskiej.

Iozef de Campo Scypion, Stárostá Lidzki, Deputat do Constytucyi z W. X. Litt.

Michał Aloyzy Sávicki, Pisarz Ziemski Wileński Stárostá Przerowski, Deputat do Constytucyi z Prowincyi W. X. Litt.

Krzyśtof Gaspáry, Podczásy Inflántszi, Sekretarz I. K. M. do Constytucyi.